

การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสาร
ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

นางสาวเกศรา ชั่งชวลิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-031-147-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INFORMATION-SEEKING, PERCEIVED UTILITY AND SATISFACTION OBTAINED THROUGH
E-LEARNING OF INTERNET USERS IN BANGKOK METROPOLIS AND SUBURBS

MISS KESSARA CHANGCHAWALIT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-031-147-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

โดย นางสาวเกศรา ชั่งชวลิต

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ พัชนี เขยจรรยา

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พัชนี เขยจรรยา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโฆษิต)

เกศรา ชั่งขวลิต : การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล (INFORMATION-SEEKING, PERCEIVED UTILITY AND SATISFACTION OBTAINED THROUGH E-LEARNING OF INTERNET USERS IN BANGKOK METROPOLIS AND SUBURBS) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ พัทธนี เขยจรรยา จำนวนหน้า 107 หน้า. ISBN 974-031-147-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
2. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล กับการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้กับการรับรู้ประโยชน์ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
4. ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้กับความพึงพอใจของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
5. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว โดยวิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้วิธีการทางสถิติ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ต่างกัน
2. การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้
3. การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้
4. การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

ลายมือชื่อนิติ.....

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4385209328 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: INFORMATION-SEEKING / PERCEIVED UTILITY / SATISFACTION / E-LEARNING / INTERNET

KESSARA CHANGCHAWALIT : INFORMATION-SEEKING, PERCEIVED UTILITY AND SATISFACTION
 OBTAINED THROUGH E-LEARNING OF INTERNET USERS IN BANGKOK METROPOLIS AND
 SUBURBA. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PATCHANEE CHEYJANYA, 107 pp.
 ISBN 974-031-147-4.

The Purposes of this research were:

1. To study Information-seeking, Perceived Utility and Satisfaction obtained through E-learning of Internet Users in Bangkok Metropolis and Suburbs.
2. To examine the relationship between demographic characteristics of the Internet users in Bangkok Metropolis and Suburbs and their information-seeking on E-learning.
3. To investigate the correlation among Information-Seeking and Perceived Utility and Satisfaction obtained through E-learning of Internet users in Bangkok Metropolis and Suburbs.
4. To investigate the correlation among Information-Seeking and Satisfaction obtained through E-learning of Internet Users in Bangkok Metropolis and Suburbs.
5. To investigate the correlation among Perceived Utility and Satisfaction obtained through E-learning of Internet Users in Bangkok Metropolis and Suburbs.

The samples were 400 internet users in Bangkok Metropolis and Suburbs. Questionnaire were used for data collection. Percentage, mean, t-test, One-way ANOVA and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient were used for the analysis of the data. SPSS Program was employed for data processing.

The results of this research are as follows :

1. Internet Users in Bangkok Metropolis and Suburbs different in sex, age, education, occupation and income were different in information-seeking.
2. Information-seeking about E-learning positively correlated with the perceived utility of E-learning.
3. Information-seeking about E-learning positively correlated with the satisfaction with E-learning.
4. Perceived Utility positively correlated with the satisfaction with E-learning.

Department Public Relations

Student's signature.....

Field of study Development Commuication

Advisor's signature.....

Academic year 2001

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ พัทธนี เขยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้คอยให้คำแนะนำ คำสั่งสอน ข้อคิดเห็น ความเป็นห่วงเป็นใย ความช่วยเหลือผู้วิจัยเป็นอย่างดี รวมทั้งได้สละเวลาอันมีค่าของท่านตรวจตราและแก้ไขวิทยานิพนธ์เพื่อให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ตรงตามเวลา รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและแจ้งข้อแก้ไขเพิ่มเติมในข้อบกพร่องของงานวิจัย รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโฆษิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลาเพื่อให้คำแนะนำต่างๆเพิ่มเติมทำให้งานวิจัยสมบูรณ์และรัดกุมมากขึ้น

ขอขอบคุณ คณาจารย์และเจ้าหน้าที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้และเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้วิจัย เจ้าหน้าที่จากเว็บไซต์ผู้ให้บริการการเขียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่คอยให้กำลังใจ ความช่วยเหลือ และคำแนะนำต่างๆ และคุณสินินภา และคุณฐิติรัตน์ ผู้ให้ความช่วยเหลือในการประมวลผลข้อมูล

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่สุจิตรา ชั่งชวลิต ที่คอยช่วยเหลือและสนับสนุนในด้านการศึกษา และการทำงานวิจัยในครั้งนี้ด้วยดีมาโดยตลอด รวมทั้งคำอบรมสั่งสอน คำแนะนำกำลังใจ ที่เป็นแรงผลักดันสำคัญให้ผู้วิจัยสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้เสร็จสมบูรณ์

เกศรา ชั่งชวลิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	37
ประชากร.....	37
กลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	41
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
เกณฑ์การให้คะแนน.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
การประมวลผลข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
	ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา.....	47
	ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน.....	58
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
	สรุปผลการวิจัย.....	67
	อภิปรายผลการวิจัย.....	71
	ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	79
	ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	81
	รายการอ้างอิง.....	83
	ภาคผนวก.....	88
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	107

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	47
2. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	48
3. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	48
4. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	49
5. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้.....	49
6. จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย จำแนกตามปริมาณการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล.....	50
7. จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย จำแนกตามปริมาณการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน....	51
8. จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย จำแนกตามปริมาณการแสวงหาข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ..	52
9. จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย จำแนกตามปริมาณการแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต	52
10. จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย จำแนกตามปริมาณการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต.....	53
11. จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของการรับรู้ประโยชน์ จำแนกตามองค์ประกอบของการ สื่อสาร.....	54
12. จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจ จำแนกตามองค์ประกอบของการ สื่อสาร.....	56
13. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสาร จำแนกตามเพศ.....	59
14. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสาร จำแนกตามอายุ.....	60
15. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสาร จำแนกตามระดับ การศึกษา.....	61
16. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสาร จำแนกตามอาชีพ.....	62
17. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสาร จำแนกตามรายได้ ...	63
18. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารกับการรับรู้ประโยชน์.....	64
19. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารกับความพึงพอใจ.....	65
20. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์กับความพึงพอใจ.....	65

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด้วยความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) ที่มีเครือข่ายโยงใยถึงกันได้ทั่วโลก ทำให้วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ในสังคมมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป เทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายว่า “อินเทอร์เน็ต” (Internet) อันเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบใหม่ที่นำชาวโลกไปสู่การปฏิวัติทางเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร ข้อมูล ทำให้โลกเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร (Information Age) ที่ผู้รับสารและผู้ส่งสารสามารถติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data) ข่าวสาร (Information) และความรู้ (Knowledge) ทั้งด้านธุรกิจ การค้า การเงิน อุตสาหกรรม การค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนการศึกษาได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยมีการจัดระเบียบการสื่อสารแบบใหม่ที่ข้อมูลส่งผ่านกันได้ทั่วโลกด้วยหลักเกณฑ์และมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก

มีการคิดค้นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และ World Wide Web ในระบบอินเทอร์เน็ต ที่จะรวมเอาทรัพยากรสารสนเทศ อันหมายถึง เอกสาร ข้อความ ภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหวมาเชื่อมโยงกันและส่งผ่านถึงกันโดยระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวก รวดเร็วในรูปแบบเอกสารหลายมิติ (Hypertext Document) ที่สามารถแสดงข้อมูลต่างๆไปพร้อมๆ กันทั้งข้อความ ภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหวได้อย่างมีสีสัน ชวนให้มีความน่าอ่าน และน่าสนใจในลักษณะสื่อผสม (Multimedia) และยิ่งประหยัดค่าใช้จ่ายในการสื่อสารมากกว่าสื่อประเภทอื่น เช่น สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (โทรศัพท์ โทรสาร วิทยุ โทรทัศน์) จากคุณสมบัติดังกล่าว ทำให้มีการนำสื่ออินเทอร์เน็ตไปประยุกต์ใช้ในวงการต่างๆ โดยเฉพาะในวงการธุรกิจ ซึ่งจะช่วยให้องค์กรเกิดความได้เปรียบในหลายๆด้าน เช่น สามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์ทั้งสินค้าและบริการได้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ลูกค้าจากทั่วทุกมุมโลกสามารถเข้าถึงได้จากที่ใดและเวลาใดก็ได้ จึงช่วยประหยัดต้นทุนในเรื่องค่าจ้างพนักงาน สถานที่ การตกแต่งร้าน การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การนำอินเทอร์เน็ตไปประยุกต์ใช้ในด้านธุรกิจที่การซื้อขายสินค้าและบริการสามารถทำได้ผ่านหน้าจคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตถือเป็นการค้ารูปแบบ

ใหม่ที่เรียกว่า พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Commerce) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมและแพร่หลายในปัจจุบัน โดยมีโฮมเพจ(Home Page) เป็นสื่อในการโฆษณาสินค้าและบริการไปถึงผู้บริโภคจำนวนมากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ เป็นที่รู้จักกันดีในชื่อ E-Commerce มีความหมายอย่างกว้างคือ กิจกรรมทางธุรกิจ ทั้งการผลิต การจัดจำหน่าย การตลาด การขาย หรือการส่งมอบผลิตภัณฑ์ การบริการ การชำระเงินนั้น สามารถดำเนินการได้แบบครบวงจรผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

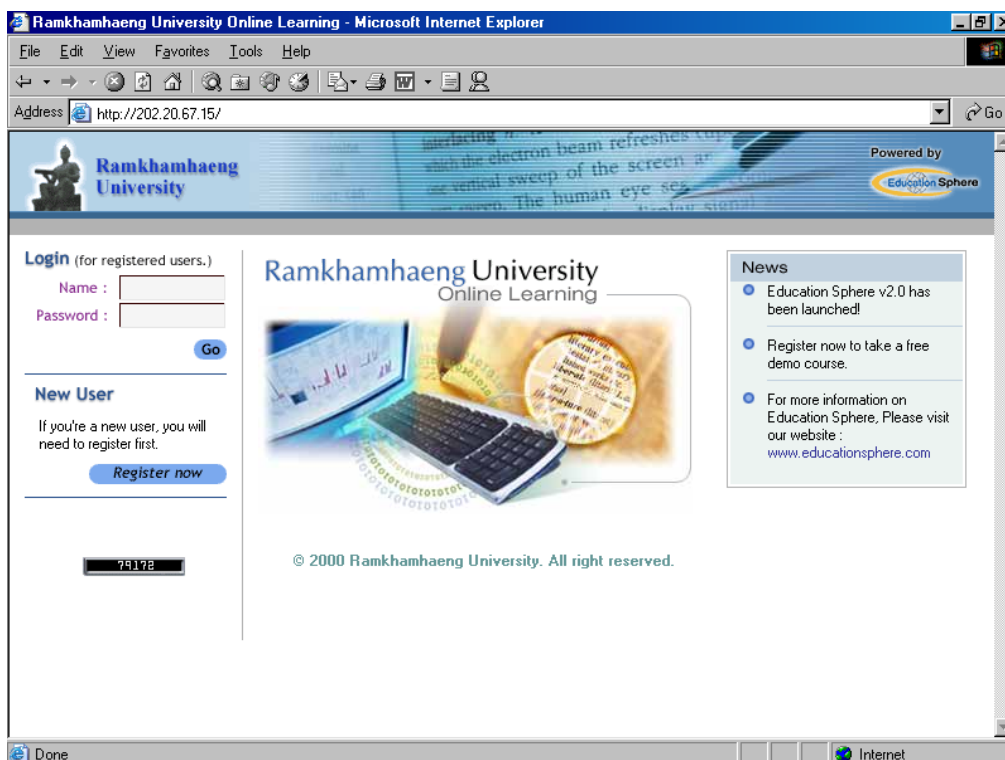
ในปัจจุบัน ได้มีการนำอินเทอร์เน็ตและพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจการศึกษาอย่างกว้างขวาง เป็นการลงทะเบียนการศึกษา โดยผู้เรียนสามารถศึกษาอยู่ที่บ้านของตนได้ มีระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้เทคโนโลยีของ World Wide Web ที่เป็นไปตามความสะดวกของผู้เรียน(Self pacing) เป็นการเรียนแบบที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องจัดเวลาเรียนให้ตรงกัน ไม่จำเป็นต้องพบหน้ากัน แต่ยังมีปฏิสัมพันธ์พูดคุยแลกเปลี่ยนกันได้ภายใต้เทคโนโลยีการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลปัจจุบันนี้ ทำให้สามารถจัดแปลงและจัดเก็บสื่อทุกรูปแบบและจัดเก็บในเครื่องคอมพิวเตอร์ในรูปแบบสัญญาณดิจิทัลได้อย่างง่ายดายและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการผสมผสานสื่อรูปแบบต่างๆเข้าด้วยกัน และนำเสนอผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ในรูปแบบสื่อผสม (Multimedia)ได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การเก็บทรัพยากรการศึกษา ที่อยู่ในรูปแบบต่างๆให้มาเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล การนำเสนอ การจัดเก็บและการบำรุงรักษา จึงนำมาสู่ระบบการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่มีขอบเขตครอบคลุมกว้างไกล และมีประสิทธิภาพสูงกว่าเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลอื่นๆที่เคยมีมา

อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งความรู้ขนาดใหญ่สำหรับผู้เรียน เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ นักการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนตั้งแต่อนุบาลถึงระดับมัธยมได้ตระหนักถึงคุณค่าของอินเทอร์เน็ตซึ่งจะทำให้ระบบการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบเดิมเปลี่ยนไป การใช้อินเทอร์เน็ตจะเป็นการเปิดโลกการเรียนรู้ของเด็กๆ ข้อมูลที่เข้าไปสืบค้น มีตั้งแต่รายงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย การค้นคว้าทางการศึกษา ไปจนถึงกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งขณะนี้ในหลายๆประเทศ เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ญี่ปุ่น อังกฤษ แคนาดา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา ต่างก็ได้นำอินเทอร์เน็ตเข้ามาประยุกต์ใช้ในทางธุรกิจการสื่อสารศึกษากันอย่างแพร่หลาย ดังเช่น ในรูปแบบมหาวิทยาลัยเสมือนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่เกิดขึ้นมากมายในประเทศแถบทวีปยุโรป อเมริกา และเอเชีย ภายใต้การสนับสนุนทั้งทางด้านนโยบายและ

เทคโนโลยีการศึกษาจากหน่วยงานรัฐของประเทศนั้นๆ ดังเช่นในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มหาวิทยาลัยชั้นนำต่างๆ อาทิเช่น University of California, Berkeley, Columbia, Stanford ต่างก็เปิดหลักสูตรบนเครือข่ายให้นักเรียนได้เลือกเรียน และมีสถาบันการศึกษาที่มีตัวตนอยู่เพียงในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นอีกด้วย เช่น Jones International University, Western Governors University นอกจากนี้ในปี 1999 มีรายงานสำรวจถึงมูลค่าเงินหมุนเวียนในธุรกิจ การศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนถึง 1,200 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ จากจำนวนเงินทั้งหมด 2,490 ล้านดอลลาร์ที่หมุนเวียนอยู่ในธุรกิจการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในส่วนของประเทศไทยเองก็ได้มีนโยบายจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาเทคโนโลยีและเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษา ให้คนไทยทั้งในเมือง และชนบท และนโยบายอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นนโยบายที่ผู้นำรัฐบาล ได้ประกาศไว้ เพื่อสนองตอบการพัฒนาคนไทย ให้มีโอกาสเข้าถึงความรู้ และเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพคนที่ยั่งยืนตามแนวทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 8 และยังได้เน้นย้ำถึงการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อเข้ามาช่วยส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของชาติอย่างเน้นหนักและชัดเจนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 9 คือ รัฐจะต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่ง วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่นเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา ในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น และจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียนตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดนเสรีอย่างเป็นธรรม

ปัจจุบัน สถาบันการศึกษาต่างๆในประเทศไทยก็ได้เริ่มนำการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้อย่างแพร่หลาย โดยมีตัวอย่างที่น่าสนใจ เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหงร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จัดเปิดหลักสูตรการศึกษาทางไกล โดยเริ่มจากการเปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงานทางอินเทอร์เน็ตตั้งแต่เดือนมิถุนายน ปี พ.ศ.2544 และมีแผนการที่จะพัฒนาเป็นหลักสูตรปริญญาตรีอย่างสมบูรณ์ภายในปี 2546

นอกจากนี้ยังมีศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งปัจจุบันมีการเปิดหลักสูตรเตรียมความรู้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และมีโครงการที่จะเปิดหลักสูตรในระดับปริญญาตรี และปริญญาโทด้วยเช่นกัน

ตัวอย่างรายชื่อมหาวิทยาลัยต่างๆ และหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน และหน่วยงานที่ไม่หวังผลกำไรที่มีการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง (<http://www.ru.ac.th>)
2. มหาวิทยาลัยรังสิต (<http://www.rsu.ac.th>)
3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (<http://www.ku.ac.th>)
4. ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (<http://www.chulaonline.com>)
5. โครงการ การเรียนรู้แบบออนไลน์แห่ง สวทช. (<http://www.thai2learn.com>)
6. สถาบันกวดวิชา PEP Academic Online (<http://www.pep.co.th>)
7. Thai Web Based Instruction โดย อ. ภาสกร เรืองรอง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ (<http://www.thaiwbi.com>)
8. ศูนย์รวมแหล่งความรู้ทางวิชาการทางอินเทอร์เน็ต และการศึกษาผ่านดาวเทียมแห่งแรกของประเทศไทยโดย สวทช. และสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย (<http://www.learn.in.th>)
9. ศูนย์การศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประเทศไทย (<http://www.thaied.com>)
10. โครงการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนชนบท SIRS (Science in rural School) ของ Biotec (<http://sirs.biotec.or.th>)

จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในช่วงต้นของศตวรรษที่ 21 ได้เริ่มมีการปรับฐานการลงทุนของธุรกิจและอุตสาหกรรม บนฐานความรู้เหล่านี้อย่างรุนแรง อันเนื่องมาจากการลงทุนเกินขอบเขต ในขณะที่ความสะดวกรวดเร็วของระบบสื่อสารนำสมัย ทำให้ความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว พร้อม ๆ กันนี้ทั่วโลกเริ่มมองเห็นความสำคัญ ของการสร้างฐานความรู้ในสังคม ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ อันทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมดีขึ้น รวมไปถึงจนถึงการส่งเสริมให้สังคม มีนวัตกรรมเพื่อยกระดับความสามารถ ในการแข่งขันระหว่างประเทศ เปิดโอกาสให้ประเทศต่าง ๆ เตรียมความพร้อม ที่จะก้าวกระโดดในกระบวนการพัฒนา เทคโนโลยีการศึกษาใหม่ๆ จึงเข้ามามีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในฐานะเครื่องมือที่จะช่วยให้บุคลากรของชาติสามารถพัฒนาตนบนพื้นฐานสังคมแห่งการเรียนรู้ที่จะสร้างคุณค่า สร้างความเจริญที่ยั่งยืนให้แก่ประเทศชาติ ประเทศไทยเองก็ไม่อาจจะปิดกั้นตนจากกระแสดังกล่าว การไหลบ่าของวัฒนธรรมและเทคโนโลยีจากตะวันตกเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รูปแบบการศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือ e-education จะเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ จึงเป็นความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องศึกษาปัจจัยพื้น

ฐานของประเทศให้พร้อมที่จะรับนวัตกรรมที่กำลังมีอิทธิพลและมีผลกระทบต่อสังคมไทย เหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการศึกษาถึงการแสวงหาข่าวสารข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่คุ้นเคยอยู่กับเทคโนโลยี และยอมรับนวัตกรรมได้รวดเร็ว อันจะขยายผลไปสู่ผู้บริโภคโดยทั่วไปในอนาคตอันใกล้นี้ และเพื่อที่จะได้นำผลของการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมและจัดการศึกษาผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของประชาชนไทยโดยส่วนรวม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล กับการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(e-learning)
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(e-learning) กับการรับรู้ประโยชน์ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(e-learning)กับความพึงพอใจของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(e-learning)ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ต่างกัน
2. การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning)

3. การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning)

4. การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning)

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การแสวงหาข่าวสาร หมายถึง ความบ่อยครั้งในการค้นหาข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยพิจารณาในด้านประเภทของสื่อที่ใช้ในการค้นหาเพื่อความรู้ความเข้าใจในประโยชน์ของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

การรับรู้ประโยชน์ หมายถึง ความสามารถของผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายที่จะรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตจากสถานการณ์จริง ในบริบทของการเรียนการสอน ทั้งการเห็น การได้ยิน และการปฏิบัติจนเกิดความเข้าใจ และทราบว่ามีลักษณะอย่างไร สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายจะรับรู้ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. การรับรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ซึ่งมีความแตกต่างจากการสื่อสารปกติ ในด้านผู้ส่งสาร สื่อ สาร ผู้รับสาร และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารในขณะที่ทั้งสองฝ่ายไม่จำเป็นต้องอยู่ในเวลาและสถานที่เดียวกัน แต่ผู้รับสารสามารถเข้าถึงข้อมูลการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้รับสารสามารถซักถามข้อข้องใจได้ตลอดเวลาผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสามารถได้รับสาร หรือได้รับความรู้อย่างครบถ้วน
2. การรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ได้แก่
  - การใช้เทคโนโลยีขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ทุกพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง
  - เป็นการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนการสอนอย่างเต็มที่
  - ลดปัญหาการขาดแคลนอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ
  - ผู้รับสารได้รับความรู้อย่างเท่าเทียมกัน และมีคุณภาพ

- ผู้รับสารสามารถเลือกเรียนรู้สิ่งที่ตนสนใจได้อย่างอิสระ
- ผู้รับสารสามารถจัดเวลาและสถานที่เรียนได้เอง ตามแต่ความสะดวกของตน
- ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังห้องเรียนของผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) หมายถึง ระดับของความคิดเห็นในทางบวก ของผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-learning) ว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการของตนได้ โดยมีตัวแปรในเรื่องต่างๆดังนี้

1. ความพึงพอใจในสภาพของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของการสื่อสาร ได้แก่ ผู้ส่งสาร สื่อสาร ผู้รับสาร และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารที่ผู้รับสาร ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายไม่จำเป็นต้องอยู่ในเวลาและสถานที่เดียวกัน แต่ผู้รับสารสามารถเข้าถึงข้อมูลการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้รับสารสามารถซักถามข้อข้องใจได้ตลอดเวลาผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสามารถได้รับสาร หรือได้รับความรู้อย่างครบถ้วน
2. ความพึงพอใจในประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ที่เกิดขึ้นกับตัวของผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายเอง ได้แก่
  - ผู้รับสารมีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยสามารถเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบทเรียน และติดต่อสื่อสารกับผู้สอนได้ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตามที่สามารถเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตก็สามารถเข้าสู่บทเรียนใหม่ๆ และบททวนบทเรียนที่ผ่านมาได้
  - เป็นการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนอย่างเต็มที่ต่อผู้เรียน
  - ผู้รับสารได้รับความรู้เท่าเทียมกัน และมีคุณภาพ จากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ
  - ผู้รับสารสามารถเลือกเรียนรู้สิ่งที่ตนสนใจได้อย่างอิสระ
  - ผู้รับสารสามารถจัดเวลาและสถานที่เรียนได้เอง ตามแต่ความสะดวกของตน
  - ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังห้องเรียนของทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร

การเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-learning) หมายถึง การเรียนการสอนโดยใช้การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และมีอุปกรณ์ต่างๆในการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถได้ยินเสียง มองเห็นภาพ หรือข้อมูลต่างๆจากจอคอมพิวเตอร์ ตลอดจนสามารถสนทนาโต้ตอบกันได้ทันที เพื่อถ่ายทอดคำอธิบายรายวิชา เนื้อหาต่างๆ และเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ หรือถามปัญหาข้อข้องใจเกี่ยวกับเนื้อหาต่างๆในหลักสูตรวิชาต่างๆที่เปิดสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยองค์กรต่างๆ ซึ่งผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่จำเป็นต้องอยู่ในสถานที่เดียวกันและเวลาเดียวกัน

ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง บุคคลที่ใช้อินเทอร์เน็ต และอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล และเป็นผู้ที่เคยเรียน หรือเริ่มเรียนในหลักสูตรต่างๆของผู้ให้บริการ e-learning บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาแล้วระยะหนึ่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมและจัดการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการขยายโอกาสทางการเรียนรู้ของประชาชน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของประชาชนต่อไป
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านวิชาการ จะได้ทราบถึงการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้บริการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางด้านนิเทศศาสตร์ พัฒนาการ โดยเฉพาะในบริบทที่เกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อพัฒนาการศึกษา และเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เข้ามาช่วยให้การสื่อสารการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศชาติให้ไปสู่ระดับคุณภาพที่สูงขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นกรอบพิจารณา และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร
4. แนวความคิดเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

1. แนวคิดเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร

แนวคิดเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร มีเนื้อหาสำคัญว่า ในสังคมปัจจุบันมีข่าวสารผลิตขึ้นมาและเผยแพร่ออกไปสู่สาธารณชนในรูปแบบต่างๆ มากมายจนกลายเป็นเรื่องยุ่งยากต่อผู้รับสารในอันที่จะค้นหาข่าวสารให้ตรงกับความต้องการของตน ซึ่งเรื่องนี้ทำให้นักวิชาการสื่อสารเกิดความสนใจที่จะศึกษาว่ามนุษย์เราจะแสวงหาข่าวสารตามที่ตนต้องการได้อย่างไร (สวณิต ยมาภัย และ ระวีวรรณ ประกอบผล, 2528 : 139)

ชาลส์ เอทกิน (Charles Atkin, 1973 : 639) ชี้ให้เห็นว่าการแสวงหาข่าวสารหรือความต้องการสื่อสารมวลชนของปัจจุบันนั้นคือ ความต้องการได้รับข้อมูลข่าวสาร (Information) และความบันเทิง

วิลเบอร์ แชรรมม์ (Wilbur Schramm, 1973 : 213) ได้กล่าวถึงหลักทั่วไปของการเลือกความสำคัญของข่าวสารว่าขึ้นอยู่กับหลักการใช้ความพยายามน้อยที่สุด แต่สามารถบรรลุ

เป้าหมายได้ จะเห็นได้ว่ามนุษย์เรามีแนวโน้มที่จะเปิดรับข่าวสารที่ใช้ความพยายามน้อย เช่น ข่าวสารต่างๆที่อยู่ใกล้ตัว ข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อตนเองจะแสวงหาได้ง่าย ซึ่งสามารถสรุปได้เป็นสูตร ดังนี้

$$\text{การเลือกข่าวสาร} = \frac{\text{สิ่งที่ตอบแทนที่คาดหวัง (Expectation of Reward)}}{\text{ความพยายามที่ต้องการใช้ (Effort Required)}}$$

(Fraction of Selection)

แนวคิดของเชอรั่มมีได้ไปสอดคล้องกับเอคคิน ที่กล่าวว่า บุคคลจะเลือกรับข่าวสารใดจากสื่อมวลชนนั้น ขึ้นอยู่กับหลักการต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การคาดคะเนเปรียบเทียบระหว่างผลรางวัลตอบแทน (Reward Value) กับการลงทุนลงแรง (Expenditures) และพันธะผูกพัน (Liabilities) ที่จะตามมา ถ้าผลตอบแทน หรือผลประโยชน์ที่ได้รับสูงกว่าการลงทุนลงแรงหรือการต้องใช้ความพยายามที่จะรับรู้หรือทำความเข้าใจแล้ว บุคคลย่อมแสวงหาข่าวสารนั้น (Information Seeking) ในกรณีที่บุคคลเห็นว่า การรับข่าวสารนั้น จะก่อให้เกิดพันธะผูกพัน เช่น ความไม่พอใจ ไม่สบายใจหรือความไม่แน่ใจมากขึ้น ก็อาจจะใช้วิธีหลีกเลี่ยงข่าวสาร (Information Avoidance) ในบางครั้งถ้าหากว่าความพยายามที่จัดหลีกเลี่ยงหรือไม่รับข่าวสารต้องลงทุนลงแรงมากกว่า การรับข่าวสารนั้นบุคคลอาจจะต้องยอมรับข่าวสารนั้นทั้งๆ ที่ไม่เต็มใจ (Information Yielding)

2. ความต้องการข่าวสารนั้นเกิดจากความไม่รู้หรือไม่แน่ใจของปัจเจกบุคคล ดังนี้

- การมองไม่เห็นความสอดคล้องต้องกันระหว่างระดับความรู้ของปัจเจกบุคคลขณะนั้น และระดับความต้องการที่อยากจะรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอก (Extrinsic Uncertainty) ยิ่งเป็นเรื่องที่สำคัญก็ยิ่งอยากมีความรู้และมีความแน่ใจสูง

- การมองเห็นความไม่สอดคล้องต้องกันระหว่างความรู้ที่มีอยู่ของปัจเจกบุคคลขณะนั้น กับความรู้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งกำหนดโดยระดับความสนใจส่วนบุคคลของปัจเจกบุคคลนั้น ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Intrinsic Uncertainty)

3. ความต้องการที่ได้รับความบันเทิงของปัจเจกบุคคลนั้นมาจากการกระตุ้นอารมณ์แห่งความรื่นเริงบันเทิงใจที่เกิดจากการมองเห็นความไม่สอดคล้องต้องกันระหว่างสภาวะเป็นอยู่ของปัจเจกบุคคลขณะนั้นกับระดับความสนุกสนานที่คาดหวังไว้ ข่าวสารที่จะลดความไม่รู้หรือความ

ไม่แน่ใจที่เกี่ยวข้องกับความสนใจภายในส่วนบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Intrinsic Uncertainty) และที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิงสนุกสนานส่วนตัว (Intrinsic Desire) นั่นถือว่าเป็นข่าวสารที่ให้ความพึงพอใจทันทีในเชิงบริโภคนิยม (Immediate Consummately Gratifications)

ข่าวสารที่ลดความไม่รู้อันเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก (Extrinsic Uncertainty) เรียกว่าข่าวสารที่ใช้ประโยชน์เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และแก้ปัญหาต่างๆ (Instrumental Utilities) ในชีวิตประจำวัน ข่าวสารบางอย่างอาจจะให้ประโยชน์ทั้งการนำไปใช้และให้ความบันเทิงขณะเดียวกัน

ข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆของบุคคล ความต้องการข้อมูลข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้น เมื่อบุคคลต้องการข้อมูลข่าวสารหรือไม่แน่ใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งบุคคลจะไม่รับข้อมูลข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาสู่ตนทั้งหมดแต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น ปัจจัยบุคคลแต่ละคนยังมีขั้นตอนและมีกระบวนการในการเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน เคลปเปอร์ (Klapper, 1990) กล่าวถึงทฤษฎีทางการสื่อสารเกี่ยวกับกระบวนการในการเลือกเปิดรับข้อมูลข่าวสาร (Selectivity Process) ว่ามีขั้นตอนต่างๆ คือ

1. การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) โดยบุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อและข้อมูลข่าวสารจากแหล่งสารต่างๆตามความสนใจและความต้องการ เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาหรือสนองความต้องการของตน
2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) หมายถึง บุคคลจะเลือกให้ความสนใจเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่สอดคล้องกับทัศนคติ และความเชื่อของตน
3. การเลือกรับรู้ (Selective Perception) หมายถึงบุคคลจะเลือกรับรู้ หรือเลือกตีความข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปในทางที่สอดคล้องกับทัศนคติ และประสบการณ์เดิมของตน ทั้งยังเลือกจดจำเข้าไปเก็บไว้เป็นประสบการณ์เพื่อนำไปใช้ในโอกาสต่อไป และพยายามลืมในส่วนที่ต้องการจะลืมอีกด้วย

ผู้รับสารจะเลือกข้อมูลข่าวสารจากสื่อโดยอ้อมเป็นไปตามบทบาทและสภาพการณ์ในสังคมของผู้รับสาร และเหตุผลในการรับสารอย่างหนึ่งก็คือนำไปเป็นหัวข้อในการสนทนาซึ่งจะทำให้ผู้รับสารรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งในสังคม การที่ผู้รับสารเลือกเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ

ประเภทใดก็เพื่อตอบสนองความต้องการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการนำไปใช้ประโยชน์ของตนเอง การกระทำนั้นเรียกว่า พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสาร นั่นเอง

ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเลือกแสวงหาข่าวสารต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของตน การสื่อสารย่อมต้องอาศัยช่องทางในการนำข่าวสารไปสู่จุดหมายและช่องทางการสื่อสารที่สำคัญก็คือ ช่องทางการสื่อสารมวลชน (Mass Media Channels) อันได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และภาพยนตร์ เป็นวิธีในการถ่ายทอดข่าวสารจากแหล่งข้อมูลข่าวสารที่มาจากคนๆหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลไปยังผู้รับสารจำนวนมากที่อยู่อย่างกระจัดกระจายได้อย่างรวดเร็วในเวลาเดียวกัน สารที่ได้รับนั้นมีลักษณะไม่ยั่งยืนสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่พึงรำลึก

โดยสรุปแล้ว กล่าวได้ว่าการแสวงหาข้อมูลข่าวสารของบุคคลนั้นๆ จะสนองตอบความต้องการประเภทข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของตนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ผู้แสวงหาข้อมูลได้แก่ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีโอกาสเลือกแสวงหาข้อมูลและข่าวสารได้ทั้งสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ แต่อย่างไรก็ตามการจะเลือกช่องทางใดก็ตาม ก็ขึ้นอยู่กับความยากง่ายในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคในการเลือกช่องทางต่างๆ และปัจจัยต่างๆ ตามแนวคิดการแสวงหาข่าวสารที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนั่นเอง

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์

มีผู้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้หลายท่าน จึงขอนำมากล่าวพอสังเขป ดังนี้

แกริสัน และมากูน (Garrison and Magoon, 1972 : 32) ให้คำจำกัดความไว้ว่า การรับรู้ หมายถึงกระบวนการซึ่งสมองตีความ หรือแปลข้อความที่ได้จากการสัมผัส (Sensation) ของร่างกาย (ประสาทสัมผัสต่างๆ) กับสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งเร้า ทำให้ทราบว่าสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไร มีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร ฯลฯ การที่เราจะรับรู้สิ่งเร้าที่มาสัมผัสได้นั้น จะต้องอาศัยประสบการณ์ของเราเป็นเครื่องช่วยในการตีความหรือแปลความ

ฟินเนแกนและคณะ (Finnegan, et al., 1975 : 41) ให้ความหมายว่า การรับรู้หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ความสนใจตามความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใจของตนเอง

สมัย จิตหมวด (2520) กล่าวว่า การรับรู้ คืออาการสัมผัสที่มีความหมาย (Sensation) และการรับรู้เป็นการแปลหรือการตีความแห่งสัมผัสที่ได้รับออกมา เป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย อันเป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกันและในการแปลความหรือตีความของการสัมผัสนั้น จำเป็นที่ต้องใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม หรือความชัดเจนที่มีแต่หนหลัง

จำเนียร ชวงโชติ และคณะ(2526) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้นำเอาสิ่งที่ตนได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ได้รู้สึก จากสิ่งเร้าภายนอกรอบตัวบุคคล เข้ามาจัดระเบียบและให้ความหมาย เพื่อให้เกิดเป็นความรู้ความเข้าใจขึ้น

ประนอม สโรชมาน (2520) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง การแปลความหรือการตีความ การรับความรู้สึก (Sensation) ที่ได้ออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายหรือที่รู้จัก เข้าใจ

จากการศึกษาความหมายของการรับรู้ดังกล่าวข้างต้น ในสอดคล้องกับแนวคิดของ แคทส์ (Katz, 1990) (อ้างถึงใน พัชนี เที่ยจรรยา และคณะ, 2538 : 81) กล่าวถึงการรับรู้ของแต่ละบุคคล อันประกอบด้วย

การเลือกเปิดรับ (Selective exposure) คนเรามีความแนวโน้มตัวเองให้สื่อสารตามความคิดเห็นและความสนใจของตนและหลีกเลี่ยงไม่สื่อสารในสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจของตน แม้ว่าการเลือกเปิดรับสารจะเอนเอียงไปตามแต่ลักษณะส่วนบุคคลดังกล่าว แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเรื่องที่บุคคลรู้สึกตัวหรืออยู่ในระดับจิตสำนึก นอกจากนี้นักวิชาการบางคนกล่าวว่า การเลือกเปิดรับนี้เป็นเรื่องที่เป็นไปได้ในระดับจิตไร้สำนึกด้วยเช่นกัน

การเลือกรับรู้ (Selective perception) หมายถึงแนวโน้มของคนเราที่จะเปิดรับ และตีความเพื่อให้การสื่อสารนั้นเป็นไปตามความคิดเห็นและความสนใจของตน โดยการบิดเบือนสารให้มีทิศทางเป็นที่พึงพอใจของตน ด้วยเหตุนี้ คนๆหนึ่งอาจได้ยินผู้พูดพูดในสิ่งหนึ่งขณะที่อีกคนหนึ่งได้ยินผู้พูดคนเดียวเท่านั้นพูดในสิ่งที่แตกต่างกัน ในแง่ทฤษฎีแล้วผู้ฟังหลายคนอาจได้ยินสารอย่างเดียวกันแต่แตกต่างกันออกไป

การเลือกจดจำ(Selective retention) การเลือกรับรู้มีความเกี่ยวพันกับการเลือกจดจำอย่างเห็นได้ชัดแคลปเปอร์กล่าวว่าเป็นความจริงแล้วเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างสองกระบวนการนี้มักยุ่งยากในบางสถานการณ์ กล่าวโดยย่อก็คือความพร้อมที่จะจำสารมักเกิดขึ้นกับคนที่สนใจและพร้อมจะเข้าใจ และพร้อมที่จะลืมสาร เมื่อไม่สนใจที่จะรับรู้และไม่พร้อมที่จะเข้าใจ

การรับรู้ถึงประโยชน์ของสื่อ

ในการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ถึงประโยชน์ของสื่อ นั้น คิปแพคส์ และเมอเรีย (Kippax and Murray, 1990) ได้ทำการศึกษากับชาวออสเตรเลีย โดยพัฒนามาจากรูปแบบการศึกษาของแมคควอล(McQuial) และคณะในปี 1972 ของโรบินสัน(Robinson)ในปี 1972 และของแคทซ์(Katz)และคณะในปี 1973 ซึ่งสรุปได้ว่านอกจากจะเน้นเรื่องของการใช้สื่อและความพึงพอใจแล้ว ยังได้เพิ่มเรื่องของการรับรู้ถึงประโยชน์ของสื่อ และเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับกลุ่มที่ทำการศึกษาในส่วนขอ “ความต้องการ” ซึ่งเป็นตัวแปรหนึ่งที่ศึกษานั้นได้กำหนดขึ้นให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและลักษณะของชาวออสเตรเลีย มีด้วยกัน 30 ความต้องการผู้ตอบคำถามต้องให้ค่าความสำคัญของความต้องการแต่ละข้อ ในระดับ 1-4 ตั้งแต่ “สำคัญ” ถึง “ไม่มีความสำคัญเลย” จุดประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้ คือ ต้องการหาความสัมพันธ์ของความต้องการใช้สื่อมวลชนกับความพึงพอใจ และการใช้สื่อกับการรับรู้ถึงประโยชน์ของสื่อ ซึ่งพบว่าสื่อโทรทัศน์เป็นที่ยอมรับว่าตอบสนองได้มากที่สุด เป็นสื่อที่มีประโยชน์ในการให้ความบันเทิงมากที่สุด และยังมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนและครอบครัวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้เป็นแหล่งนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสังคมโลกและออสเตรเลียแล้ว ยังตอบสนองความต้องการด้วยการสร้างความเข้าใจตนเอง ตอบสนองอารมณ์ และช่วยในการหลีกเลี่ยง (escape) จากการศึกษา ยังพบอีกว่า ปริมาณการใช้สื่อสัมพันธ์กับการรับรู้ถึงประโยชน์ของสื่อ นั้น ๆ ยกเว้นสื่อหนังสือพิมพ์ แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าวด้วย อาทิ ตัวแปรด้านประชากรซึ่งสามารถเชื่อมโยงถึงการรับรู้ประโยชน์และการใช้สื่อ และถึงแม้ว่าสื่อจะมีใช้เพียงแหล่งเดียวที่ตอบสนองความต้องการต่าง ๆ แต่สื่อยังมีบทบาทสำคัญในชีวิตผู้คน จากผลการศึกษา ได้กล่าวถึงรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยด้านประชากร เช่น เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา เป็นตัวกำหนดการใช้สื่อและการรับรู้ในคุณประโยชน์ของสื่อ โดยเฉพาะปัจจัยเกี่ยวกับอายุ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก คือตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป จะเลือกใช้สื่อเพราะคำนึงถึง ความสำคัญของสื่อมากกว่ากลุ่มตัว

อย่างที่มีอายุน้อย คือตั้งแต่ 9-11 ปีและกลุ่มที่มีอายุน้อย จะใช้สื่อเพื่อความบันเทิง แต่กลุ่มที่มีอายุมากจะใช้สื่อเพราะสนใจที่จะรับรู้เรื่องเกี่ยวกับสังคมและความต้องการของตนเอง เป็นต้น

2. คนที่มีระดับการศึกษาสูง จะเลือกใช้สื่อมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ

3. จากประเภทของสื่อที่ทำการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้สื่อโทรทัศน์สูงสุด เพราะเห็นว่าเป็นสื่อที่มีประโยชน์โดยให้ข้อมูลต่างๆที่เขาสนใจ เช่น เกี่ยวกับโลกและเหตุการณ์ภายในประเทศ รวมทั้งให้ความบันเทิงได้ด้วยหนังสือพิมพ์ หนังสือ วิทยุ และภาพยนตร์ ถูกเลือกให้เป็นอันดับรองตามเหตุผลของการเลือกใช้

4. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเลือกใช้สื่ออย่างมีจุดหมายและเข้าถึงคุณประโยชน์ของสื่อที่มีต่อผู้ใช้

สรุปได้ว่า ความต้องการในการใช้สื่อมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ในคุณประโยชน์ของสื่อและปัจจัยด้านตัวบุคคล อิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อด้วยซึ่ง แชรรมม์ (Schramm, 1973) ได้กล่าวถึงการเลือกรับสารของผู้รับสารว่า ต้องมีการประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร โดยผู้รับสารแสวงหาข่าวเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่ง และสอดคล้องกับแคทส์ (Katz, 1954) มีแนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจว่า บุคคลต้องการจะเลือกรับสื่อและข่าวสารมีสาเหตุมาจากความคาดหวังเพื่อแสวงหาความพึงพอใจโดยได้รับอิทธิพลมาจากสภาพแวดล้อมในสังคมที่สร้างความต้องการหรือความใฝ่ฝันดังกล่าวให้แก่บุคคล

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาแนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับการ รับรู้และการรับรู้ถึงประโยชน์ของสื่อ วิเคราะห์ได้ว่าแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว เป็นเรื่องของการมีสื่อหลาย ๆ ประเภทให้เลือก เหมือนกับเมนูอาหารที่บุคคลจะเลือกตามความต้องการ และความพึงพอใจ ตลอดจนประโยชน์ที่ตนจะได้รับนั่นเอง

ดังนั้น การที่กลุ่มเป้าหมายเลือกและตัดสินใจที่จะเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น ด้วยเหตุผลสำคัญคือ การรับรู้ประโยชน์ที่ตนจะได้รับในรูปแบบต่างๆกันไปขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันออกไป

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าเป็นความรู้สึกสนใจ ชอบใจ และเหมาะอย่างไรก็ตาม สำหรับความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร

(Communication Satisfaction) นั้น นักทฤษฎีการสื่อสารที่มีชื่อเสียงหลายท่านได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันไป อาทิ

อีวานส์ (Evans, 1962) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร คือ ความพึงพอใจในข่าวสารที่ได้รับ (Information Satisfaction) เพราะข่าวสารต่างๆที่ได้รับนั้นสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ และวางแผนปฏิบัติงานต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้

นอกจากนี้ เรดดิ้ง (Redding, 1972) ยังกล่าวว่า ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร หมายถึง ระดับของความพึงพอใจที่บุคคลมีต่อข่าวสารต่างๆที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อมของการติดต่อสื่อสารโดยส่วนรวมเป็นระดับของความพึงพอใจที่พิจารณาจากข่าวสารที่มีอยู่นั้นว่าสามารถที่จะตอบสนองความต้องการข่าวสารของบุคคลนั้นหรือไม่ อย่างไร และข่าวสารนั้นมาจากใคร มีวิธีการรับและเผยแพร่ข่าวสารอย่างไรบ้าง

จากคำกล่าวข้างต้น แสดงว่าความพึงพอใจในการสื่อสารของบุคคลนั้นเป็นเรื่องของความคาดหวังกับความเป็นจริง ซึ่งหากเป็นไปได้ในทิศทางเดียวกัน ความพึงพอใจก็สามารถบังเกิดขึ้นได้ สอดคล้องกับทัศนะของ สมยศ นาวิกาน (2527) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารขึ้นอยู่กับสิ่งที่บุคคลได้มา เปรียบเทียบกับสิ่งที่บุคคลต้องการ ถ้าหากว่าการติดต่อสื่อสารเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารจะเกิดขึ้น อีกทั้งปาล์มกรีนและเรเบม (Palmgreen and Raybem, 1985) ยังมองความพึงพอใจที่บุคคลได้รับจากสื่อว่าเป็นผลที่เกิดขึ้นหลังจากมีการเปิดรับสื่อหรือเนื้อหาของสื่อประเภทต่างๆ ซึ่งจะย้อนกลับไปสนับสนุน หรือเปลี่ยนแปลงความเชื่อเดิมได้

กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับทัศนะของแต่ละบุคคลที่มีต่อการสื่อสาร หากการติดต่อสื่อสารที่บุคคลได้รับสอดคล้องกับความต้องการบุคคลก็จะเกิดความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารได้ สำหรับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ในงานวิจัยชิ้นนี้ มุ่งศึกษาถึงผู้รับสารเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านสื่อสมัยใหม่ดังกล่าว จะสามารถตอบสนองความต้องการ และนำไปสู่ความพึงพอใจได้หรือไม่โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้นำทฤษฎีการสื่อสารในองค์การ (Organizational Communication) ของ วิโอ (Wio, 1978) มาประยุกต์ใช้พิจารณาเกี่ยวกับความพึงพอใจ ซึ่งเนื้อหาของทฤษฎีเป็นลักษณะของการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) แต่ด้วยศักยภาพและความสามารถ

ของสื่อ กล่าวคือการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอน ได้พยายามลอกเลียนให้มี ความเหมือนจริงกับการสื่อสารแบบเผชิญหน้าในห้องเรียนมากที่สุด โดยนำจุดเด่นของมีปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่างผู้ส่งสาร หมายถึงผู้สอน กับ ผู้รับสาร หมายถึงผู้เรียนที่อยู่ห่างไกลกันให้ สามารถโต้ตอบกันได้ทันทีทันใด ซึ่งวิโอได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารนั้น เป็นเรื่อง ของระยะทางและทิศทางในการติดต่อสื่อสารดังนี้

(ระยะทางในการติดต่อสื่อสาร)

ไกล	- +	- -
ใกล้	+ +	+ -
	ผู้ส่งสาร	ผู้รับสาร

(ทิศทางของการติดต่อสื่อสาร)

แบบจำลองความพึงพอใจของ wiiio (1978)

ระยะทางของการติดต่อสื่อสาร	วัดได้จาก ความใกล้ – ความไกล
ทิศทางของการติดต่อสื่อสาร	วัดได้จาก ผู้ส่งสาร – ผู้รับสาร
ผู้ส่งสาร	วัดได้จาก ข่าวสารจะกระจายจากบุคลากรขององค์การ
ผู้ส่งรับสาร	วัดได้จาก ข่าวสารจะกระจายมายังบุคลากรขององค์การ

จากแบบจำลองนี้ Wiiio (1978) อธิบายว่า

1. เมื่อบุคคลทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร และระยะทางของการส่งสารใกล้ ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารจะมีมาก (+ +)
2. เมื่อบุคคลทำหน้าที่เป็นผู้รับสาร และระยะทางของการรับสารใกล้ ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารจะลดลง (+ -)
3. เมื่อบุคคลทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร และระยะทางของการรับสารไกล ความไม่พอใจในการติดต่อสื่อสารจะมีอยู่บ้าง (- +)

4. เมื่อบุคคลทำหน้าที่เป็นผู้รับสาร และระยะเวลาของการรับสารไกล ความไม่พึงพอใจในการติดต่อสื่อสารจะมีมากที่สุด (- -)

จากทฤษฎีของ วิโอ เกี่ยวกับระยะเวลา และทิศทางของการติดต่อสื่อสาร มีผลต่อความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารนั้น พิจารณาเปรียบเทียบได้ว่า ในส่วนของการสื่อสารระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งผู้ส่งสาร กับผู้รับสาร ต่างก็อยู่คนละสถานที่กัน ทำให้ระยะเวลาและทิศทางของการสื่อสารห่างไกลกัน จึงอาจเกิดผลต่อความไม่พึงพอใจของผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ดังนี้ กล่าวคือ ผู้ส่งสาร หมายถึง ผู้สอน เกิดความไม่พึงพอใจในการติดต่อสื่อสารอยู่บ้าง (- +) และผู้รับสาร หมายถึง ผู้เรียน เกิดความไม่พึงพอใจในการติดต่อสื่อสารมากที่สุด (- -) เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงควรมีการพิจารณาถึงปัจจัยของผู้รับสาร โดย กริช สืบสนธิ (2526) กล่าวว่า เมื่อใดก็ตามที่ผู้ส่งสารมีความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารของตนเอง จงเตือนตนเองไว้เสมอว่าอาจจะประสบความสำเร็จล้มเหลวได้ ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารของตนเองมักจะตัดสินใจจากการที่ตนได้ติดต่อสื่อสารไปตามธรรมเนียม ความรู้สึก ทศนคติ และตัดสินใจด้วยตนเองว่าได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ การที่จะบอกว่าการสื่อสารที่ส่งไปนั้น เป็นที่น่าพึงพอใจเพียงใด น่าจะกำหนดโดยผู้รับสาร ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลแต่ละคนมีภูมิหลังส่วนตัวที่แตกต่างกัน จึงมีจุดในการพิจารณาและตีความแตกต่างกันออกไป ในขณะที่ส่งและรับสาร ดังนั้น การส่งข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้รับสารในหลายๆ ด้าน อาทิ เพศ อายุ การศึกษา เป็นต้น ซึ่ง ปรมะ สตะเวทิน (2538) กล่าวว่า การวิจัยทางจิตวิทยาหลายเรื่อง ได้แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงมักจะเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนไหว หยั่งถึงจิตใจของคนมากกว่าผู้ชาย ในขณะที่ผู้ชายใช้เหตุผลมากกว่าผู้หญิงและจดจำข่าวสารได้มากกว่า นอกจากนี้ ในแง่ของการเปิดรับสื่อ นั้น ยุบล เบญจรงค์กิจ(2532) พบว่าผู้หญิงนิยมดูรายการละคร ในขณะที่ผู้ชายชอบดูข่าว ดังนั้นแสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างทางเพศ จึงน่าจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในการติดต่อสื่อสารและความต้องการในการรับข่าวสารที่แตกต่างกัน สำหรับในเรื่องของอายุนั้น ปรมะ สตะเวทิน (2538) กล่าวว่า โดยปกติแล้ว คนที่อายุต่างกัน มักจะมีความต้องการในสิ่งต่างๆ แตกต่างกัน มีความสนใจข่าวสารที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้น อายุจึงน่าจะเป็นตัวกำหนดความคิดเห็น ความต้องการ การรับรู้ และความพึงพอใจในการสื่อสารที่แตกต่างกัน ส่วนการศึกษาก็มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้รับสาร ซึ่ง สมร ทองดี (2532) พบว่า ตั้งแต่การแปลความ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เป็นสิ่งที่ทำให้พฤติกรรมการรับสารต่างกันไป ผู้ส่งสารจึงต้อง

ตระหนักและระมัดระวังว่าในการให้ข่าวสารนั้น ผู้รับสารมีการศึกษาอยู่ในระดับใด เพื่อจะได้เสนอข่าวสาร คำแนะนำ และบริการโดยเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับผู้รับสาร

กล่าวโดยสรุปแล้ว การที่ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายจะเกิดความพึงพอใจการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(e-learning) หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับการติดต่อสื่อสารในเรื่องที่เกี่ยวข้องนั้นมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับสาร ระยะทางและทิศทางการสื่อสารที่ใกล้ชิดกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร การส่งข่าวสารจากผู้ส่งสารอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนปัจจัยทางด้านลักษณะทางประชากรของผู้รับสารเอง และการที่ผู้รับสารจะมีความรู้ความเข้าใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากน้อยเพียงใด

4. แนวคิดเกี่ยวกับระบบการเรียนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Learning)

เทคโนโลยีสารสนเทศได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีราคาที่ปรับลดลงมา ส่งผลให้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น คอมพิวเตอร์มีบทบาทต่อโรงเรียนและต่อการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นทุกวัน การใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องช่วยสอนเป็นวิชาการได้รับความสนใจมากในวงการศึกษามาก เพราะสามารถตอบโต้กับผู้เรียนได้ สามารถให้ภาพเคลื่อนไหวและตัดสินใจเลือกเมื่อผู้เรียนตอบถูกหรือผิดได้

ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในปัจจุบันจะสนับสนุนให้มีการพัฒนาเนื้อหาความรู้ โดยจัดทำในรูปแบบมัลติมีเดียส่งผ่านกระจายไปในระบบเครือข่ายต่างๆด้วยความเร็ว ทั้งสัญญาณวีดีโอ ภาพ เสียง ทำให้ความน่าสนใจในการเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง บทบาทของขบวนการสร้างความรู้แตกต่างกับวิธีการ “สอน” ซึ่งการสอนในรูปแบบเดิมเป็นการ “ป้อน” หรือใช้วิธีการให้ความรู้บรรจุสู่ผู้เรียน ซึ่งแตกต่างกับการสร้างความรู้แล้วให้นักเรียนมาใช้ประโยชน์หรือเรียนรู้เอง หรือหาทางสร้างขบวนการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนตามความต้องการ รูปแบบของระบบการสร้างความรู้จึงมีลักษณะที่สำคัญ โดยเน้นให้เห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการเป็นเครื่องมือช่วยสร้างช่วยเรียน ช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการสื่อสารความรู้ การถ่ายทอดตลอดจนการจัดการเพื่อนำความรู้มาใช้ประโยชน์

การเรียนการสอน การทำแบบฝึกหัด สามารถผสมผสานบทเรียนในรูปแบบที่สามารถโต้ตอบกันได้ โดยใช้ซอฟต์แวร์และระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอุปกรณ์อื่นๆ เช่น กล้อง

จุลทรรศน์แบบดิจิทัล กล้องถ่ายภาพ หรือเครื่องบันทึกเสียงและถ่ายทอดผ่านระบบเครือข่าย รวมถึงระบบจัดการความรู้ สามารถทำการเรียนการสอนผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผ่านทางเว็บไซต์ มีการตั้งกลุ่มสำหรับปรึกษาประเด็นปัญหา สามารถผสมผสานกับการประยุกต์ใช้ในระบบการเรียนการสอนทางไกล และระบบการเรียนในชั้นเรียนได้ ซึ่งวันนี้ถูกนิยามว่า E-Learning

อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์เริ่มเข้ามามีส่วนกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่มากขึ้น สถาบัน การศึกษาทุกแห่งให้ความสนใจในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น การเรียนการสอนในปัจจุบันจึงเปลี่ยนสภาพไปค่อนข้างมาก นิสิต นักศึกษา ครูอาจารย์ล้วนแต่ต้องใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ประกอบการเรียนการสอนด้วยกันทั้งสิ้น

การเรียนการสอนก็เหมือนกับธุรกิจทั่วไปที่ต้องปรับตัวให้ทันกับการแข่งขัน ปัจจุบันมีแหล่งความรู้เกิดขึ้นมากมาย มีสิ่งที่จะต้องเรียนต้องสอนมหาศาล ทำอย่างไรจึงจะลงทุนทางการศึกษาน้อยแต่ได้ผลตอบแทนสูง การเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพการเรียนรู้จะทำได้อย่างไร การเรียนรู้สมัยใหม่ต้องใช้เวลาน้อย เรียนรู้ได้เร็ว มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆร่วมกัน รวมถึงการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเห็นระหว่างกันด้วย ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบันตอบสนองต่อการประยุกต์เข้ากับการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

จากการคาดคะเนและการวิจัยที่กล่าวไว้ในหนังสือ Packet Cisco ฉบับที่ 3 Vol 12 ปี ค.ศ. 2000 ที่จัดพิมพ์โดยบริษัทซิสโก ระบุว่า E-Learning สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ได้ถึง 30% ประหยัดเวลาได้ 30% และลดค่าใช้จ่ายได้ถึง 40% และยังได้เน้นให้เห็นว่าการลงทุนทางด้านไอที ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆเกี่ยวกับไอทีของบริษัท และองค์กรต่างๆในสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นจากสัดส่วน 5 เปอร์เซ็นต์และความต้องการกำลังคนทางด้านนักคอมพิวเตอร์ของสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยในขณะนี้ตำแหน่งงานทางด้านไอทีว่างอยู่ถึงกว่า 350,000 ตำแหน่ง และจะเพิ่มเป็น 1.3 ล้านตำแหน่งที่ต้องการในปี 2006 นั้นหมายถึงการผลิตกำลังคน การเรียนการสอนต้องได้พัฒนาและสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพได้มากขึ้นและเร็วขึ้น

การศึกษาผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต จะทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ ณ สถานที่หรือเวลาใดก็ได้ที่เหมาะสมกับ ความต้องการของตน แนวทางการเรียนการสอนแบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์เช่นนี้ นิยมเรียกว่า Asynchronous Learning Networks หรือ Anywhere/Anytime Learning Networks หรือ ALN "เครือข่ายการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา" เช่นนี้ กำลังมีบทบาทสำคัญ

ขึ้นเรื่อยๆ ในระบบอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา ดังรายงานผลการสำรวจอย่างเป็นทางการของ ศูนย์สถิติการศึกษาแห่งชาติของกระทรวงการศึกษาในปีการศึกษา 1997-1998 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาจำนวน 8% ของที่มีอยู่ทั้งหมดในสหรัฐอเมริกามีหลักสูตรที่ให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตร

ด้วยการเรียนทางไกล ซึ่งเทคโนโลยีที่ใช้เป็นส่วนใหญ่นั้นได้แก่ ระบบอินเทอร์เน็ต วิชาที่ค้นแบบโต้ตอบสองทาง และวิชาที่ค้นแบบทางเดียวที่บันทึกไว้ล่วงหน้า ที่สำคัญก็คือ สถาบันที่มีหลักสูตรการศึกษาทางไกล หรือมีแผนที่จะเปิดหลักสูตรทางไกลระบุว่า จะเริ่มใช้หรือเพิ่มการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต และวิชาที่ค้นแบบโต้ตอบสองทางมากกว่าเทคโนโลยีอื่น สำหรับสาขาวิชาที่นิยมสอนทางไกล ปรากฏว่า 70% ของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการสอนทางไกล มีหลักสูตรทั่วไปในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มนุษยศาสตร์ และสังคม และพฤติกรรมศาสตร์ รองลงไปคือสาขาวิชาธุรกิจและการบริหารจัดการ ซึ่งมี 55% ของสถาบันที่สอนทางไกลทั้งหมด ส่วนใหญ่ของรายวิชาที่เปิดสอนทางไกลเหล่านี้ เป็นรายวิชาในระดับปริญญาตรี ยกเว้นในสาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ ซึ่งต่างมีรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา มากกว่าระดับปริญญาบัณฑิต ประมาณว่า ในสหรัฐอเมริกามีนักศึกษาที่ศึกษาทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกว่า 1 ล้านคน เทียบกับนักศึกษาที่เรียนทางอื่นประมาณ 13 ล้านคน ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาที่มีการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอาจแบ่งได้เป็นสี่ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ สถาบันที่ขยายจากสถาบันแบบดั้งเดิม สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่ที่มุ่งผลกำไร สถาบันการศึกษาทางไกลที่อิงเทคโนโลยี และสถาบันนานาชาติที่มีเครือข่ายทั่วโลก

สถาบันอุดมศึกษาแบบดั้งเดิมจะทำหน้าที่เป็นสถาบันแม่ที่ให้บริการหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง แก่นักศึกษาซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนทางไกล หลักสูตรเหล่านี้มักจะดำเนินการ ด้วยเงินลงทุนจำนวนมากหลายล้านดอลลาร์โดยได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากฝ่ายบริหาร ตัวอย่างของหลักสูตรประเภทนี้ได้แก่

- Web University ของ Washington State University
- World Campus ของ Pennsylvania State University
- Center for Learning Information ของ University of Wisconsin
- CSU Institute ของ California State University
- Virtual Michigan State University ของ New York University
- School of Continuing Education ของ New York University

- University of California–Berkeley Extension
- Stanford Online ของ Stanford University

ข้อดีของสถาบันในรูปแบบนี้ ก็คือ สถาบันแม่สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบการศึกษาต่อเนื่อง ข้อที่อาจเป็นผลในทางลบ ก็คือ คณาจารย์ในสถาบันแม่ จะรับเอาวิธีการการเรียนการสอนในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านี้ไปใช้ ได้ช้ากว่าสถาบันที่ใช้รูปแบบอื่นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพื่อการเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า มีวิทยาลัยบริหารธุรกิจหลายแห่งที่เริ่มใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเสริมการเรียน ด้วยหนังสือและเอกสารที่ใช้เป็นปกติอยู่แล้ว ถึงแม้ว่าจะเป็นการเพิ่มต้นทุน กับการดำเนินการสอนก็ตาม

E-Learning เป็นการรวมระหว่างประสบการณ์ที่พร้อมจะถ่ายทอดเสริมให้ครบตาม กระบวนการและขยายโอกาสในการเรียนรู้ที่ห้องเรียนปกติไม่อาจจะมีให้ได้

E-Learning หรือ Electronic Learning คือ การเรียนการสอนผ่านอิเล็กทรอนิกส์หรือ คอมพิวเตอร์ผ่านระบบเครือข่ายนั่นเอง จนบางครั้งอาจเรียกว่า การเรียนการสอน online หรือ ห้องเรียน online ก็ได้ โดยการนำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียน (Content) ในรูปของสื่อประสม (Multimedia) ต่างๆ เช่น ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ภาพกราฟิก ภาพสามมิติ และเสียง ฯลฯ ผ่านอินเทอร์เน็ต ลักษณะของการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัด การบ้าน หรือสอบถาม ข้อสงสัยต่างๆ ได้เหมือนกับเรียนอยู่ในห้องเรียน โดยการใช้ซอฟต์แวร์ และระบบคอมพิวเตอร์ที่ เชื่อมกับอุปกรณ์เสริมอื่นๆ เช่น กล้องจุลทรรศน์แบบดิจิทัล กล้องถ่ายรูป และไมโครโฟน ฯลฯ นั้น หมายความว่าผู้เรียนคือใครก็ได้ที่มีคอมพิวเตอร์ซึ่งเชื่อมต่ออยู่กับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การพัฒนา E-learning ต้องอาศัยหลักการของระบบผู้เชี่ยวชาญ (Expert System) เป็นเครื่องมือในการสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Base) เพื่อรวบรวมความรู้จากผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการใน ด้านต่างๆ มาไว้ในฐานข้อมูล และสามารถดึงความรู้ต่างๆ ขึ้นมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

การเรียนรู้ในความหมายที่แท้จริงไม่ใช่เพียงแค่การฝึกอบรมโดยเฉพาะในทางธุรกิจ วันนี้การต่อยอดความรู้ถือได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นและต้องเป็นระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญในการทำงาน สามารถถ่ายทอดความรู้ต่อได้สำหรับการพัฒนา ทรัพยากรบุคคล การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี ตลอดจนนวัตกรรมทางวิทยาการที่มีการพัฒนาออก

มา เพื่อตอบสนองความต้องการของมวลมนุษย์ การสร้างความรู้ใหม่ การค้นคว้าวิจัยได้ส่งผลทำให้ลดขั้นตอนในการทำงาน และวิธีการทำงานที่ซ้ำซ้อนให้ออกมาในรูปแบบที่ง่ายในการเรียนรู้

ในระบบการเรียนรู้และการรับรู้เมื่อมีการทำเทคโนโลยีมาประยุกต์เข้าด้วยกันทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่ในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน เนื่องจากไม่ต้องเพิ่มงบประมาณบุคลากรในการสอน นอกจากนั้นยังส่งผลให้การเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของผู้ที่เรียนเป็นไปอย่างรวดเร็วอีกด้วย รากฐานสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ให้ผู้รู้จักคิดและเข้าใจในการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆคือ การศึกษาในระบบการเรียนการสอนที่ทุกอย่างต้องขึ้นกับผู้สอน หากมีกรอบหรือแนวคิดไม่สอดคล้องก็จะถูกมองว่าเป็นผู้ที่มีแนวคิดที่ไม่ถูกต้อง แต่ในปัจจุบันนี้การผลักดันให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาไม่ต้องเน้นการท่องจำแต่เน้นที่การทำความเข้าใจ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศระบบอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการสร้างความรู้เชื่อมโยงแหล่งความรู้เพื่อลดช่วงระยะเวลาในการเรียนรู้จะทำให้การพัฒนาการเรียนการสอน กรอบแนวคิด และวิธีคิดให้สามารถเท่าเทียมกันเพื่อพัฒนาการเรียน สภาพการเรียนรู้ การสังเคราะห์ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับสภาพเป็นจริงทั้งการดำเนินชีวิต

E-Learning จึงเป็นหนทางหนึ่งของการพัฒนากำลังคน ด้านการสร้างการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนอะไรก็ได้ เรียนเวลาใดก็ได้ตามความเหมาะสม นิสิต นักศึกษาจะพอใจกับการเรียนรู้ที่มีสาระน่ารู้

ผลลัพธ์ที่ได้จาก E-Learning (จากวารสาร Packet Cisco Vol 12 No.3) ความอิสระคล่องตัวของระบบ E-Learning จะทำให้ลดเวลาการเรียนรู้ได้มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ และเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าระบบการสอนและฝึกอบรมแบบเดิมถึง 30-60 เปอร์เซ็นต์

รูปแบบของ E-Learning

รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับการนำเสนอแล้วในรูปแบบที่ชื่อว่า KULN-Kasetsart University Learning Network โมเดลการเรียนการสอนแบบ E-Learning ก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และดำเนินกิจกรรมโดยอาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นหลักเหมือนเช่น E-Commerce, E-Business

การใช้ E-Learning เป็นเรื่องที่ต้องมีการบริหารจัดการ การกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการโดยใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือช่วยบริหารให้ถึงเป้าหมายได้ง่ายและรวดเร็ว จุดเด่นของการเรียนรู้แบบนี้คือ การเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกที่ ทุกเวลา ทุกสถานที่ สำหรับการสร้างเนื้อหาที่มีลักษณะที่ทำให้สิ่งที่สร้างขึ้นนั้นน่ากลับมาใช้ได้ตลอดเวลา เรียกซ้ำได้ไม่รู้จบ การดำเนินการต่างๆจึงใช้ระบบคอมพิวเตอร์เข้าช่วย เช่น การประเมินผล การสอบ ทดสอบความรู้ต่างๆ

E-Learning คือ ระบบการเรียนทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง สามารถควบคุมลำดับขั้นของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างระบบการสื่อสารภาพในห้องเรียนที่ไม่มีข้อจำกัดในด้านเวลาและสถานที่ และระบบการประเมินผลก็เป็นไปอย่างตรงไปตรงมา และเหนือสิ่งอื่นใด ระบบการเรียนรู้ E-Learning ผู้เรียนจะต้องใช้ความรับผิดชอบสูงจึงจะประสบความสำเร็จ ระบบการเรียนแบบนี้สามารถนำไปใช้ได้กับการเรียนการสอนในระบบการศึกษาภาคบังคับ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาไปจนถึงระดับปริญญาเอก นอกจากนี้ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหลักสูตรการอบรมอื่นๆเพื่อเสริมทักษะด้านวิชาชีพ ในปัจจุบัน E-Learning ได้รับความนิยมอย่างสูงในประเทศสหรัฐอเมริกา และในกลุ่มประเทศยุโรปอีกมาก ส่วนในประเทศไทยนั้น มีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหลายแห่งได้ให้ความสนใจ เริ่มต้นพัฒนาระบบการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์กันอย่างจริงจัง

การเรียนการสอน E-Learning ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการจัดการกับระบบการเรียนการสอนโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ การจัดการด้านเนื้อหา ระบบห้องเรียนเสมือน และระบบการลงทะเบียนวัดผล

การจัดการหลักสูตร (Curriculum Management) เป็นการจัดวางข้อมูลบทเรียนให้อยู่ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดทำเว็บไซต์เพื่อนำไปเผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ข้อมูลที่สร้างขึ้นจะใช้เทคโนโลยีเว็บ (Web) ที่สามารถนำเสนอข้อมูลได้ในแบบมัลติมีเดีย (Multimedia) วิธีนี้จะทำให้การนำเสนอบทเรียนได้หลากหลายรูปแบบ อาทิ ข้อความ ไฟล์วิดีโอ ไฟล์เสียง หรือภาพจากคอมพิวเตอร์กราฟิก ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว

ระบบห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) เป็นหัวใจสำคัญของการเรียนระบบ E-Learning เพราะจะเป็นสถานที่สำหรับการเรียนการสอน ห้องเรียนเสมือน คือ ซอฟต์แวร์ที่ทำงานผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความสามารถทางด้านการสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้เรียน ห้องเรียนเสมือนจะทำงานเลียนแบบลักษณะของห้องเรียนจริง ซึ่งจะต้องมีการปรึกษาหารือกันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนกับอาจารย์ การใช้ไฟล์ข้อมูลร่วมกัน ห้องเรียนเสมือนจะมีองค์ประกอบ ดังนี้ ห้องสนทนา (Chat Room) กระดานข่าว (Web Board) การแชร์แฟ้มร่วมกัน (Folder Sharing) การส่งจดหมาย (E-Mail) และการส่งข้อความสั้นๆ (Instant Messaging) ห้องเรียนเสมือนจะทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์จากทุกหนทุกแห่งที่สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กลายเป็นห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่ที่สุด และเป็นห้องเรียนที่เปิดตลอด 24 ชม. ผู้เรียนที่ออนไลน์ในวิชาเดียวกัน จะพูดคุยตอบโต้กันได้ผ่านทางช่องทางการสื่อสารดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น หรือแม้แต่การฝากกระทู้ไว้ที่กระดานข่าว หรือจะส่ง E-mail ไปถามปัญหากับอาจารย์ก็ทำได้อย่างรวดเร็ว

ระบบการลงทะเบียนวัดผล ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญกับการสร้างคุณภาพให้กับ การเรียนในระบบนี้ เป็นที่ทราบกันดีว่า การเรียนในระบบนี้ ผู้เรียนจะต้องมีความรับผิดชอบสูงมาก แต่ด้วยความสามารถของระบบซอฟต์แวร์ ทำให้เราสามารถที่จะสอบคัดเลือกผู้เรียนได้โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต เราสามารถลงทะเบียนและจ่ายเงินผ่านระบบออนไลน์ และเราก็สามารถทดสอบ ความรู้ของผู้เรียนได้ตลอดเวลาเช่นกัน การสร้างแบบทดสอบในระบบ E-Learning จะใช้ระบบ “คลังข้อสอบ” ซึ่งจะทำให้แบบทดสอบแต่ละชุดมีโจทย์ที่แตกต่างกัน จึงทำให้โอกาสที่จะลอกข้อสอบกันนั้นเป็นไปได้ยาก การวัดระดับความรู้ของผู้เรียน E-Learning เป็นระบบที่ต้องอาศัยความ รับผิดชอบของผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะผู้เรียนจะต้องมีความจริงจังต่อตนเอง ต้องทำแบบทดสอบ ด้วยตนเอง แต่ในขณะเดียวกัน คุณภาพของแบบทดสอบจะต้องมีมาตรฐานสูง สามารถวัดความรู้ ที่เกิดขึ้นจากเรียนรู้ได้จริง ไม่ใช่การท่องจำเพียงอย่างเดียว

รูปแบบการเรียนการสอนมีการนำระบบ E-Classroom หรือ Electronic Classroom ซึ่งเป็นลักษณะของระบบการเรียนการสอนที่ครูหรือผู้สอนนำบทเรียนต่างๆมาเปิดสอนให้นักเรียน หรือผู้เรียนดูผ่านจอมอนิเตอร์ของเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยบทเรียนเหล่านั้นเป็นซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวกับการศึกษาซึ่งมีหลายประเภทให้เลือกใช้ ผู้เรียนแต่ละคนสามารถโต้ตอบกับครูผู้สอนผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่าย และสามารถเชื่อมต่อออกไปยังเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

รูปแบบของการเรียนการสอนสามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-directed) การเรียนแบบผสมผสาน (asynchronous) ทั้งการเรียนด้วยตนเองกับการเรียนในชั้นเรียนมาไว้บนเครือข่ายหรือบนอินเทอร์เน็ต เหมาะสำหรับการอภิปราย ถกปัญหาเป็นทีม และการเรียนแบบห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom) ซึ่งมีการจำลองสถานการณ์จริงของห้องเรียนมาไว้บนเครือข่ายหรือบนอินเทอร์เน็ต พร้อมฟังก์ชันในการผลิตสื่อการสอนด้วยระบบมัลติมีเดียภาพและเสียงครบครัน รองรับการสื่อสารในชั้นเรียนได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังสามารถจัดการเกี่ยวกับการส่งต่อองค์ความรู้ และการจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมีแหล่งความรู้ (Knowledge Base) ที่สามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถปรับเปลี่ยนระบบการเรียนการสอนและทบทวนการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งการเรียนการสอนที่ต้องเรียนในชั้นเรียนแบบผสมผสาน (asynchronous) หากผู้เรียนต้องการจะทบทวนวิชาความรู้ก็สามารถศึกษาบทเรียนจากการเข้าถึงระบบการเรียนการสอนด้วยตนเองจากที่บ้านหรือสถานที่อื่น ๆ ตามความต้องการได้ ซึ่งเป็นระบบห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom) นอกจากนี้ยังมีระบบการเรียนด้วยตนเอง (self-directed) เป็นกิจกรรมเสริม สามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้านที่ใดก็ได้ซึ่งติดตั้งระบบปฏิบัติการที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ สำหรับในห้องเรียนอาจจะมีการติดตั้งระบบเครือข่าย การจัดทำเซิร์ฟเวอร์ที่เป็นแม่ข่ายในการเตรียมบทเรียนเตรียมองค์ความรู้ นอกจากนี้ยังต้องมีการติดตั้งอุปกรณ์สำหรับบริหารและจัดการเครือข่าย เพื่อช่วยให้การติดต่อสื่อสารและการเชื่อมต่อที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ในการจัดการการเรียนการสอนจะมีซอฟต์แวร์เฉพาะสำหรับการฝึกอบรมพนักงานผ่านทางเครือข่ายซอฟต์แวร์สำหรับการเรียนแบบมัลติมีเดียที่สามารถตอบโต้กันได้ เป็นลักษณะของซอฟต์แวร์ด้านการเรียนการสอน การทำแบบฝึกหัด สามารถผสมผสานบทเรียนในรูปแบบที่สามารถโต้ตอบกันได้ และยังสามารถต่อพ่วงกับอุปกรณ์อื่นๆ เช่น กล้องจุลทรรศน์แบบดิจิทัล กล้องถ่ายรูป หรือเครื่องบันทึกเสียง และถ่ายทอดผ่านระบบเครือข่ายได้ รูปแบบการเรียนการสอนผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความยืดหยุ่น สามารถผสมผสานกับการประยุกต์ใช้ในระบบการเรียนการสอนทางไกล และระบบการเรียนในชั้นเรียนได้

การจัดทำระบบการเรียนทางไกลสามารถทำได้ด้วยเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศหรือความรู้ต่างๆในรูปแบบดิจิทัลที่สามารถค้นคืนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การจัดทำเอกสาร การเตรียมระบบการพิมพ์

การทำงานหรือการวางแผนทางด้านทรัพยากรสารสนเทศให้สามารถแบ่งปันการใช้ทรัพยากรได้ด้วยกระบวนการและเครื่องมือในการพัฒนาเนื้อหา การจัดทำเว็บไซต์ ช่องสัญญาณ และความเร็วในการส่งผ่านข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย บทเรียนออนไลน์ หรือการจัดสัมมนาแบบออนไลน์ที่ผู้ใช้หรือผู้เรียนอยากจะเรียนรู้ ณ สถานที่ใดๆไม่จำกัดเวลาก็สามารถทำได้

E-Learning เป็นงานที่มีผลผลิตและสามารถสร้างประโยชน์ทางการค้าได้ ดังนั้นจึงมีบริษัทและมหาวิทยาลัยในต่างประเทศหลายแห่งเริ่มให้ความสนใจที่จะเปิดตลาดทางด้าน E-Learning และสร้างผลผลิตในเรื่องเนื้อหาเพื่อนำออกมาใช้และจำหน่ายต่อไป

ลักษณะของการสร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอนผ่าน E-Learning ประกอบด้วย

E-Book การสร้างหนังสือหรือเอกสารในรูปแบบที่สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ประโยชน์กับระบบการเรียนการสอนบนเครือข่าย

Virtual Lab การสร้างห้องปฏิบัติการจำลองที่ผู้เรียนสามารถเข้ามาทำการทดลอง การทดลองอาจใช้วิธีการทาง simulation หรืออาจให้นักเรียนทดลองจริงตามคำแนะนำที่ให้

Video และการกระจายแบบ Real Audio/Video เป็นการสร้างเนื้อหาในรูปแบบวีดีโอหรือบันทึกเป็นเสียงเพื่อเรียกผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์

Virtual Classroom เป็นการสร้างห้องเรียนจำลองโดยใช้กระดานข่าวบนอินเทอร์เน็ต กระดานคุยหรือแม้แต่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อประโยชน์การเรียนรู้ผ่านเครือข่าย

Web Base Training การสร้างโฮมเพจหรือเว็บเพจเพื่อประโยชน์การเรียนการสอน

E-Library การสร้างห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการบนเครือข่ายได้

ในปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกามากกว่า 1 ใน 3 ที่มีหลักสูตรการเรียนแบบ E-Learning ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ซึ่งได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลาย และได้รับการยอมรับในสังคมเป็นอย่างดี ส่วนในประเทศไทย ได้มีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ได้ประกาศถึงโครงการ E-Learning นอกจากนี้ยังมีสถาบันการศึกษาอื่นๆที่กำลังอยู่ในระหว่างพิจารณา อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการเรียนทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต คงจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน แต่จะช้าหรือเร็วขึ้นขึ้นอยู่กับสถานะทางเศรษฐกิจ และการยอมรับในสังคม

แต่อย่างไรก็ตามในสภาพเศรษฐกิจไทยปัจจุบัน ธุรกิจการศึกษามีการแข่งขันกันสูง สถาบันการศึกษาต่างให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยที่มีแต่เครื่องคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตไว้ให้นักเรียนได้ใช้นั้น กลายเป็นเรื่องธรรมดาไปแล้ว แนวคิดการเรียนผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยที่นักศึกษาสามารถทบทวนบทเรียนต่างๆได้โดยไม่ต้องเดินทางมายังมหาวิทยาลัยให้เสียเวลาและทำได้ตลอดเวลาและบางสถาบันศึกษามองการณ์ไกลกว่านั้น หวังที่จะพัฒนาให้มีการเรียนออนไลน์ชนิดเต็มรูปแบบในระดับปริญญากันเลยทีเดียว

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถือได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีระบบการเรียนทางไกลที่มีความสมบูรณ์แบบที่สุด ได้ทำการศึกษาระบบ E-Learning มาเป็นเวลานานแล้ว และได้อยู่ในระยะเริ่มต้นที่นำระบบนี้มาใช้

ถึงแม้ว่าการเรียนทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ผู้เรียนจะสามารถทำแบบทดสอบผ่านทางเว็บไซต์โดยไม่ต้องเดินทางมายังห้องสอบ ซึ่งดูแล้วเป็นวิธีการที่สะดวกรวดเร็ว แต่ในทางปฏิบัติการประเมินผลในลักษณะออนไลน์ยังไม่ได้มีการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย แต่ได้มีการหยิบยกเอาประเด็นนี้มาพิจารณา เพราะในทางเทคนิคแล้วสามารถทำได้โดยใช้หลักการ “คลังข้อสอบ” ซึ่งจะทำการสุ่มตัวอย่างข้อสอบในประเด็นต่างๆที่สอดคล้องกับชุดวิชานั้นๆ ผู้สอนจึงจะได้รับข้อสอบที่ไม่เหมือนกัน แต่การออกแบบข้อสอบก็จะต้องเป็นลักษณะการวิเคราะห์มากขึ้น คำถามประเภทท่องจำคงต้องมึนน้อยลง

ระบบการเรียนทางไกลเป็นเรื่องดีสำหรับประเทศไทย ที่ต้องการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชน แต่ถ้าเป็นการเรียนทางไกลในระบบ E-Learning นั้นจะต้องมีปัจจัยอีกหลายอย่างมาประกอบ อาทิ ราคาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ยังมีราคาแพง อินเทอร์เน็ตยังแพร่หลายไม่ทั่วถึง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีของประชาชนไทยยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ดังนั้นการที่จะคาดหวังให้ทุกคนไปซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์มาต่ออินเทอร์เน็ตเพื่อเรียนทางไกลนั้น ยังคงไม่ชัดเจน ลักษณะนิสัยคนไทยส่วนมากจะไม่ค่อยรักการอ่าน การที่จะอดทนนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์คนเดียวเพื่ออ่านบทเรียนด้วยตนเองและทำแบบทดสอบ จึงไม่ใช่นิสัยของคนไทย ประกอบกับการเรียนทางไกลไม่มีการควบคุมผู้เรียนมากนัก จึงทำให้คนที่ไม่เคยเรียนในระบบนี้เข้าใจว่าเป็นการเรียนง่ายๆ มีคุณภาพดีเยี่ยมกว่ามหาวิทยาลัยปิดในระบบ ซึ่งเป็นการเข้าใจผิด เพราะการเรียนในระบบนี้ผู้เรียนจะต้องมีความอดทน และความรับผิดชอบสูงมาก ดังนั้นคงพอที่จะสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยจะต้องใช้เวลาในการพัฒนารายอมรับระบบการเรียนแบบนี้กับสังคม

ไทยเป็นอย่างมาก แต่อีกไม่นานกระแสจากต่างประเทศก็จะเข้ามาผลักดันให้สังคมไทยและหน่วยงานด้านการศึกษาในภาครัฐต้องนำเรื่องนี้มาพิจารณาอย่างแน่นอน และที่แน่นอนที่สุดก็คือ รายได้ที่มาจากระบบการเรียนทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตนี้ จะมีเม็ดเงินจำนวนมหาศาล เพราะรับนักศึกษาได้ไม่จำกัด ในยุคที่มหาวิทยาลัยต้องออกนอกระบบและต้องเลี้ยงดูตนเองเช่นนี้ E-Learning จึงเป็นอีกความหวังหนึ่งของธุรกิจการศึกษา

ขณะนี้ มีหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศที่ให้ความสนใจกับ E-Learning ทั้งที่มีการพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้ชื่อ chulaonline.com ในต่างประเทศก็ได้มีการพัฒนา E-Learning มานานพอสมควรแล้ว เช่น กระทรวงศึกษาธิการของประเทศออสเตรเลีย ที่มีนโยบายส่งเสริมการเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างเต็มรูปแบบมาตั้งแต่ พ.ศ. 2540 ภายใต้ชื่อ <http://www.detya.gov.au>

พัฒนาการเรียนการสอนแนวใหม่แบบ E-Learning ช่วยขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาสที่อยู่ห่างไกลออกไป และประหยัดเวลาในการเดินทางไปยังสถาบันศึกษาต่างๆ รวมทั้งช่วยลดค่าใช้จ่ายในด้านเศรษฐกิจอีกด้วย จึงไม่จำเป็นต้องลงทุนสร้างโรงเรียน สร้างห้องเรียน แต่ในขณะเดียวกัน หากมองกลับไปถึงหลักความจริง แม้การศึกษาแนวใหม่จะสามารถเข้าถึงผู้ด้อยโอกาสที่อยู่ห่างไกลและขาดแคลนอาจารย์ แต่ในแหล่งที่อยู่ห่างไกลเหล่านั้นจะต้องมีเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและมีเครื่องคอมพิวเตอร์จึงจะสามารถเข้ามาในห้องเรียนเสมือนเช่นนี้ได้

สำหรับในประเทศไทย แม้ว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะขยายตัวมากขึ้นแล้วก็ตาม แต่มีเฉพาะในเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และจังหวัดใหญ่ๆ เท่านั้น อีกทั้งข้อจำกัดทางด้านอุปกรณ์โทรคมนาคมต่างๆ ฉะนั้นประเทศไทยอาจต้องใช้เวลาอีกนานพอสมควร จึงจะทำให้เราได้รับประโยชน์จาก E-Learning

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการแสวงหาข่าวสาร

ประไพศรี สุทธิโพธิ์ (2539) “การศึกษาการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อมาทำงานในเมืองของแรงงานต่างถิ่นในจังหวัดชลบุรี” เป็นการศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกรุงเทพมหานคร ที่มีผลต่อความปรารถนาในการมาทำงานต่างถิ่น พฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการศึกษาการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจมาทำงานในเมือง โดยใช้แนวทางในการศึกษาคือ แนววัฒนธรรมศึกษา ผลวิจัยพบว่าแรงงานต่างถิ่นที่มีความปรารถนาในการมาทำงานต่างถิ่นแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารต่างกัน และพบว่าแรงงานต่างถิ่นแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำงานในเมืองจากการสื่อสารระหว่างบุคคลมากที่สุด เนื่องจากมีความเชื่อถือ และมีโอกาสเข้าถึงมากที่สุด โดยสื่อมวลชนมีบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการน้อยมาก

ประวิณ พัฒนะพงษ์ (2539) “พฤติกรรมการแสวงหาข่าวและความพึงพอใจต่อข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของกรรมการหมู่บ้าน” เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ การศึกษา รายได้ โอกาสการเปิดรับสื่อ และค่านิยมทันสมัยกับการแสวงหาข่าวและความพึงพอใจต่อข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของกรรมการหมู่บ้าน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า โอกาสการเปิดรับสารและค่านิยมที่ทันสมัยมีความสัมพันธ์กับความสนใจต่อเนื้อหาข่าวสารที่ระดับนัยสำคัญ .05 การศึกษา โอกาสการเปิดรับสื่อและค่านิยมทันสมัยมีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้สื่อที่ระดับนัยสำคัญ .05 และ อายุ โอกาสการเปิดรับสื่อและค่านิยมทันสมัยมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายการเปิดรับข่าวสารที่ระดับนัยสำคัญ .05

เพ็ญทิพย์ จิรพินนุสรณ์ (2539) “พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารผ่านสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาและบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ” สรุปผลการวิจัยได้ว่า พฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อมวลชนและสื่ออินเทอร์เน็ตขึ้นอยู่กับความต้องการข้อมูลข่าวสารของบุคคล โดยจะเลือกสื่อที่สะดวก ใกล้เคียง และใช้ความพยายามน้อยที่สุดในการได้ข้อมูลตามความต้องการ

อัษฎนี วิชยาภย์ บุนนาค (2540) “การแสวงหาข่าวสาร ทักษะคติ พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพ” เป็นการศึกษาการแสวงหาข่าวสารเกี่ยว

กับผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ผลวิจัยพบว่า การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพมีไม่สูงมากนัก คือ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับการแสวงหาข่าวสารนานๆครั้ง โดยแสวงหาจากข่าวสารประเภทใกล้ตัว และจากสื่อประเภทสื่อมวลชนมากที่สุด และโดยส่วนใหญ่จะไม่ติดตามข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ แสดงว่าคนส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการแสวงหาข่าวสารมากนัก โดยไม่ได้มองว่าผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องแสวงหาข่าวสาร นอกจากนี้ คนจะแสวงหาข่าวสารที่ไม่ต้องใช้ความพยายามในการเข้าใจมากนัก ผลการวิจัยที่ได้อาจสืบเนื่องมาจากการที่ผู้บริโภคเห็นว่ามีคามยุ่งยากในการหา จากการที่เนื้อหาที่มีลักษณะที่ใกล้ตัว หรือเป็นวิชาการจนเกินไป

นันทวัน กิจธนาเจริญ (2541) ได้ศึกษาเรื่องการแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจจากข่าวสารและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคในชีวิตประจำวันของประชาชนกรุงเทพมหานคร ในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ พบว่า ตัวแปรอายุ และอาชีพ เป็นตัวชี้วัดเรื่องความแตกต่างของการแสวงหาข่าวสารของประชาชนกรุงเทพมหานคร ในภาวะเศรษฐกิจได้ดีที่สุด รองลงมาคือการศึกษา ทั้งนี้ อายุ อาชีพ และการศึกษาเป็นตัวแปรที่บ่งบอก และเกี่ยวข้องกับสถานะทางเศรษฐกิจของประชาชนได้ในระดับหนึ่ง จึงอาจสรุปได้ว่า การแสวงหาข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับสถานภาพทางเศรษฐกิจของบุคคล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการรับรู้ประโยชน์

ศิริฉวี อนุศิลป์ชาญ (2531) ได้ศึกษาเรื่องการใช้สื่อและการรับรู้ในสารประโยชน์ของข่าวสาร ภายหลังการรู้หนังสือของผู้รู้หนังสือใหม่ ของผู้เข้าร่วมโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือจังหวัดพิจิตร โดยใช้วิธีวิจัยแบบสำรวจ และใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมโครงการ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคคลกับการใช้สื่อ และการรับรู้ในสารประโยชน์ของข่าวสารนั้น เพศชายมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงการใช้สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์รายวัน บ่ายประกาศของทางราชการมากกว่าเพศหญิง

ปยุตต์จันทร์ วัฒนวงษ์ (2540) ได้ศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อ การรับรู้ประโยชน์และความใฝ่ฝันเกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดนของนักศึกษาวิชาทหารหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิจัยแบบสำรวจ พบว่าการรับรู้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชา

ทหารรักษาดินแดนมีความสัมพันธ์กับความไฝฝืนที่เกี่ยวกับการเข้าเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน โดยที่ไฝฝืนที่จะสร้างความพึงพอใจในตนเองมากที่สุด และรองลงมาความไฝฝืนที่จะได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆเพิ่มขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านความพึงพอใจ

บุศรินทร์ หนูนุกกติ (2534) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนในการติดต่อสื่อสารกับพนักงานเทศบาลเมืองจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการให้ข่าวสารต่างๆของพนักงานเทศบาลเมืองแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยเพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย

สุวิมล อังศุสิงห์ (2538) ได้ศึกษาพฤติกรรมการรับสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ภายในและความพึงพอใจในการสื่อสารของพนักงานฝ่ายสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ บริษัททราวิไทยจำกัด (มหาชน) พบว่า ปัจจัยทางประชากร และสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสาร นอกจากนี้ พฤติกรรมการรับสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ภายใน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสาร

สุริษา ทองสิมา (2539) ศึกษาเรื่อง การติดต่อสื่อสารกับความพึงพอใจของผู้รับบริการแนะแนวการศึกษาต่อต่างประเทศ ระดับปริญญาโท จากสำนักงาน กพ. และธนาคารกรุงเทพ โดยศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศ การศึกษา รายได้ สาขาวิชาที่ไปศึกษาต่อ และจำนวนครั้งที่รับบริการแนะแนว จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่าผู้รับบริการแนะแนวที่มีบุคลิกทางประชากรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในข้อมูลและคำแนะนำที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่แนะแนวของสำนักงาน กพ. และธนาคารกรุงเทพ ไม่แตกต่างกัน

ธนพร แสงขำ (2542) “ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และการยอมรับนวัตกรรมของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาแบบทางไกลผ่านดาวเทียม” ผลวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาแบบทางไกลผ่านดาวเทียม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สื่อการสอน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หากครูมีความพึงพอใจสูงก็จะมีพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนในระดับสูงเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากการที่ครูมีความพึงพอใจสูงในหัวข้อต่อไปนี้

- ฟังพอใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการขยายโอกาสทางการศึกษา
- ฟังพอใจที่โรงเรียนของตนเข้าร่วมโครงการนี้
- ฟังพอใจต่อระบบการถ่ายทอดและความชัดเจน

ดังนั้นความพึงพอใจจะนำไปสู่ความเต็มใจในการใช้สื่อการสอน ทำให้พฤติกรรมการใช้สื่อการสอนเป็นไปในทิศทางเกี่ยวกับความพึงพอใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เรวดี คงสุภาพกุล (2539) ศึกษาการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเริ่มต้นใช้ระบบ การได้รับความรู้และการมีทัศนคติต่อระบบอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา คือการติดต่อสื่อสารกันในระหว่างเพื่อน และส่วนใหญ่ นักศึกษาทั้งสาขาวิทยาศาสตร์และมนุษยศาสตร์ใช้จากระบบอินเทอร์เน็ตในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนมากกว่าการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากที่ศึกษาอยู่

ธวัชชัย พานิชยากรณ์ (2539) ได้ศึกษาพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการใช้เครือข่ายสารสนเทศห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาลีเน็ต) ของนิสิตและบุคลากรภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ความรู้ในเรื่องเครือข่ายจุฬาลีเน็ตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการใช้เครือข่ายจุฬาลีเน็ต และทัศนคติที่มีต่อเครือข่ายจุฬาลีเน็ตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการใช้เครือข่ายจุฬาลีเน็ต

องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์ (2539) ศึกษาถึงพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลล์ไวด์เว็บของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้การสื่อสารผ่านระบบเว็ลล์ไวด์เว็บที่มหาวิทยาลัย และสนใจเปิดรับเนื้อหาประเภทบันเทิงมากที่สุด นอกจากนี้ นักศึกษามีการใช้ประโยชน์จากระบบเว็ลล์ไวด์เว็บเพื่อการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการและทักษะการใช้งานระบบเว็ลล์ไวด์เว็บและการใช้ระบบเว็ลล์ไวด์เว็บในการตอบสนองความต้องการด้านข่าวสารและการพักผ่อนหย่อนใจ

อรัญญา ม้าลายทอง (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร และการใช้การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของพนักงานในกลุ่มบริษัทล็อกซ์เลย์ จำกัด มหาชน ซึ่งเป็น

งานวิจัยที่มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะผู้ใช้ ลักษณะของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้วิจัยพบว่า เพศ ตำแหน่งสายงาน และการเข้ารับและไม่เคยเข้ารับการสัมมนา อภิปราย หรืออบรมเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่มีผลต่อการยอมรับการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในขณะที่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ใช้ในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และความถี่ในการเข้ารับการสัมมนาอภิปรายหรืออบรมเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีผลต่อการยอมรับการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ลักษณะการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และผู้วิจัยยังพบอีกด้วยว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลประเภทเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือสื่อมวลชนประเภทนิตยสารและสื่อเฉพาะกิจประเภทการจัดนิทรรศการ สำหรับความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตก็มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

อมลยา ศิริชนะ (2540) ศึกษาความรู้ ทักษะคติ การใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนดีเด่นด้านการส่งเสริมกิจกรรมอินเทอร์เน็ตตามโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย พบว่าในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลดีเด่นด้านการส่งเสริมกิจกรรมอินเทอร์เน็ตตามโครงการฯ ต่างก็มีนโยบายที่สอดคล้องกับการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในโรงเรียนเพื่อช่วยยกระดับการศึกษาของนักเรียน และได้บรรจุการสอนอินเทอร์เน็ตไว้ในชั่วโมงเรียนคอมพิวเตอร์ และจัดกิจกรรมเสริมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตอีกด้วย และพบว่าทัศนคติที่มีต่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เป็นคนทันสมัยในยุคสังคมสารสนเทศ เพื่อติดต่อสื่อสาร และเพื่อหาความบันเทิง

สุรสิทธิ์ วิทยาวิรัฐ (2541) ศึกษาบทบาทของผู้สอนวิชาหนังสือพิมพ์ในสถาบันราชภัฏต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอน ผลวิจัยชี้ว่า คุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนวิชาหนังสือพิมพ์ ยกเว้นสถานะผู้สอนในสถาบันราชภัฏที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนวิชาหนังสือพิมพ์ และประสบการณ์เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนวิชาหนังสือพิมพ์

คาราล เอ เฮิร์ต (Caral A. Hert, 1994) ได้ทำการศึกษาการเรียนรู้จากการอบรมในการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตในหน่วยงาน พบว่า เป็นการศึกษาเรื่องการจัดการองค์การ วัตถุประสงค์ การนำสิ่งใหม่ “อินเทอร์เน็ต” มาใช้ด้วยการอบรม โดยครอบคลุมทฤษฎีการเรียนรู้ บทบาทห้องสมุด การเปลี่ยนแปลงในองค์กร เครือข่ายคอมพิวเตอร์ เครือข่ายข้อมูล การอบรมเป็นความสำเร็จอย่างหนึ่งในการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในองค์กร ในการสอนให้เกิดการเรียนรู้และความชำนาญ ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วมตามแผนการอบรม และเปลี่ยนรูปแบบการทำงานในองค์กร

วีเลอร์ เจเมอส์ โรเบิร์ต (Wheeler, Jamers Robert, 1996) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตกับทัศนคติในการนำเครือข่ายมาปฏิรูปการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐแคนซัส(Kansas) พบว่า การใช้อีเมลระหว่างครูกับครูในการจัดเตรียมและจัดการเกี่ยวกับนักเรียน ทำให้ครูมีทัศนคติในทางบวกต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการปฏิรูปการสอน เนื่องจากเป็นโทรคมนาคมที่ช่วยย่นระยะทางการสื่อสารและสร้างรูปแบบการติดต่อสื่อสารที่เสมือนจริง(Virtual) ชัดเจนมากขึ้น ช่วยให้มีความร่วมมือ และการรวมกลุ่มเพื่อการจัดการในการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลได้มากขึ้น

โรเบิร์ต เพนนี่ เอ (Roberts, Penny A.,1998) เป็นงานวิจัย เพื่อศึกษาเหตุผลของครูในการนำเครือข่ายอินเทอร์เน็ตการศึกษาใช้ในการเรียนการสอน พบว่า สิ่งที่น่าสนใจให้ครูนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ประกอบการเรียนการสอน คือ วิธีสอน ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนจากครูเป็นศูนย์กลางในห้องเรียนมาเป็นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนให้เป็นการเรียนแบบร่วมมือ และการเรียนการสอนแบบโครงการได้อีกด้วย อินเทอร์เน็ตจึงเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยเสริมสร้างและกระตุ้นให้ผู้เรียน มีความสนใจบทเรียนมากขึ้น มีทัศนคติต่อการเรียนดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางระเบียบการวิจัยไว้ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และเป็นผู้ที่เคยเรียน หรือเริ่มเรียนในหลักสูตรต่างๆของผู้ให้บริการ e-learning บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาแล้วไม่ต่ำกว่า 1 หลักสูตร

กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(e-learning) ในประเทศไทยยังไม่เป็นที่แพร่หลาย จึงยังไม่มีผลการสำรวจจำนวนผู้ใช้ที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเลือกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่เคยเรียน หรือเริ่มเรียนในหลักสูตรต่างๆของผู้ให้บริการ e-learning บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาแล้วไม่ต่ำกว่า 1 หลักสูตร และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล

จากรายงานผลการสำรวจผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2543 ของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ได้ประมาณการจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเป็นจำนวนถึง 2.3 ล้านคนในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2543 หรือ 3.6 คน ต่อประชากร 100 คน ตามสูตรการคำนวณของพลเรือตรีประสาธ ศรีผดุง โดยในจำนวนดังกล่าวมีสัดส่วนของผู้ใช้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลร้อยละ 70.9 หรือ 1,630,700 คน โดยแบบสำรวจดังกล่าวได้กล่าวถึงลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน ว่ามีกลุ่มผู้ใช้คิดเป็นร้อยละ 3 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล หรือ 48,921 คน

จากจำนวนประชากรทั้งหมด 48,921 ราย ผู้วิจัยจะกำหนดจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 5 หรือระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้จำนวนตัวอย่าง 400 คน จากสูตรดังนี้ คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	ขนาดของประชากร
	e	=	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่าตามสูตรได้ผลดังนี้

$$n = \frac{48,921}{1 + 48,921 (.05)^2}$$

$$= 399.99 \quad (= 400 \text{ คน})$$

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บข้อมูลใช้วิธีการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล(นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ) และการแจกแบบสอบถามในการวิจัยนี้เป็นการนำแบบสอบถามไปไว้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปของเอกสารเวปไซต์ไวด์เว็บ ซึ่งเป็นช่องทางปกติที่กลุ่มเป้าหมายจะต้องใช้เป็นประจำในการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากกว่า โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถเปิดหน้าเอกสารที่ได้ทำเชื่อมโยง(Link)ไว้จากเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวน 10 แห่ง และกลุ่มเป้าหมายจะกรอกแบบสอบถามได้ด้วยตนเอง โดยเขียนโปรแกรมให้ข้อมูลที่ได้จากเอกสารแบบสอบถามบนเว็บไซต์ดังกล่าวถูกส่งมายังอีเมลล์ของผู้วิจัยโดยอัตโนมัติทันทีที่กลุ่มเป้าหมายกดที่ปุ่ม “SUBMIT” ซึ่งอยู่ต่อจากคำถามข้อสุดท้ายในแบบสอบถาม ทั้งนี้เพื่อให้เชื่อมั่นว่าได้ข้อมูลที่เป็นจริงหรือเป็นข้อมูลที่มาจากผู้เรียนคนเดียวเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และเป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ผู้วิจัยได้จัดระบบลงทะเบียนให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้กรอกข้อมูลของตนก่อน เช่น ชื่อ ที่อยู่อีเมลล์ ที่อยู่ปัจจุบัน

และชื่อผู้ให้บริการ e-learning ที่ตนเคยลงเรียนในหลักสูตรต่างๆด้วยตนเอง ซึ่งหากกรอกรายละเอียดดังกล่าวไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ โปรแกรมก็จะไม่อนุญาตให้เริ่มตอบแบบสอบถามในหน้าถัดไปได้ โดยได้กลุ่มตัวอย่างจากวิธีการนี้เป็นจำนวน 408 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Questions) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับ ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับ การแสวงหาข่าวสารของผู้รับสารกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประเภทของสื่อ และความบ่อยครั้งในการแสวงหาข่าวสาร โดยแบ่งเป็น

1. ความถี่ในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อน บุคคลในครอบครัว ครู อาจารย์ ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่จากเว็บไซต์ผู้ให้บริการ E-learning
2. ความถี่ในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร
3. ความถี่ในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ แผ่นพับ ไปสเตอร์ การจัดอบรมสัมมนา และนิทรรศการ
4. ความถี่ในการแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่ เว็บไซต์บริการข่าวสารทั่วไป และโฆษณาบนเว็บไซต์

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับ การรับรู้ประโยชน์ของผู้รับสารกลุ่มเป้าหมาย มีทั้งคำถามเชิงบอกและเชิงลบ โดยเป็นมาตรฐานแบบประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเกิร์ต(Likert) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยได้กำหนดการรับรู้ประโยชน์ไว้ 2 ประการได้แก่

1. การรับรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ซึ่งมีความแตกต่างจากการสื่อสารปกติ ในด้านผู้ส่งสาร สื่อ สาร ผู้รับสาร และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ส่งสารกับผู้รับสาร

2. การรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ได้แก่

- การใช้เทคโนโลยีขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ทุกพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง

- เป็นการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนการสอนอย่างเต็มที่
- ลดปัญหาการขาดแคลนอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ
- ผู้รับสารได้รับความรู้อย่างเท่าเทียมกัน และมีคุณภาพ
- ผู้รับสารสามารถเลือกเรียนรู้อะไรที่ตนสนใจได้อย่างอิสระ
- ผู้รับสารสามารถจัดเวลาและสถานที่เรียนได้เอง ตามแต่ความสะดวกของตน
- ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังห้องเรียนของผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ของผู้รับสารกลุ่มเป้าหมาย มีทั้งคำถามเชิงบอกและเชิงลบ โดยเป็นมาตรฐานแบบประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert 5 ระดับ โดยผู้วิจัยได้กำหนดความพึงพอใจไว้ 2 ประการได้แก่

1. ความพึงพอใจในสภาพของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของการสื่อสาร ได้แก่ ผู้ส่งสาร สื่อสาร ผู้รับสาร และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารที่ผู้รับสาร ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายไม่จำเป็นต้องอยู่ในเวลาและสถานที่เดียวกัน แต่ผู้รับสารสามารถเข้าถึงข้อมูลการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้รับสารสามารถซักถามข้อข้องใจได้ตลอดเวลาผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสามารถได้รับสาร หรือได้รับความรู้อย่างครบถ้วน
2. ความพึงพอใจในประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ที่เกิดขึ้นกับตัวของผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายเอง ได้แก่
  - ผู้รับสารมีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยสามารถเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบทเรียน และติดต่อสื่อสารกับผู้สอนได้ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตามที่สามารถเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตก็สามารถเข้าสู่บทเรียนใหม่ๆ และบททวนบทเรียนที่ผ่านมาได้
  - เป็นการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนอย่างเต็มที่ต่อผู้เรียน
  - ผู้รับสารได้รับความรู้อย่างเท่าเทียมกัน และมีคุณภาพ จากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ
  - ผู้รับสารสามารถเลือกเรียนรู้อะไรที่ตนสนใจได้อย่างอิสระ

- ผู้รับสารสามารถจัดเวลาและสถานที่เรียนได้เอง ตามแต่ความสะดวกของตน
- ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังห้องเรียนของทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัย พิธีการตรวจสอบเนื้อหาความเหมาะสมของภาษา และโครงสร้างของแบบสอบถาม

การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อน (Pre-test) กับกลุ่มประชากรตัวอย่างคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บจริงจำนวน 40 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach สำหรับการทดสอบตัวแปรในเรื่องการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ของผู้รับสารกลุ่มเป้าหมาย โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2537)

$$R = \frac{k}{(k-1)} \left[\frac{1 - V_i}{V_t} \right]$$

เมื่อ R คือ	ค่าความเชื่อมั่น
k คือ	จำนวนข้อ
V_i คือ	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
V_t คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ผลจากการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือในส่วนของการแสวงหาข่าวสาร = 0.89

ผลจากการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือในส่วนของการรับรู้ประโยชน์ = 0.85

ผลจากการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือในส่วนของความพึงพอใจ = 0.88

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ ได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารที่ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้

ตัวแปรตาม คือ การแสวงหาข่าวสาร

สมมติฐานที่ 2 การแสวงหาข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์

ตัวแปรอิสระ คือ การแสวงหาข่าวสาร

ตัวแปรตาม คือ การรับรู้ประโยชน์

สมมติฐานที่ 3 การแสวงหาข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

ตัวแปรอิสระ คือ การแสวงหาข่าวสาร

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจ

สมมติฐานที่ 4 การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

ตัวแปรอิสระ คือ การรับรู้ประโยชน์

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำแบบสอบถามเป็นหน้า web page ซึ่งมีการเขียนโปรแกรมรวบรวมคำตอบที่ได้จากการกรอกคำตอบผ่านหน้า web page โดยอัตโนมัติ และนำไปเชื่อมโยงไว้บนเว็บไซต์ต่างๆที่ให้บริการการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงได้ง่าย โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง โดยกำหนดระยะเวลาเก็บข้อมูลเป็นเวลา 2 เดือนให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่กำหนด

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อมูลจากการวัดตัวแปรต่างๆ ได้กำหนดเกณฑ์การวัดไว้ 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert คำตอบจากแบบสอบถาม มีดังต่อไปนี้

- การแสวงหาข่าวสาร ความบ่อยครั้งในการแสวงหาข่าวสาร โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

บ่อยมาก	5	คะแนน
บ่อย	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
ไม่บ่อยนัก	2	คะแนน
ไม่เคยเลย	1	คะแนน

หลังจากนั้น นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนระดับ 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการแสวงหาข่าวสารระดับต่ำมาก
คะแนนระดับ 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการแสวงหาข่าวสารระดับต่ำ
คะแนนระดับ 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการแสวงหาข่าวสารระดับปานกลาง
คะแนนระดับ 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการแสวงหาข่าวสารระดับสูง
คะแนนระดับ 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการแสวงหาข่าวสารระดับสูงมาก

- การรับรู้ประโยชน์ มีเกณฑ์การให้คะแนนโดยวัดจากการรับรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบการสื่อสารและประโยชน์ของการสื่อสารระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

หลังจากนั้น นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนระหว่าง	1.00 – 1.49	ระดับของการรับรู้ต่ำมาก
คะแนนระหว่าง	1.50 – 2.49	ระดับของการรับรู้ต่ำ
คะแนนระหว่าง	2.50 – 3.49	ระดับของการรับรู้ปานกลาง
คะแนนระหว่าง	3.50 – 4.49	ระดับของการรับรู้สูง
คะแนนระหว่าง	4.50 – 5.00	ระดับของการรับรู้สูงมาก

- ความพึงพอใจในข่าวสาร มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

หลังจากนั้น นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนระดับ 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับต่ำมาก
คะแนนระดับ 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับต่ำ
คะแนนระดับ 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
คะแนนระดับ 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับสูง
คะแนนระดับ 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับสูงมาก

- เกณฑ์การประเมินระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (วิเชียร เกตุสิงห์

: 2543 : 67)

คะแนนระดับ 0.10 – 0.33	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
คะแนนระดับ 0.34 – 0.68	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
คะแนนระดับ 0.69 ขึ้นไป	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

เป็นการใช้ตารางแจกแจงความถี่ คือ อธิบายลักษณะของข้อมูลในแบบสอบถามส่วนต่างๆตามลักษณะของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม คุณลักษณะของการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์และความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยหาค่าร้อยละ และคะแนนเฉลี่ย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics)

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่มี เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารที่ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้

ตัวแปรตาม คือ การแสวงหาข่าวสาร

ใช้ t – test และการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มตัวแปรอิสระที่เป็น เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และ รายได้ ในด้านการแสวงหาข่าวสาร

สมมติฐานที่ 2 การแสวงหาข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์

ตัวแปรอิสระ คือ การแสวงหาข่าวสาร

ตัวแปรตาม คือ การรับรู้ประโยชน์

ใช้สถิติการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Correlation Coefficient ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

สมมติฐานที่ 3 การแสวงหาข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

ตัวแปรอิสระ คือ การแสวงหาข่าวสาร

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจ

ใช้สถิติการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Correlation Coefficient ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

สมมติฐานที่ 4 การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

ตัวแปรอิสระ คือ การรับรู้ประโยชน์

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจ

ใช้สถิติการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Correlation Coefficient ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน และเนื่องด้วยข้อมูลมีค่าทางสถิติเป็นจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อความถูกต้อง สมบูรณ์ตลอดจนความรวดเร็วในการรวบรวมผลลัพธ์ของข้อมูล จึงนำข้อมูลไปประเมินผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในหัวข้อ “การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล” ครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากที่ได้เก็บข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติตามลำดับได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ การนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน โดยนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- 1.1 ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ แสดงผลโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ (ตารางที่ 1-5)
- 1.2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ แสดงผลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ตารางที่ 6 – 12)

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบ t-test ในกลุ่มตัวแปร เพศ กับ การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยวิธี one-way ANOVA ในกลุ่มตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ กับตัวแปร การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ในสมมติฐานข้อที่ 1 ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) ต่างกัน (ตารางที่ 13-17)

2.2 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) สำหรับทดสอบสมมติฐานข้อ 2 – 4 ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2 การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) (ตารางที่ 18)

สมมติฐานข้อที่ 3 การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) (ตารางที่ 19)

สมมติฐานข้อที่ 4 การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) (ตารางที่ 20)

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ได้จำแนกผลการวิเคราะห์ตัวแปรต่างๆอันได้แก่ ลักษณะทางประชากร การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ตามลำดับ ดังจะได้นำเสนอต่อไป

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

1.1 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	140	35
หญิง	260	65
รวม	400	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65 และเป็นเพศชายร้อยละ 35

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	40	10
21 – 30 ปี	276	69
31 – 40 ปี	60	15
41 – 50 ปี	24	6
รวม	400	100

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดคือ กลุ่มช่วงอายุ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 69 รองลงมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 15 ส่วนช่วงอายุ 41 – 50 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 6

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษา	12	3
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	56	14
ปวส. / อนุปริญญา	12	3
ปริญญาตรี	252	63
ปริญญาโท	68	17
รวม	400	100

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 17 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และปวส./อนุปริญญา นั้น มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3 เท่าๆกัน

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน นิสิต นักศึกษา	124	31
รับจ้าง / ลูกจ้างโรงงาน	24	6
รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	84	21
ธุรกิจส่วนตัว	12	3
เกษียณ / ว่างาน	12	3
พนักงานบริษัทเอกชน	140	35
อื่นๆ	4	1
รวม	400	100

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด คือ จำนวนร้อยละ 32 รองลงมาคือ นักเรียน นิสิต นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31 อาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 21

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	84	21
5,001 – 10,000 บาท	136	34
10,001 – 15,000 บาท	80	20
15,001 – 20,000 บาท	36	9
20,001 – 25,000 บาท	28	7
25,001 – 30,000 บาท	20	5
มากกว่า 30,000 บาท	16	4
รวม	400	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ส่วนใหญ่คือ กลุ่มผู้มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมาคือ กลุ่มผู้มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และ 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21 และ 20 ตามลำดับ น้อยที่สุดคือ กลุ่มผู้มีรายได้มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในครั้งนี้ สรุปได้ว่า ข้อมูลส่วนตัวด้านลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ นั้น ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท

1.2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning)

1.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ (ตารางที่ 6 – 10)

สื่อบุคคล

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับปริมาณการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคลประเภทต่าง ๆ

ประเภทของสื่อ	บ่อยมาก (มากกว่า 7 ครั้ง)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปานกลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อยนัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคยเลย	รวม	ค่าเฉลี่ย (1 – 5)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการแสวงหาข่าวสาร
เพื่อน	25 (13)	60 (15)	68 (17)	116 (26)	104 (26)	400 (100)	2.60	1.36	ปานกลาง
บุคคลในครอบครัว	12 (3)	48 (12)	40 (10)	96 (24)	204 (51)	400 (100)	1.92	1.16	ต่ำ
ครู อาจารย์	72 (18)	44 (11)	64 (16)	88 (22)	132 (33)	400 (100)	2.59	1.49	ปานกลาง
ผู้บังคับบัญชา	20 (5)	44 (11)	56 (14)	64 (16)	216 (54)	400 (100)	1.97	1.25	ต่ำ
จนท. จากหน่วยงานผู้ให้บริการ E-learning	40 (10)	72 (18)	72 (18)	92 (23)	124 (31)	400 (100)	2.53	1.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ในระยะเวลา 3 เดือน กลุ่มตัวอย่างแสวงหาข่าวสารจากเพื่อนมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 2.60 รองมา คือ การแสวงหาข่าวสารจากครูอาจารย์ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 2.59 การแสวงหาข่าวสารจาก เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ให้บริการ E-learning และผู้บังคับ

ปัญหา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวม 2.53 และ 1.97 ตามลำดับ ส่วนการแสวงหาข่าวสารจากบุคคลรอบครันั้น มีจำนวนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 1.92 อย่างไรก็ตามการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคลของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตนั้นจัดอยู่ในระดับปานกลาง-ต่ำ

สื่อมวลชน

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนประเภทต่างๆ

ประเภทของสื่อ	บ่อยมาก (มากกว่า 7 ครั้ง)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปานกลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อยนัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคยเลย	รวม	ค่าเฉลี่ย (1 – 5)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการแสวงหาข่าวสาร
วิทยุ	16 (4)	32 (8)	48 (12)	116 (29)	188 (47)	400 (100)	1.93	1.13	ต่ำ
โทรทัศน์	20 (5)	64 (16)	80 (20)	140 (35)	96 (24)	400 (100)	2.43	1.16	ต่ำ
หนังสือพิมพ์	20 (5)	100 (25)	108 (27)	116 (29)	56 (14)	400 (100)	2.78	1.12	ปานกลาง
นิตยสาร	40 (10)	108 (27)	80 (20)	124 (31)	48 (12)	400 (100)	2.92	1.21	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า ในระยะเวลา 3 เดือน พบว่า นิตยสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและมีการแสวงหาข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง และรองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ ตามลำดับ ซึ่งมีการแสวงหาข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง – ต่ำ

สื่อเฉพาะกิจ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการแสวงหาข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจประเภทต่าง ๆ

ประเภทของสื่อ	บ่อย มาก (มากกว่า 7 ครั้ง)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปาน กลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อย นัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคย เลย	รวม	ค่าเฉลี่ย (1 – 5)	ส่วนเบี่ยง เบนมาตร ฐาน	ระดับการ แสวงหา ข่าวสาร
แผ่นพับ	4 (1)	36 (9)	84 (21)	120 (30)	156 (39)	400 (100)	2.05	1.03	ต่ำ
โปสเตอร์	16 (4)	32 (8)	52 (13)	156 (39)	144 (36)	400 (100)	2.03	1.08	ต่ำ
การจัดอบรมสัมมนา	4 (1)	40 (10)	48 (12)	104 (26)	204 (51)	400 (100)	1.84	1.05	ต่ำ
นิทรรศการ	4 (1)	16 (4)	76 (19)	112 (28)	192 (48)	400 (100)	1.82	0.94	ต่ำ

จากตารางที่ 8 พบว่า ในระยะเวลา 3 เดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการแสวงหาข่าวสาร จากสื่อเฉพาะกิจในระดับต่ำ เมื่อจำแนกผลในแต่ละประเภทของสื่อเฉพาะกิจพบว่า แผ่นพับมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ โปสเตอร์ การจัดอบรมสัมมนา และนิทรรศการตามลำดับ

สื่ออินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตประเภทต่าง ๆ

ประเภทของสื่อ	บ่อย มาก (มากกว่า 7 ครั้ง)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปาน กลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อย นัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคย เลย	รวม	ค่าเฉลี่ย (1 – 5)	ส่วนเบี่ยง เบนมาตร ฐาน	ระดับการ แสวงหา ข่าวสาร
เว็บไซต์บริการข่าวสาร ทั่วไป	196 (49)	72 (18)	48 (12)	52 (13)	32 (8)	400 (100)	3.87	1.36	สูง
โฆษณาบนเว็บไซต์	96 (24)	124 (31)	56 (14)	80 (20)	44 (11)	400 (100)	3.37	1.33	สูง

จากตารางที่ 9 พบว่า ในระยะเวลา 3 เดือน ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีการแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูง โดยมีการแสวงหาข่าวสารจากเว็บไซต์บริการข่าวสารมากที่สุด รองลงมาคือโฆษณาบนเว็บไซต์

เมื่อนำการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) จากสื่อประเภทต่างๆ มาแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับต่ำมาก ต่ำ ปานกลาง สูง และสูงมาก ตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ปรากฏผลดังตารางที่ 10 ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง และค่าเฉลี่ย จำแนกตามระดับการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต

ระดับการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ	สื่อบุคคล		สื่อมวลชน		สื่อเฉพาะกิจ		สื่ออินเทอร์เน็ต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำมาก	76	19	36	9	124	31	20	5
ต่ำ	172	43	144	36	184	46	56	14
ปานกลาง	104	26	168	42	68	17	72	18
สูง	48	12	48	12	20	5	84	21
สูงมาก	0	0	4	1	4	1	168	42
รวม	400	100	400	400	100	100	400	100
ค่าเฉลี่ย	2.31		2.60		1.99		3.81	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.91		0.85		0.88		0.85	
ระดับการแสวงหาข่าวสาร	ต่ำ		ปานกลาง		ต่ำ		สูง	

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) จากสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูง คิดเป็นค่าเฉลี่ยคือ 3.81 จากสื่อมวลชนในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย คือ 2.60 ส่วนการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นค่าเฉลี่ย คือ 2.31 และ 1.99 ตามลำดับ

สรุปข้อมูลเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างได้ว่า ในประเภทของสื่อบุคคล กลุ่มตัวอย่างแสวงหาข่าวสารจากเพื่อนมากที่สุด และแสวงหาข่าวสารจากบุคคลในครอบครัวน้อยที่สุด ส่วนในประเภทของสื่อมวลชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างแสวงหาข่าวสารจากนิตยสารมากที่สุด

และแสวงหาข่าวสารจากสื่อวิทยุน้อยที่สุด ในประเภทของสื่อเฉพาะกิจ กลุ่มตัวอย่างแสวงหาข่าวสารจากแผ่นพับมากที่สุด และแสวงหาข่าวสารจากการจัดอบรมสัมมนา และนิทรรศการน้อยที่สุด สุดท้ายในประเภทของสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการแสวงหาข่าวสารจากเว็บไซต์บริการข่าวสารมากที่สุด รองลงมาคือ โฆษณาบนเว็บไซต์ นอกจากนี้ในบรรดาสื่อทั้ง 4 ประเภท พบว่ามีระดับการแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด

1.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์จากการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning)

ตารางที่ 11 แสดงร้อยละ และค่าเฉลี่ยของการรับรู้ประโยชน์ จำแนกตามองค์ประกอบของการสื่อสาร

การรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning)	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย (1 – 5)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการรับรู้ประโยชน์
1. ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย	80 (20)	220 (55)	84 (21)	16 (4)	- (0)	400 (100)	3.91	0.75	สูง
2. ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นได้อย่างชัดเจน และสะดวก รวดเร็ว	80 (20)	208 (52)	92 (23)	20 (5)	- (0)	400 (100)	3.87	0.78	สูง
3. ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเตรียมความพร้อมในการเรียนเพิ่มขึ้น เช่น ค้นคว้าเพิ่มเติม ประชุมกลุ่ม อ่านเนื้อหา และทบทวนเอง	92 (23)	220 (55)	76 (19)	12 (3)	- (0)	400 (100)	3.98	0.74	สูง
4. สามารถส่งผ่านเอกสารประกอบการเรียนผ่านทางเครือข่ายให้แก่นักเรียนได้ ทำให้ผู้เรียนผู้สอนได้รับความสะดวกมากขึ้น	180 (45)	168 (42)	28 (7)	24 (6)	- (0)	400 (100)	4.26	0.83	สูง
5. เป็นการใช้เทคโนโลยีขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง	260 (65)	88 (22)	36 (9)	16 (4)	- (0)	400 (100)	4.48	0.82	สูง
6. สื่อการสอนรูปแบบต่างๆบนเว็บไซต์ เช่น web board, chat ทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจ	164 (41)	204 (51)	32 (8)	- (0)	- (0)	400 (100)	4.33	0.62	สูง
7. ทำให้การสื่อสารข้อมูลทางด้านภาพและเสียงชัดเจนมากขึ้น	80 (20)	244 (61)	48 (12)	- (0)	- (0)	400 (100)	3.94	0.77	สูง
8. การโต้ตอบกันผ่านเครือข่ายฯ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสปรึกษาผู้สอนอย่างใกล้ชิดในเวลาใดก็ได้	72 (18)	172 (43)	112 (28)	- (0)	- (0)	400 (100)	3.68	0.89	สูง

ตารางที่ 11 (ต่อ) แสดงร้อยละ และค่าเฉลี่ยของการรับรู้ประโยชน์ จำแนกตามองค์ประกอบของการสื่อสาร

การรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning)	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย (1 – 5)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการรับรู้ประโยชน์
9. ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับผู้สอนได้ทันที เมื่อเกิดข้อสงสัยก็สามารถซักถามปัญหาหรือข้อข้องใจได้	28 (7)	188 (47)	136 (34)	188 (47)	4 (1)	400 (100)	3.48	0.82	ปานกลาง
10. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานและมีชีวิตชีวา	40 (10)	112 (28)	152 (38)	112 (28)	16 (4)	400 (100)	3.20	1.00	ปานกลาง
11. ผู้สอนสามารถติดตามว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้มากน้อยเพียงใด	28 (7)	112 (28)	168 (42)	112 (28)	8 (2)	400 (100)	3.17	0.91	ปานกลาง
12. เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ช่วยพัฒนาขีดความสามารถของการสื่อสารทางไกล และเกิดการสื่อสาร 2 ทาง (2ฝ่ายตอบโต้กันได้ทันที)	104 (26)	176 (44)	96 (24)	176 (44)	4 (1)	400 (100)	3.89	0.88	สูง
13. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆอย่างเท่าเทียมกัน	112 (28)	176 (44)	96 (24)	176 (44)	- (0)	400 (100)	3.96	0.82	สูง
14. จุดมุ่งหมายของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) คือการทำให้ผู้เรียนมีมาตรฐานการศึกษาที่เท่าเทียมกัน	92 (23)	172 (43)	112 (28)	172 (43)	- (0)	400 (100)	3.83	0.85	สูง
15. ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่ตัวเองสนใจได้อย่างอิสระ	244 (61)	136 (34)	16 (4)	136 (34)	- (0)	400 (100)	4.55	0.62	สูงมาก
16. ทำให้มีความยืดหยุ่นด้านเวลา (เข้าเรียนหรือทบทวนเวลาใดก็ได้)	228 (57)	144 (36)	28 (7)	144 (36)	- (0)	400 (100)	4.50	0.63	สูงมาก
17. ทำให้มีความยืดหยุ่นด้านสถานที่ (เข้าเรียนจากที่ใดก็ได้)	204 (51)	176 (44)	20 (5)	176 (44)	- (0)	400 (100)	4.46	0.59	สูง
18. ช่วยเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ การสอนทางไกลมากขึ้น เช่น ผู้สอน 1 คนต่อผู้เรียนจำนวนมาก และเลือกเวลาเรียน และสถานที่ได้ตามต้องการ	196 (49)	168 (42)	36 (9)	168 (42)	- (0)	400 (100)	4.40	0.65	สูง
19. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและอื่นๆ	248 (62)	128 (32)	20 (5)	128 (32)	4 (1)	400 (100)	4.54	0.69	สูงมาก
รวม							4.00	0.42	สูง

จากตารางที่ 11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ประโยชน์จากการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ เฉลี่ยรวม 4.00 จากแบบสอบถามที่เป็นตัววัดการรับรู้ประโยชน์จำนวนทั้งสิ้น 19 ข้อ ซึ่งหมายความว่ามีการรับรู้ประโยชน์ในระดับสูง โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการที่สามารถเลือกเรียนรู้อินเทอร์เน็ตในสิ่งที่ตัวเองสนใจได้อย่างอิสระ รองลงมาคือ เห็นด้วยว่าเป็นการช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและอื่นๆ นอกจากนี้ ยังเห็นด้วยว่าทำให้มีความยืดหยุ่นด้านเวลา (เข้าเรียน หรือทบทวนเวลาใดก็ได้) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับต่ำที่สุด โดยมีระดับการรับรู้ประโยชน์ปานกลาง 2 อันดับสุดท้ายคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมีความสนุกสนานและมีชีวิตชีวา ผู้สอนสามารถติดตามว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้มากน้อยเพียงใด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.20 และ 3.17 ตามลำดับ

1.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการสื่อสาร

ตารางที่ 12 แสดงร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจ จำแนกตามองค์ประกอบของการสื่อสาร

ความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning)	พอใจอย่างยิ่ง	พอใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจอย่างยิ่ง	รวม	ค่าเฉลี่ย (1 – 5)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
1. แม้ผู้สอนอยู่คนละสถานที่กับท่าน ท่านก็ไม่รู้สึกแตกต่างไปจากการสื่อสารในห้องเรียนปกติ	72 (18)	232 (58)	60 (15)	32 (8)	4 (1)	400 (100)	3.84	0.85	สูง
2. ความฉับพลันในการให้คำตอบของผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัย	68 (17)	104 (26)	168 (42)	104 (26)	60 (15)	400 (100)	3.35	0.85	ปานกลาง
3. เนื้อหาวิชาที่มีการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม	68 (17)	188 (47)	136 (34)	8 (2)	- (0)	400 (100)	3.79	0.74	สูง
4. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่ยุ่งยากซับซ้อนสำหรับท่าน	132 (33)	196 (49)	56 (14)	12 (3)	4 (1)	400 (100)	4.10	0.82	สูง
5. ท่านสามารถนำข้อมูลในการเรียนการสอนบนอินเทอร์เน็ตมาเปิดทบทวนดูเมื่อใดก็ได้ที่ต้องการ	184 (46)	188 (47)	20 (5)	8 (2)	- (0)	400 (100)	4.37	0.67	สูง
6. ภาพ เสียง และข้อมูลที่ท่านได้รับผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความคมชัด	68 (17)	192 (48)	120 (30)	20 (5)	- (0)	400 (100)	3.77	0.79	สูง
7. อุปกรณ์การถ่ายทอดเนื้อหา ทั้ง Hardware และ Software มีความเร็วในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตมีความรวดเร็ว และสมบูรณ์	44 (11)	200 (50)	108 (27)	36 (9)	12 (3)	400 (100)	3.57	0.91	สูง

ตารางที่ 12 (ต่อ) แสดงร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจ จำแนกตามองค์ประกอบของการสื่อสาร

ความพึงพอใจในการสื่อสารผ่าน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการ เรียนรู้ (E-learning)	พอใจ อย่างยิ่ง	พอใจ	ไม่แน่ ใจ	ไม่พอ ใจ	ไม่พอ ใจ อย่าง ยิ่ง	รวม	ค่า เฉลี่ย (1 – 5)	ส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐาน	ระดับ ความพึง พอใจ
8. เว็บไซต์ผู้ให้บริการการเรียนรู้ผ่านอิน เทอร์เน็ต มีการเตรียมความพร้อมทาง ด้านการรองรับการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือ ข่ายอินเทอร์เน็ตของผู้เรียน	56 (14)	204 (51)	124 (31)	16 (4)	- (0)	400 (100)	3.75	0.74	สูง
9. การควบคุมและนำเสนอบทเรียน และข้อมูลต่างๆผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นี้มีความสมบูรณ์แบบ	80 (20)	192 (48)	116 (29)	8 (2)	4 (1)	400 (100)	3.84	0.80	สูง
10. ท่านมีความพึงพอใจในการเป็นผู้ เรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	92 (23)	224 (56)	52 (13)	28 (7)	4 (1)	400 (100)	3.93	0.85	สูง
11. ในสภาวะของการเรียนผ่านระบบ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้ท่านมีการ เตรียมความพร้อมมากขึ้น	76 (19)	192 (48)	88 (22)	28 (7)	16 (4)	400 (100)	3.71	0.98	สูง
12. ท่านมีโอกาสซักถามแสดงความ คิดเห็นกับผู้สอนได้เช่นเดียวกับห้อง เรียนปกติ	28 (7)	156 (39)	172 (43)	36 (9)	8 (2)	400 (100)	3.40	0.83	ปานกลาง
13. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ด้วยกันผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	36 (9)	172 (43)	144 (36)	48 (12)	- (0)	400 (100)	3.49	0.82	ปานกลาง
14. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็น สื่อสมัยใหม่ ที่ช่วยให้ท่านมีความ สะดวกในการเรียนมากขึ้น	160 (40)	188 (47)	40 (10)	12 (3)	- (0)	400 (100)	4.24	0.75	สูง
15. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยให้ ท่านได้เรียนกับอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ โดยไม่ต้องเดินทางไกล	176 (44)	180 (45)	32 (8)	12 (3)	- (0)	400 (100)	4.30	0.74	สูง
16. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยให้ ท่านได้เลือกเรียนในสิ่งที่ท่านต้องการ โดยกำจัดปัญหาเรื่องการจัดเวลาเรียน และสถานที่เรียนออกไป	172 (43)	168 (42)	52 (13)	8 (2)	- (0)	400 (100)	4.26	0.76	สูง
17. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยให้ ท่านได้รับความรู้อย่างครบถ้วน ตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	92 (23)	160 (40)	140 (35)	4 (1)	4 (1)	400 (100)	3.83	0.83	สูง
18. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วย ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของท่าน ได้	212 (53)	148 (37)	36 (9)	4 (1)	- (0)	400 (100)	4.42	0.70	สูง
รวม							3.92	0.52	สูง

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ เฉลี่ยรวม 3.92 จากแบบสอบถามที่เป็นตัววัดความพึงพอใจจำนวนทั้งสิ้น 18 ข้อ ซึ่งหมายความว่ามีความพึงพอใจในระดับสูง โดยกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้ที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้เรียนมากที่สุด รองลงมาคือการใช้ผู้เรียนสามารถนำข้อมูลในการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาเปิดทบทวนดูเมื่อใดก็ได้ที่ต้องการ และนอกจากนี้ยังมีความพึงพอใจที่การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนกับอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญโดยไม่ต้องเดินทางไกล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับต่ำที่สุด โดยมีระดับความพึงพอใจปานกลาง 2 อันดับสุดท้ายคือ ผู้เรียนมีโอกาสซักถามแสดงความคิดเห็นกับผู้สอนได้เช่นเดียวกับห้องเรียนปกติ และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยมีค่าเฉลี่ยเพียง 3.40 และ 3.49 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

2.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบ t-test ในกลุ่มตัวแปร เพศกับการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยวิธี one-way ANOVA ในกลุ่มตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ กับตัวแปร การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ในสมมติฐานข้อที่ 1 ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) ต่างกัน

ตารางที่ 13 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตจำแนกตามเพศ

การแสวงหาข่าวสาร	สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อเฉพาะกิจ	สื่ออินเทอร์เน็ต
ชาย ค่าเฉลี่ย	2.61	2.52	1.93	3.62
(140) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.02	0.84	0.97	1.16
หญิง ค่าเฉลี่ย	2.17	2.52	1.95	3.63
(260) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.74	0.83	0.69	1.26
T	4.51***	0.013	-0.251	-0.069
P	0.000	0.990	0.802	0.945

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชาย และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 คือ ผู้ที่มีเพศต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างกัน โดยเพศชายมีการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคลมากกว่าเพศหญิง

สำหรับการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีเพศต่างกันมีค่าเฉลี่ยการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 14 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตจำแนกตามอายุ

การแสวงหาข่าวสาร		สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อเฉพาะกิจ	สื่ออินเทอร์เน็ต
1) ไม่เกิน 20 ปี	ค่าเฉลี่ย	2.60	2.60	2.082	4.45
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.69	0.87	1.11	0.95
2) 21 – 30 ปี	ค่าเฉลี่ย	2.27	2.46	1.84	3.36
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.85	0.84	0.73	1.22
3) 31 – 40 ปี	ค่าเฉลี่ย	2.20	2.52	2.20	4.24
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.73	0.70	0.74	0.94
4) 41 – 50 ปี	ค่าเฉลี่ย	2.77	3.09	2.20	3.75
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.35	0.75	0.73	1.14
F		4.333**	4.565**	5.278***	17.665***
P		0.005	0.004	0.001	0.000
การทดสอบคู่แตกต่าง		ไม่พบ	ไม่พบ	(3) > (2)	(1) > (2) (3) > (2)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากสื่อบุคคล และสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 สรุปได้ว่า ผู้ที่มีอายุต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย Sheffe Test พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 31 – 40 ปี มีการแสวงหาข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจมากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 21 – 30 ปี และกลุ่มที่มีอายุไม่เกิน 20 ปี และ 41 – 50 ปี ต่างก็มีการแสวงหาข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 21 – 30 ปี

ตารางที่ 15 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตจำแนกตามระดับการศึกษา

การแสวงหาข่าวสาร		สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อเฉพาะกิจ	สื่ออินเทอร์เน็ต
1) มัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	2.74	2.50	1.67	4.00
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.40	1.11	0.49	1.48
2) มัธยมปลาย / เทียบเท่า	ค่าเฉลี่ย	2.46	2.58	1.81	3.97
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.99	0.76	1.04	1.37
3) ปวส. / อนุปริญญา	ค่าเฉลี่ย	2.80	2.92	2.50	4.34
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.62	0.69	1.13	0.66
4)ปริญญาตรี	ค่าเฉลี่ย	2.34	2.56	1.95	3.48
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.88	0.85	0.76	1.25
5)ปริญญาโท	ค่าเฉลี่ย	2.00	2.24	1.96	3.68
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.73	0.75	0.63	0.88
F		4.459**	2.963*	2.302	3.434**
P		0.002	0.020	0.058	0.009
การทดสอบคู่แตกต่าง		ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	(5) > (4)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 15 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากสื่อบุคคล และสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีการแสวงหาข่าวสารผ่านสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างกัน

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย Sheffe Test พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท มีการแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 16 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตจำแนกตามอาชีพ

การแสวงหาข่าวสาร		สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อเฉพาะกิจ	สื่ออินเทอร์เน็ต
1) นักเรียน นิสิต นักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	3.80	2.38	1.72	4.00
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.48	0.88	0.83	1.15
2) รับจ้าง / ลูกจ้างโรงงาน	ค่าเฉลี่ย	2.70	2.59	2.09	3.84
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.02	1.02	0.96	1.21
3) รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	ค่าเฉลี่ย	2.49	2.52	2.10	3.84
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.95	0.77	0.76	0.83
4) ธุรกิจส่วนตัว	ค่าเฉลี่ย	3.07	2.50	2.09	3.84
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.24	0.64	0.75	1.38
5) เกษียณ / ว่างาน	ค่าเฉลี่ย	2.47	2.50	1.50	3.00
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.27	0.43	0.74	0.43
6) พนักงานบริษัทเอกชน	ค่าเฉลี่ย	2.06	2.59	2.00	3.18
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.79	0.80	0.71	1.38
F		7.641***	3.000**	4.523***	7.069***
P		0.000	0.007	0.000	0.000
การทดสอบคู่แตกต่าง		ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	(1) > (6) (3) > (6)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 16 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากสื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และสื่อมวลชนที่ระดับ 0.01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ผู้ที่มีอาชีพต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างกัน

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย Sheffe Test พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ต่างก็มีการแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน

ตารางที่ 17 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตจำแนกตามรายได้

การแสวงหาข่าวสาร		สื่อบุคคล	สื่อมวลชน	สื่อเฉพาะกิจ	สื่ออินเทอร์เน็ต
1) ต่ำกว่า 5,000 บาท	ค่าเฉลี่ย	2.67	2.71	2.09	3.98
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.76	0.84	0.89	1.08
2) 5,001 – 10,000 บาท	ค่าเฉลี่ย	2.26	2.51	1.90	3.22
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.89	0.95	0.83	1.33
3) 10,001 – 15,000 บาท	ค่าเฉลี่ย	2.26	2.34	1.65	3.65
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.84	0.66	0.69	1.16
4) 15,001 – 20,000 บาท	ค่าเฉลี่ย	1.89	2.34	2.00	4.15
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.78	0.36	0.48	1.24
5) 20,001 – 25,000 บาท	ค่าเฉลี่ย	2.63	2.58	1.68	3.90
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.96	0.99	0.54	0.82
6) 25,001 – 30,000 บาท	ค่าเฉลี่ย	2.28	3.05	2.76	3.88
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.98	0.66	0.57	1.18
7) มากกว่า 30,000 บาท	ค่าเฉลี่ย	1.90	2.13	2.19	3.62
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.52	0.65	0.80	1.22
F		5.520***	3.793***	7.200***	5.107***
P		0.000	0.001	0.000	0.000
การทดสอบคู่แตกต่าง		ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	(5) > (2)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ผู้ที่มีรายได้แตกต่างกันมีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย Sheffe Test พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท มีการแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท

2.2 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) สำหรับทดสอบสมมติฐานข้อ 2 – 4 ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2 การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning)

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้จากสื่อประเภทต่างๆ กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

การแสวงหาข่าวสารจากสื่อ	ค่าสัมพัทธ์กับ การรับรู้ประโยชน์	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
สื่อบุคคล	0.416***	0.000
สื่อมวลชน	0.204***	0.000
สื่อเฉพาะกิจ	0.157**	0.002
สื่ออินเทอร์เน็ต	0.359***	0.000

**มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

***มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 18 ผลการทดสอบพบว่า การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้จากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก และมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 3 การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning)

ตารางที่ 19 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้จากสื่อประเภทต่างๆ กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

การแสวงหาข่าวสารจากสื่อ	ค่าสัมพัทธ์กับ การรับรู้ประโยชน์	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
สื่อบุคคล	0.416***	0.000
สื่อมวลชน	0.330***	0.000
สื่อเฉพาะกิจ	0.183***	0.000
สื่ออินเทอร์เน็ต	0.370***	0.000

***มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 19 ผลการทดสอบพบว่า การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้จากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งหมายถึงเมื่อมีการแสวงหาข่าวสารมากจะมีการรับรู้ประโยชน์ในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้มากด้วย และเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและต่ำตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 4 การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning)

ตารางที่ 20 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์ กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

ตัวแปร	ค่าสัมพัทธ์กับ ความพึงพอใจ	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
การรับรู้ประโยชน์	0.650***	0.000

***มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 20 ผลการทดสอบพบว่า การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งหมายถึงเมื่อมีการรับรู้ประโยชน์มากจะมีความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้มากด้วย และเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล” นี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจแบบวัดครั้งเดียว และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ได้เคย หรือได้เริ่มเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาแล้วมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง จำนวน 400 คน และได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างในช่วงระหว่างวันที่ 20 ธันวาคม 2544 ถึง วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2545 รวมระยะเวลา 2 เดือน โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ

1. เพื่อศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล กับการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(e-learning)
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(e-learning) กับการรับรู้ประโยชน์ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(e-learning)กับความพึงพอใจของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(e-learning)ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

และตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ต่างกัน
2. การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning)
3. การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning)
4. การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning)

ส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้นได้ใช้ สถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดย t-test และวิธีวิเคราะห์หาความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) ตลอดจนใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อให้ได้สาระครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากร

การศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งมีอายุในช่วงระหว่าง 21 – 30 ปี ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาคือนักเรียน นิสิต นักศึกษา และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท

2. การแสวงหาข่าวสาร

สรุปผลการวิจัยเรื่องการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของสื่อ
ได้ดังนี้

2.1 สื่อบุคคล พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคลในระดับต่ำ โดย
ปรากฏผลในการแสวงหาข่าวสารจากเพื่อนมากที่สุด

2.2 สื่อมวลชน พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนในระดับปาน
กลาง โดยปรากฏผลในการแสวงหาข่าวสารจากเว็บไซต์บริการข่าวสารมากที่สุด

2.3 สื่อเฉพาะกิจ พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตแสวงหาข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจในระดับต่ำ
โดยปรากฏผลในการแสวงหาข่าวสารจากโฆษณาบนเว็บไซต์มากที่สุด

2.4 สื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตใน
ระดับสูง โดยปรากฏผลในการแสวงหาข่าวสารจากเว็บไซต์บริการข่าวสารทั่วไปมากที่สุด

3. การรับรู้ประโยชน์

ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั้งหมดมีระดับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสาร
ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมาก สูง และระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถ
รับรู้ประโยชน์ในระดับที่สูงมาก ได้แก่

- การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้
ในสิ่งที่ตนเองสนใจได้อย่างอิสระ
- การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดิน
ทางและอื่นๆ
- การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ทำให้มีความยืดหยุ่นด้านเวลา
คือ ผู้เรียนสามารถเข้าเรียน หรือทบทวนบทเรียนในเวลาใดก็ได้

4. ความพึงพอใจ

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ในระดับสูง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พอใจเรื่องของประโยชน์ต่างๆดังนี้

- การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและอื่นๆ
- ท่านสามารถนำข้อมูลในการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาเปิดทบทวนดูเมื่อใดก็ได้ที่ต้องการ
- การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ช่วยให้ได้เรียนกับอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญได้โดยไม่ต้องเดินทางไกล

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1: ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ต่างกัน

จากผลการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติ t-test ในตัวแปรเพศ พบว่าเพศชาย และเพศหญิงมีการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน มีเพียงการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคลเท่านั้นที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีการใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) ในตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานข้อที่ 2: การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

จากผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่าการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ทั้งจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต แต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 3 : การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

จากผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่าการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ทั้งจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อบุคคล แต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 4: การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

จากผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่าการรับรู้ประโยชน์ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

อภิปรายผลการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่อง การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าสนใจ สามารถนำมาอภิปรายผลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

การแสวงหาข่าวสาร

ผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้หรือ e-learning จากสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจและสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับต่ำ จนถึงระดับสูง โดยที่การแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล และสื่ออินเทอร์เน็ตจะอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับต่ำ ส่วนค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูง โดยมีการแสวงหาข่าวสารจากเว็บไซต์บริการข่าวสารทั่วไปมากที่สุด (ดังตารางที่ 10) ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากที่สุด และเป็นสื่อที่กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงได้สะดวก รวดเร็วที่สุด และนอกจากนี้การที่กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนในระดับปานกลาง อาจสืบเนื่องมาจากเรื่องของการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตยังเป็นเรื่องใหม่ ยังไม่เป็นที่รู้จักในสังคมแพร่หลายมากนัก และการประชาสัมพันธ์จากผู้ให้บริการการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตยังคงมีน้อย ทำให้ผู้ที่สนใจยังไม่รู้ว่าจะสามารถแสวงหาข่าวสารจากแหล่งใด นอกจากแหล่งข่าวสารที่เป็นสื่อมวลชน ซึ่งเป็นสื่อที่สามารถปฏิบัติภารกิจต่างๆ ได้ดี คือ สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากๆ ได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว สามารถให้ความรู้และข่าวสารได้ดี และสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติแบบที่ไม่ฝังรากลึก (weakly held attitudes) (เสถียร เขยประทับ : 2528) สอดคล้องกับแนวคิดของ Rogers and Svenning (1969) ซึ่งกล่าวว่า สื่อมวลชนมีพลังที่จะก่อให้เกิดการแพร่กระจายข่าวสารข้อมูลอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ เช่น เพิ่มความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับนวัตกรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกัญญา สูดบรรทัด (2539) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับของประชาชนต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า คนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิธีการที่จะทำให้คนสนใจเทคโนโลยีสารสนเทศก็คือ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน

จากผลการวิจัย พบว่า สื่อที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตแสวงหามากที่สุด ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตในลักษณะเว็บไซต์บริการข่าวสารทั่วไป และโฆษณาบนเว็บไซต์ ซึ่งต่างก็อยู่ในระดับการแสวงหาข่าว

สารที่ระดับสูง (ดังตารางที่ 9 ตามลำดับ) ซึ่งล้วนแต่เป็นสื่อที่อยู่ในรูปแบบเว็บไซต์ เข้าถึงได้จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อาจเพราะกลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มที่จะทำกิจกรรมต่างๆผ่านทางอินเทอร์เน็ต ต่ออยู่แล้ว ไม่เว้นแม้แต่การแสวงหาข่าวสาร และการเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเนื่องจากการวิจัยนี้ศึกษาผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ก็เท่ากับว่าได้กำหนดขอบเขตเฉพาะกลุ่มที่สนใจอินเทอร์เน็ตอยู่แล้วด้วย

นอกจากนี้ เมื่อผู้ใช้อินเทอร์เน็ตฯ ได้ใช้ระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแล้ว จึงเกิดการยอมรับและความพึงพอใจ ทั้งนี้เพราะสังคมยุคข้อมูลข่าวสารเช่นในปัจจุบัน มีระบบค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคมให้หลุดหน้า ด้วยการสื่อสารสมัยใหม่อยู่แล้ว ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างอยู่ในวัยเรียนจนถึงวัยผู้ใหญ่ที่มีลักษณะการยอมรับนวัตกรรมเร็ว (innovators) โดยสังเกตจากการที่กลุ่มตัวอย่างเกินกว่าครึ่งหนึ่งเป็นผู้มีอายุ 21 – 30 ปี และมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ได้ว่าน่าจะเป็นผู้ที่ยอมรับสิ่งใหม่ๆที่เข้ามาในสังคมได้รวดเร็ว มีระดับการจูงใจที่สูง ความยุติธรรม และความก้าวหน้า สิ่งเหล่านี้จะส่งผลถึงความพึงพอใจในการเรียน และจากการศึกษาวิจัยระบบการเรียนการสอนทางไกลในประเทศญี่ปุ่น อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ในวารสารพัฒนาเทคนิคศึกษาของ กฤษมันต์ วัฒนา (2540) ยืนยันว่า ผู้เรียนในระบบการเรียนการสอนทางไกลโดยผ่านสื่อสมัยใหม่ ต้องมีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และผู้เรียนที่เหมาะสมกับระบบนี้ได้แก่ การเรียนระดับบัณฑิตศึกษา อีกทั้งการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตก็ยังคงดีกว่าการเรียนทางไกลแบบเดิมๆ เพราะสามารถตอบโต้กันได้ทั้งภาพ เสียง และข้อมูลแบบทันทีทันใด และยังได้ขจัดปัญหาในเรื่องการจัดตารางเวลาและสถานที่ในการเรียนการสอน เรียกได้ว่าเป็นการเรียนการสอนแบบ anytime, any place เข้ากันได้กับสังคมที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อน ทดลองใช้และเข้าใจได้ง่าย สอดคล้องกับแนวคิดของเลเมอร์ (Lemer, 1958) ว่าการยอมรับนวัตกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นอยู่กับบุคคล ระบบสังคม ระบบการสื่อสาร ตัวนวัตกรรม และระยะเวลา เมื่อกลุ่มตัวอย่างยอมรับแล้ว จึงเกิดความพอใจตามมา

สมมติฐานข้อที่ 1: ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานสรุปได้ว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้จากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตามตารางที่ 13 - 17) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยจะอยู่ในเกณฑ์กระจายกันไปในระดับปานกลางใกล้เคียงกัน โดยความแตกต่างสามารถวิเคราะห์ตามลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

1. เพศ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชายมีการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต มากกว่าเพศหญิงซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน มีเพียงการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนเท่านั้นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่เท่ากัน (ตามตารางที่ 13) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่เพศชายและเพศหญิงมีคุณลักษณะด้านกายภาพ (Physical) และจิตใจ (Psychology) แตกต่างกันไป โดยความแตกต่างด้านกายภาพเกินจากพื้นฐานทางธรรมชาติ ในขณะที่ความแตกต่างทางด้านจิตใจเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) มีส่วนทำให้พฤติกรรมการสื่อสารแตกต่างกันไป เช่นเดียวกับแนวคิดด้านประชากรศาสตร์ของ ยุบล เบญจรงค์กิจ (2534) ที่เชื่อว่า คนที่มีคุณลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่ต่างกันไปด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสในการเปิดรับสื่อมวลชนของผู้รับสาร (Opportunity of Audience) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิราณี อนุศิลป์ชาญ (2531) พบว่าเพศชายมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ รายวัน ป้ายประกาศของทางราชการมากกว่าเพศหญิง ดังนั้น ในเรื่องของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งให้เห็นว่า นอกจากเพศชายจะมีกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ความชอบ ความสนใจ มากกว่าเพศหญิงแล้ว โอกาสในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้สื่อก็มีมากกว่าเพศหญิง ซึ่งตรงตามแนวคิดของปรมะ สตะเวทิน (2538) ที่กล่าวว่า ผู้หญิง กับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องของความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมได้กำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน

ส่วนการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 อาจเนื่องจากสื่อมวลชนทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร ต่างก็มีการแข่งขันกันมากขึ้น เนื้อหาข่าวสารจากสื่อมวลชนจึงมีความคล้ายคลึงกัน ส่งผลให้ประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงสามารถเลือกแสวงหาข่าวสารต่างๆได้อย่างเสรี ดังที่เวสต์ลีย์ และแมคควอล (Westly and McQuail, 1957) และ โรเจอร์ และสเวนนิ่ง (Rogers and Svenning, 1969) อ้างใน ปรมะ สตะเวทิน (2529 : 69-72) กล่าวว่า การเผยแพร่ข่าวสารของสื่อมวลชน ไม่สามารถเลือกผู้รับสารคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดเฉพาะได้ เป็นสื่อที่มีข้อจำกัด เนื่องจาก

ผู้รับสารมีความแตกต่างกัน และมีจำนวนมาก ดังนั้นจึงไม่สามารถเตรียมเนื้อหาให้เป็นที่พอใจ และถูกใจผู้รับสารทั้งหมดได้

2. **อายุ** กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันล้วนแล้วแต่มีการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ(ตามตารางที่ 13) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และสอดคล้องกับ ยูปบล เบญจรงค์กิจ (2534) ที่เชื่อว่า คนที่มีคุณลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่ต่างกันไปด้วย พฤติกรรมที่แตกต่างกัน ยังรวมไปถึงการแสวงหาข่าวสารจากสื่อต่างๆตามความต้องการของแต่ละบุคคล เนื่องจากแต่ละคนที่อยู่ในแต่ละกลุ่มประชากรย่อมมีกิจกรรม การดำเนินชีวิต ตลอดจนการใช้เวลาว่างที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับคำอธิบายของวิลเลียม ดี บรู๊ค (William D. Brooks 1987 : 50) ที่กล่าวว่า อายุของผู้รับสารเป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่เราสามารถใช้วิเคราะห์ผู้รับสาร เนื่องจากอายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนแตกต่างกันไปในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม

3. **ระดับการศึกษา** พบว่าผู้ที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่ออินเทอร์เน็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ(ตามตารางที่ 15) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และสอดคล้องกับแนวคิดของวิลเบอร์ แชมรม (Wilbur Schramm, 1973) ที่กล่าวว่าการศึกษา และสภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบที่ทำให้มีความแตกต่างกันในพฤติกรรมการเลือกรับสื่อ และเนื้อหาข่าวสารของผู้รับสาร นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังชี้ให้เห็นว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มอื่น และผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท มีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยูปบล เบญจรงค์กิจ (อ้างในคณิงนิจ แซ่ อั้ง, 2539 : 12-14) ที่ได้กล่าวว่า เมื่อคนที่มีการศึกษาในระดับสูง ต้องการจัดสรรเวลาในการใช้สื่อให้เหมาะสม มักจะลดเวลาให้กับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ลงมากกว่าที่จะลดเวลาให้กับสื่อสิ่งพิมพ์ กล่าวคือ ระดับการศึกษาหรือความรู้ในสาขาที่ต่างกันทำให้บุคคลมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปคนที่มีการศึกษาสูง มักจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ และคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนที่มีการศึกษาต่ำ มักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ แต่หากมีเวลาจำกัด ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักจะแสวงหาข่าวสารจากหนังสือพิมพ์มากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ จึงเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามีการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูง อาจสืบเนื่องจากอาจมีเวลาว่างในการแสวงหาข่าวสารมากกว่า ไม่ต้องรับผิดชอบในเรื่องของการเรียน

มากเท่ากับผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงที่ต้องมีการรับผิดชอบมากขึ้นทั้งในเรื่องของการเรียนและ กิจกรรมอื่นๆ

4. **อาชีพ** ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างกัน (ตามตารางที่ 15) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยผลวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า กลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข้อมูลจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจและสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด โดยผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจสืบเนื่องจากเป้าหมายในการแสวงหาข่าวสารที่แตกต่างกัน อีกทั้งเนื่องด้วยลักษณะอาชีพที่ต่างกัน ทำให้โอกาสและช่วงเวลาในการแสวงหาข่าวสารต่างกันไปด้วย เช่นนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งมีอายุในช่วงวัยรุ่น ย่อมมีโอกาสและแสวงหาข่าวสารจากสื่อต่างๆมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ สอดคล้องกับทฤษฎีที่อธิบายถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคของฟิลลิป คอตเลอร์ (Philip Kotler, 1991) ซึ่งกล่าวว่า อาชีพของแต่ละบุคคลย่อมจะนำไปสู่ความจำเป็นและความต้องการสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ ปีทมาวดี หล่อวิจิตร (2539) ที่ศึกษาทัศนคติ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ “รายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง” ของผู้ชม พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ชม กล่าวคือผู้มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติในการชมรายการแตกต่างกันด้วย นอกจากนี้ งานวิจัยของ นันทวัน กิจธนาเจริญ(2541) ก็พบว่า ตัวแปร อายุ และอาชีพ เป็นตัวชี้วัดเรื่องความแตกต่างของการแสวงหาข่าวสารของประชาชนกรุงเทพมหานคร ในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจได้ดีที่สุด โดยสรุปได้ว่า การแสวงหาข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับสภาพทางเศรษฐกิจของบุคคล

5. **รายได้** พบว่าผู้ที่มีรายได้แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (ตามตารางที่ 16) จึงเป็นไปตามสมมติฐาน โดยที่กลุ่มที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท มีการแสวงหาข่าวจากสื่อมวลชนและสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มรายได้อื่น อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มที่มีรายได้ค่อนข้างสูงมีโอกาสที่จะเข้าถึงสื่อ หรือมีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้น้อย เนื่องจากผู้มีรายได้สูงมีกำลังทรัพย์ที่จะซื้ออุปกรณ์การสื่อสาร เลือกใช้สื่อชนิดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เครื่องรับโทรศัพท์ วิทยุ เครื่องคอมพิวเตอร์ มีการใช้อินเทอร์เน็ต มีเวลาที่จะให้ความสนใจ และติดตามความก้าวหน้าของสื่อด้านต่างๆได้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ผู้มีรายได้น้อย สามารถซื้ออุปกรณ์สื่อสารเท่าที่จำเป็นตามกำลังทรัพย์ที่มี รวมทั้งใช้เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับการประกอบอาชีพซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่มากกว่า สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า รายได้เป็นเครื่องกำหนดความต้องการ

ของคน ตลอดจนความคิดและพฤติกรรมต่างๆ (สุวัฒน์ วรงค์พาน, 2531 : 14) นอกจากนี้ คนที่มีรายได้สูงยังมีความหลากหลายในการเลือกรับสื่อที่จะทำให้เกิดการรับรู้ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ไมเคิล เบอแกน (Michael Burgoon, 1974 : 59) ที่ว่า สถานะทางสังคมเศรษฐกิจ ทำให้คนมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่ต่างกัน โดยคนที่มีรายได้สูงมักจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มียาได้น้อย ซึ่งเป็นไปตามที่สมมติฐานกำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจะแสวงหาข่าวสารตามความต้องการของตน และผ่านสื่อที่ตนคุ้นเคย และเข้าถึงได้สะดวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยต่างๆดังนี้

ทฤษฎีการแสวงหาข่าวสารของเคริคลาส (Krikelas, 1988 : 8) ที่ว่า การเลือกรับข่าวสารของผู้รับสารจะเป็นปัจจัยหนึ่งในการแสวงหาข่าวสาร ซึ่งผู้รับสารสามารถที่จะเลือกจดจำในข่าวสารที่ตนเองสนใจ ให้ความเชื่อถือ และตรงตามความเชื่อ ทัศนคติ และความต้องการของตนเท่านั้น

งานวิจัยของ วรรณพร เนตรอำนวย (2528) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการสื่อสารเพื่อแสวงหาข่าวสาร เกี่ยวกับงานในต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ที่ต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารไม่ต่างกัน ในขณะที่การศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารจากแหล่งที่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2: การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การแสวงหาข่าวสารของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 (ตามตารางที่ 17) จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก และมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ในขณะที่การรับรู้ประโยชน์อยู่ในระดับสูง

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การแสวงหาข่าวสารได้ส่งผลให้เกิดการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้ประโยชน์นั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากการที่มนุษย์มีประสบการณ์ตรงจากสิ่งนั้นๆ กล่าวคือ การได้เห็น ได้ยิน และได้ปฏิบัติจริง สอดคล้องกับแนวคิดของ แกร์ริสัน และมากูอน (Garrison and Magoon, 1972) ที่กล่าวถึงการรับรู้ว่าเป็นกระบวนการกลั่นกรองและตีความในสิ่งที่เราเห็น ได้ยิน สัมผัส ได้กลิ่น หรือได้ชิมรสมา ทำให้ทราบว่าสิ่งนั้นเป็นอะไร มีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร โดยอาศัยประสบการณ์เป็นเครื่องช่วยในการตีความหรือแปลความ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ นันทวัน กิจธนาเจริญ (2541) ที่พบว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีการแสวงหาข่าวสารในทุกๆด้านในสถานะเศรษฐกิจ แม้จะอยู่ในระดับต่ำ แต่ก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทั้งด้านประโยชน์ทั่วไป และประโยชน์ในด้าน การปรับตัวในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจได้มาก แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์โดยตรงของบุคคลเป็นเครื่องช่วยตีความ และแปลความ นำไปสู่ความหมาย ทำให้เกิดความเข้าใจ และการเห็นประโยชน์ของสิ่งนั้นๆอย่างแท้จริง สอดคล้องกับความคิดทางสังคมศาสตร์ของเคอร์รี และ เวด (Curry and Wade, 1968) เกี่ยวกับการเลือกอย่างมีเหตุผลว่า มนุษย์ต่างเลือกประพฤติ ปฏิบัติ หรือตัดสินใจในทางที่จะให้ความพึงพอใจสูงสุดแก่ตน ซึ่งความพึงพอใจสูงสุดมิใช่เป็นการบรรลุถึงปริมาณที่มากที่สุด แต่เป็นความชอบและการได้รับประโยชน์ที่มากกว่า

สมมติฐานข้อที่ 3: การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งยืนยันสมมติฐานข้อที่ 3 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนีร์ แสนภักดี (2533) ที่พบว่าความต้องการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนของนักศึกษาวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสาร นอกจากนี้ งานวิจัยของสุวิชา ทองสีมา (2539) ยังได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร คือ “ความเพียงพอของข่าวสาร” (Information Adequacy) หมายถึง จำนวนของข่าวสารจริงที่เข้าใจอย่างถูกต้อง โดยผู้ต้องการข่าวสาร บวกกับการรับรู้ข่าวสารที่ได้รับนั้นเพียงพอกับความต้องการหรือไม่ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอกับความต้องการจนเกิดความพึงพอใจที่จะใช้ระบบดังกล่าว เพราะมีประโยชน์หลายประการ ได้แก่ การที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่ตัวเองสนใจได้อย่างอิสระ มี

ความยืดหยุ่นทางด้านเวลา คือสามารถเข้าเรียนหรือทบทวนเวลาได้ก็ได้ และช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โรเจอร์ส (Rogers, 1983) เกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมว่ามีประโยชน์เชิงเทียบ มีความเข้ากันได้กับความต้องการของตนเองและสังคม ไม่มีความสลับซับซ้อนจนเกินไป สามารถนำไปทดลองใช้ได้ และสามารถสังเกตเห็นผลได้ จึงตัดสินใจยอมรับเพราะพอใจในผลของนวัตกรรม หรืออาจจะเลิกยอมรับเพราะไม่พอใจในผลของนวัตกรรมนั้น อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจและยอมรับว่าระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นนวัตกรรมทางการสื่อสารที่มีประโยชน์ต่อตนเองและช่วยพัฒนาการศึกษาทางไกลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สมมติฐานข้อที่ 4: การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งหมายถึง เมื่อมีการรับรู้ประโยชน์มาก จะมีความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้มากด้วย และเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจจากการชมรายการโทรทัศน์ของ ปาล์มกรีน เวินเนอร์ และเทย์ม (Palmgree, Weenner and Taybum) ซึ่งพบว่าความคาดหวังที่จะได้รับประโยชน์จากข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในประโยชน์ที่ได้รับจากการชมโทรทัศน์ และงานวิจัยของ นันทวัน กิจธนาเจริญ (2541) เกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์จากข่าวสารของประชาชนกรุงเทพมหานคร ในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ โดยพบว่าประชากรมีการรับรู้ประโยชน์ด้านต่างๆของข่าวสารมาก ก็จะมี ความพึงพอใจต่อข่าวสารด้านนั้นๆในระดับมากด้วยเช่นกัน และในทางกลับกัน หากมีการรับรู้ประโยชน์ด้านต่างๆของข่าวสารน้อย ก็จะมี ความพึงพอใจต่อข่าวสารด้านนั้นๆน้อยลงไปด้วย

จากการวิเคราะห์ สรุป และอภิปรายผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นว่า การนำระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาปรับประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาทางไกล มีประเด็นของการพิจารณาหลายด้าน โดยเฉพาะความสำคัญของการจัดระบบที่ต้องมีความสมบูรณ์ รวดเร็ว และทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้กระบวนการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการ การศึกษา ตลอดจนศักยภาพของนวัตกรรมทางการสื่อสาร นอกจากนี้การแสวงหาข่าวสารของผู้เรียนมีความสำคัญต่อคุณภาพที่จะเกิดขึ้นในการจัดการการเรียนการสอน ที่ทำให้เกิดการรับรู้ข่าว

สาร การยอมรับ ความเข้าใจ และความพึงพอใจต่อระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงจะทำให้ความสัมฤทธิ์ผลในทางการสื่อสารบังเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันการศึกษาอื่นๆที่อยู่ห่างไกลกัน และมีความพร้อมทางด้านการลงทุนที่จะนำระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาช่วยเสริมกำลัง สติปัญญาและสร้างความสามารถในการติดต่อเชื่อมโยงกัน ควรจะได้พิจารณานำระบบดังกล่าวมาใช้ เพื่อขยายขีดความสามารถของบุคลากร ทั้งนี้ เพราะจากการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างยอมรับ และมีความพึงพอใจในระดับที่สูง ซึ่งหากเปรียบเทียบกับ การสื่อสารในห้องเรียนปกติแล้ว การนำระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการเรียนการสอน การอบรม มีข้อได้เปรียบในเรื่องข้อจำกัดด้านเวลา ระยะทาง และสภาพทางภูมิศาสตร์ได้ นอกจากนี้หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันการศึกษา ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการวางแผนการสื่อสาร ทั้งนี้ เพราะการนำระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นนวัตกรรมการสื่อสารทางไกลเข้ามาใช้ จะมีองค์ประกอบทางการสื่อสารที่สำคัญเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่ 5 ประการ คือ ผู้ส่งสาร สาร สื่อ ผู้รับสาร และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร ดังนั้น จึงควรมีการวางแผนและพิจารณาให้สอดคล้องกับความต้องการ และศักยภาพพื้นฐานของสื่อ และผู้รับสารที่มีบริบทที่ต่างกัน เช่น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท และมีรายได้ค่อนข้างสูง เป็นกลุ่มที่มีโอกาสใช้การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มอื่น จึงเกิดความพึงพอใจ แต่หากนำระบบดังกล่าวไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ควรมีการพิจารณาถึงความเหมาะสมในด้านคุณลักษณะทางประชากร การยอมรับ และความพึงพอใจของผู้รับสารกลุ่มอื่นๆด้วย เช่น กลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งอาจมีความต้องการการเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากกว่า เพราะเป็นวัยเรียนที่สมควรได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะอยู่ส่วนใดของประเทศ

2. การนำระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้พัฒนาทางการศึกษาให้ได้ประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่ากับการลงทุนนั้น ควรคำนึงถึงองค์ประกอบทางการสื่อสารในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น การฝึกอบรมผู้ส่งสาร หมายถึงผู้สอน และผู้ควบคุมอุปกรณ์ให้มีความพร้อม และมีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการเรียนสอน อีกทั้งผู้สอนควรมีเทคนิคในการบรรยาย การใช้ภาษาพูด

จะต้องประสานสัมพันธ์กันและสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และรวมไปถึงการเตรียมเนื้อหา เพื่อนำ *การวางแผนสาร* หมายถึงการวางแผนหลักสูตรและเนื้อหาวิชาให้เหมาะกับการสื่อสารทางไกล ซึ่งควรจะเป็นเนื้อหาวิชาบรรยายมากกว่าปฏิบัติ แต่อย่างไรก็ตามศักยภาพของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นับวันจะยิ่งพัฒนาไปไกล เทคนิคการนำเสนอสื่อผสม(Multimedia)ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความก้าวหน้ามากขึ้นนั้น อาจช่วยส่งเสริมให้การนำเสนอวิชาปฏิบัติที่ต้องอาศัยการแสดงให้เห็น และมีความสลับซับซ้อนนั้นทำได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เตรียมงานทางด้านเทคนิคการนำเสนอบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่จะสามารถวางแผน กำหนดลักษณะการนำเสนอเนื้อหาได้ถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจนหรือไม่เพียงใด *ลักษณะของสื่อ* หมายถึงตัวระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ทั้ง Hardware และ Software ต้องมีประสิทธิภาพในการส่งสัญญาณจากแม่ข่ายไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้เรียน สามารถรองรับการส่งผ่านข้อมูลจำนวนมากจากผู้เรียนหลายคนในเวลาเดียวกันได้ หากระบบส่งผ่านข้อมูลมีความรวดเร็ว สามารถรองรับแล้ว ปัญหาอื่น ๆ ก็จะน้อยลง สามารถก่อให้เกิดการสื่อสาร 2 ทางที่มีประสิทธิภาพ และสมบูรณ์แบบ

3. การจัดการเรียนการสอนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง และถือได้ว่าเป็นการลงทุนที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในด้านเครื่องมือ เทคโนโลยี และการมีเครือข่ายที่สามารถเข้าถึง หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ห่างไกล โดยมีผู้ส่งสารและผู้รับสารอยู่คนละที่กัน เมื่อจะนำระบบดังกล่าวมาใช้ จึงควรมีการศึกษาอย่างละเอียด เรื่องค่าใช้จ่าย เทคโนโลยีเครือข่ายที่ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงได้ และควรมีการจัดการอย่างเหมาะสม เตรียมความพร้อมของผู้ส่งสารและผู้ดูแลระบบ ให้สอดคล้องและสามารถรองรับกับความต้องการของผู้รับสาร มิฉะนั้น จะเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการวิจัย พบว่าปัญหาอย่างหนึ่งซึ่งควรปรับปรุง และเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญในการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของผู้เรียน ก็คือเรื่องความเร็ว และความเสถียรภาพในการส่งผ่านข้อมูลต่างๆผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งสัมพันธ์กับความสามารถในการส่งผ่านสัญญาณผ่านสายโทรศัพท์ และความเร็วของระบบประมวลผลเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ผู้เรียนใช้ อาจไม่สามารถรองรับข้อมูลจำนวนมากที่มาจากเว็บไซต์ที่ให้บริการได้ หรือแม้แต่ความบกพร่องในด้านเทคนิคการนำเสนอจากเว็บไซต์ผู้ให้บริการเอง ทำให้เกิดอุปสรรคในการเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งในส่วนนี้ผู้บริหารเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอนควรตรวจสอบให้ดี และควรคำนึงถึงความสามารถของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ ไปจนถึงความสามารถในการส่งผ่านข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์ที่ใช้ในการเข้าถึงห้อง

เรียนบนอินเทอร์เน็ตของผู้เรียน ว่าสามารถรองรับเทคโนโลยีได้มากเพียงใด รวมทั้งควรคำนึงถึงในด้านกระบวนการถ่ายทอดสารแก่ผู้เรียน ว่าได้รับการถ่ายทอดเนื้อหาอย่างถูกต้อง ไม่เกิดการบิดเบือนในกระบวนการถ่ายทอด และให้ผู้เรียนได้โอกาสติดต่อสอบถามปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างตัวผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนคนอื่นๆ ได้อย่างอิสระ สามารถแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหา หรือการนำเสนอ ทำให้เกิดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่สมบูรณ์แบบ และเพื่อให้เกิดการเรียนรู้การสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าระบบการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะมีผลดีต่อแวดวงการศึกษา กล่าวคือ เป็นการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ให้ความสะดวกในการเรียนการสอน และประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นการพัฒนาศักยภาพของประชาชนในประเทศ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า แต่อีกมุมหนึ่งที่ไม่ควรมองข้ามคือ คุณภาพของกระบวนการสื่อสาร ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้ส่งสาร สาร สื่อ และผู้รับสาร โดยเบอร์โล (Berlo, 1960) ชี้ให้เห็นว่า องค์ประกอบต่างๆ ของกระบวนการสื่อสารดังกล่าว เป็นปัจจัยที่จะกำหนดประสิทธิผลของการสื่อสาร หากองค์ประกอบมีประสิทธิภาพสูง การสื่อสารก็จะมีประสิทธิภาพตามไปด้วย สำหรับผู้ส่งสาร ควรพิจารณาถึงการฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอน และผู้ควบคุมอุปกรณ์ให้คุ้นเคยกับเทคโนโลยีที่นำมาใช้ สาร ควรพิจารณาถึงการวางแผนหลักสูตร และเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับการสื่อสารทางไกล โดยมีการพิจารณาถึงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาแต่ละวิชาประกอบกันไปด้วย สื่อ นอกเหนือจากคุณภาพของระบบแล้ว ควรพิจารณาถึงการนำเทคโนโลยีนำเสนอบทเรียน ให้กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน อาทิ การใช้เทคโนโลยีภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น ผู้รับสาร ควรมีการประเมินว่าผู้เรียนมีความพอใจ หรือไม่ อย่างไร และควรทดสอบผู้เรียนที่เรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตกับผู้เรียนในห้องเรียนปกติ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของระบบดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะทางการวิจัย

1. ในการวิจัยนี้ มุ่งศึกษาการแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการศึกษาให้เกิดความสะดวกในการขยายหน่วยสอน ให้เข้าถึงผู้เรียนในจำนวนมากขึ้น จึงควรมีการนำระบบดังกล่าวมาใช้พัฒนาด้านอื่นๆ ด้วย อาทิ ด้านสาธารณสุข เกษตร การเมือง สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถาน

ที่ และให้เกิดความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารไม่ว่าจะด้านใดก็ตาม ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ทุกอาชีพ ทุกธุรกิจ

2. การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาแต่เฉพาะผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลเท่านั้น หากมีการศึกษากลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในต่างจังหวัด ผลการวิจัยในด้านลักษณะประชากรอาจแตกต่างกัน เช่น ในเรื่องระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด จะทำให้ได้ผลวิจัยที่ครอบคลุมพื้นที่ เป็นประโยชน์ และมีความเชื่อถือมากขึ้น

3. ควรมีการวิจัยต่อไปในเรื่องเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยพิจารณาตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนในหลักสูตรต่างๆที่มีการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และประสิทธิผลของสื่อที่เข้าถึงผู้ที่ตัดสินใจลงเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนด้านประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิผลมากขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาประเทศไทย: สู่เศรษฐกิจบนพื้นฐานความรู้.

กรุงเทพธุรกิจ 1 ตุลาคม 2544 กรุงเทพฯไอที : 12-13.

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. รายงานผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2543.

กรุงเทพฯมหานคร : บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด, 2544.

กองบรรณาธิการ. E-learning โอกาสแห่งการเรียนรู้. Internet Magazine 60 (มิถุนายน 2544) : 49-56.

กิดานันท์ มะลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2540.

จรัสแสง วงเวียน. มหา'ลัยไฮเทค การศึกษาไร้ขีดจำกัด. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. แหล่งที่มา :

http://www.thairath.com/itdigest/27_9_2001/itdigest.html.

จำเนียร โชติช่วง และคณะ. จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. กรุงเทพฯมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2516.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. ระบบการเรียนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Learning). แหล่งที่มา :

<http://www.thaieduclub.net/>

ฉลองรัตน์ ยิ่งไพบูลย์. การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการปรับตัวของอาจารย์ชาวต่างประเทศของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชนบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ถนอมพร ตันพิพัฒน์. อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา. วารสารครุศาสตร์. 1 (กรกฎาคม-กันยายน 2539): 1-11.

ถนอมพร ตันพิพัฒน์. อินเทอร์เน็ต: เครือข่ายเพื่อการศึกษา. วารสารครุศาสตร์. 2 (พฤศจิกายน 2540 - กุมภาพันธ์ 2541): 55-56.

ประมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯมหานคร: สำนักพิมพ์ภาพพิมพ์, 2540.

ประไพศรี สุภีโพธิ์. การศึกษาการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อมาทำงานในเมืองของแรงงานต่างถิ่นในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ปัทมาวดี หล่อวิจิตร. ทัศนคติ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ "รายการสนทนา 45 นาทีปัญหาบ้านเมือง" ของผู้ชม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

พรทิพย์ โล่ห์เลขา. การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ Electronic mail (E-mail). กรุงเทพมหานคร: อูษาการพิมพ์, 2537.

พรเทพ ปัญจิตติ. อินเทอร์เน็ตกับการศึกษา. แหล่งที่มา, <http://www.asianet.co.th/asianet3/modem18>.

พรพิไล สัญญัติเสรี. สื่อการศึกษากับการพัฒนาศึกษา. การศึกษากับการวิจัยเพื่ออนาคตของไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.), 2539.

พัชนี เชาจรฉายา. รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทสื่อมวลชนและพฤติกรรมการใช้สื่อมวลชนของประชาชนในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

พัชนี เชาจรฉายา และคณะ. แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเยลโลการพิมพ์ (1998) จำกัด. 2538.

พิเชฐ ตูรงค์เวโรจน์. แนวทางการพัฒนาเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย. ไอทีปริทัศน์. 3 (มีนาคม 2540): 3-9.

เพ็ญทิพย์ จิรพินนุสรณ์. พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารผ่านสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาและบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ปิ่น ภู่วรรณ. แนะนำให้รู้จักกับ SchoolNet. Internet Magazine. 13 (ตุลาคม 2540): 27-29.

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

เรวดี คงสุภาพกุล. การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

เลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, สำนักงาน. ไอที 2000: นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2539.

- วิทยา เกียวกุล. การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากการเปิดรับข่าวสารรายการข่าวทางโทรทัศน์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- วิเชียร เกตุสิงห์. การวิจัยเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี, 2537.
- สมชาย นำประเสริฐชัย. การศึกษายุคไอที. Internet Magazine. 60 (มิถุนายน 2544): 57-60
- สมยศ นาวิการ. การติดต่อสื่อสารขององค์การ. กรุงเทพมหานคร: ประสานมิตร. 2520.
- สมใจ บุญศิริ. อินเทอร์เน็ต นานาสาระแห่งการบริการ. สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สวณิต ยมาภัย. แบบจำลองการสื่อสาร: กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สุดารัตน์ ควรสถาพรทวี. พฤติกรรมของคนไข้ในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อรับบริการด้านทันตสุขภาพและทันตสุขศึกษาจากทันตแพทย์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528
- เสถียร เขยประทับ. การสื่อสารงานนอกรวม. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. พฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อธิปัตย์ คลีสุนทร. Internet & SchoolNet กับการศึกษา. แหล่งที่มา, <http://www.moe.go.th/main2/n-main>.
- อรัญญา ม้าลายทอง. การเปิดรับข่าวสารและการใช้การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของพนักงานในกลุ่มบริษัทลอคซ์เลย์ จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อัญชนี วิชยาภัย บุนนาค. การแสวงหาข่าวสาร ทักษะ และพฤติกรรมกรบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540
- อำไพศรี ไส้ประทุม. พฤติกรรมกรเปิดรับข้อมูล ข่าวสาร และปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับการสื่อสารคอมพิวเตอร์ระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ภาษาอังกฤษ

- Atkin, C.K. New Model for Mass Communication Research. New York: The Free Press, 1973
- Jodie Morse. Log on to Learn. Asiaweek Magazine. 5, 8 (Dec. 2000).
- Katz, E.J.G. Blumber, and M. Gurevitch. Utilization for mass communications by the individual. The Uses of Mass Communications. Beverly Hills: Sage 1973.
- Klapper, Joseph T. The Effect of Mass Communication. New York: The Free Press, 1960
- Lazarsfeld and Manzel. Mass Media and Personal Influence. In Wilber Schramm(ed.). The Science of Human Communication. New York: Basic, 1968.
- Palmgreen, P., Wenner, L.A. and Rayburn, J.D, "Gratification Discrepancies and News Program Choice" Communication Research 8. (1981) : 451-479.
- Roberts, Penny A. Characteristics of early adopters using educational internet networks internet, teachers. Abstract form: Dissertation Abstracts International: 9908561, 1998.
- Robinsons, J.A. "Crisis" in Sills, David L. Editor. International of the Social Science. Vol.3 New York : Mac Millan & Free Press (1968) : 510-514.
- Schramm, Wilbur. Channels and Audience in Handbook of Communication. Chicago: Rand Mc. Nelly College Publishing Company, 1973.
- Taro Yamane. Elementary Sampling Theory, Englewood Cliffs., NJ: Prentice-Hall, 1967
- Webster's New Collegiate Dictionary. Springfield, Massachusetts, USA.: Grand Merrian Co., 1981.
- Wheeler, James Robert. A descriptive study if small enrollment, Northeast Kansas schools: Local Area Networks, Internet and teacher's levels of concern toward Internet as a tool for teaching and learning (public education). Abstract form: Dissertation Abstracts International: 9634401, 1996. Atkin, C.K. New Model for Mass Communication Research. New York: The Free Press, 1973
- Jodie Morse. Log on to Learn. Asiaweek Magazine. 5, 8 (Dec. 2000).
- Katz, E.J.G. Blumber, and M. Gurevitch. Utilization for mass communications by the individual. The Uses of Mass Communications. Beverly Hills: Sage 1973.
- Klapper, Joseph T. The Effect of Mass Communication. New York: The Free Press, 1960

- Lazarsfeld and Manzel. Mass Media and Personal Influence. In Wilber Schramm(ed.).
The Science of Human Communication. New York: Basic, 1968.
- Palmgreen, P., Wenner, L.A. and Rayburn, J.D, "Gratification Discrepancies and News
Program Choice" Communication Research 8. (1981) : 451-479.
- Roberts, Penny A. Characteristics of early adopters using educational internet networks
internet, teachers. Abstract form: Dissertation Abstracts International: 9908561,
1998.
- Robinsons, J.A. "Crisis" in Sills, David L. Editor. International of the Social Science. Vol.3
New York : Mac Millan & Free Press (1968) : 510-514.
- Schramm, Wilbur. Channels and Audience in Handbook of Communication. Chicago:
Rand Mc. Nelly College Publishing Company, 1973.
- Taro Yamane. Elementary Sampling Theory, Englewood Cliffs., NJ: Prentice-Hall, 1967
- Webster's New Collegiate Dictionary. Springfield, Massachusetts, USA.: Grand Merrian
Co., 1981.
- Wheeler, James Robert. A descriptive study if small enrollment, Northeast Kansas
schools: Local Area Networks, Internet and teacher's levels of concern toward
Internet as a tool for teaching and learning (public education). Abstract form:
Dissertation Abstracts International: 9634401, 1996.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เงื่อนไข: ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องเป็นผู้ที่เคยหรือได้เริ่มต้นการสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-LEARNING) ในเว็บไซต์ผู้ให้บริการต่าง ๆ มาแล้วระยะเวลาหนึ่ง คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอความกรุณาทุกท่านตอบ แบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาและค้นคว้าวิจัย

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1) เพศ 1. ชาย 2. หญิง
- 2) อายุ 1. ไม่เกิน 20 ปี 4. 41-50 ปี
 2. 21-30 ปี 5. 51-60 ปี
 3. 31-40 ปี 6. 61 ปีขึ้นไป
- 3) การศึกษา 1. มัธยมศึกษา หรือต่ำกว่า 4.ปริญญาตรี / เทียบเท่า
 2. มัธยมปลาย / ปวช. 5. ปริญญาโท / เทียบเท่า
 3. ปวส. อนุปริญญา 6. อื่นๆ โปรดระบุ.....
- 4) อาชีพ 1. นักเรียน นิสิต นักศึกษา 6. เกษียณ /ว่างงาน
 2. รับจ้าง / ลูกจ้างโรงงาน 7. พนักงานบริษัทเอกชน
 3. รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ 8. วิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์ นักกฎหมาย วิศวกร สถาปนิก ฯลฯ
 4. ธุรกิจส่วนตัว 9. อื่นๆ โปรดระบุ.....
 5. แม่บ้าน
- 5) รายได้ต่อเดือน 1. น้อยกว่า 5,000 บาท 5. 20,001 - 25,000 บาท
 2. 5,001 - 10,000 บาท 6. 25,001 - 30,000 บาท
 3. 10,001 - 15,000 บาท 7. มากกว่า 30,000 บาท
 4. 15,001 - 20,000 บาท
- 6) ภูมิลำเนา (โปรดระบุจังหวัด) .....

ตอนที่ 2 การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับ E-LEARNING

ความถี่ในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อบุคคล

8) ท่านแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-learning) จากสื่อใดต่อไปนี้บ้าง และบ่อยครั้งเพียงใดในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา

สื่อบุคคล	บ่อยมาก (7ครั้งขึ้นไป)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปานกลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อยนัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคยเลย
1. เพื่อน					
2. บุคคลในครอบครัว					
3. ครู อาจารย์					
4. ผู้บังคับบัญชา					
5. เจ้าหน้าที่จากเว็บไซต์ผู้ให้บริการ E-learning					

ความถี่ในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน

9) ท่านแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-learning) จากสื่อใดต่อไปนี้บ้าง และบ่อยครั้งเพียงใดในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา

สื่อมวลชน	บ่อยมาก (7ครั้งขึ้นไป)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปานกลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อยนัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคยเลย
1. วิทยุ					
2. โทรทัศน์					
3. หนังสือพิมพ์					
4. นิตยสาร					
5. อื่นๆ โปรดระบุ					

ความถี่ในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ

10) ท่านแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-learning) จากสื่อใดต่อไปนี้บ้าง และบ่อยครั้งเพียงใดในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา

สื่อเฉพาะกิจ	บ่อยมาก (7 ครั้งขึ้นไป)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปานกลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อยนัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคยเลย
1. แผ่นพับ					
2. ไปสเตอร์					
3. หนังสือพิมพ์					
5. การจัดอบรมสัมมนา					
6. นิทรรศการ					

ความถี่ในการแสวงหาข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต

11) ท่านแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-learning) จากสื่อใดต่อไปนี้บ้าง และบ่อยครั้งเพียงใดในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา

สื่ออินเทอร์เน็ต	บ่อยมาก (7ครั้งขึ้นไป)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปานกลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อยนัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคย เลย
1. เว็บไซต์บริการข่าวสารทั่วไป					
2. โฆษณานบนเว็บไซต์					

ตอนที่ 3 การรับรู้ประโยชน์จากการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (e-learning)

การรับรู้ประโยชน์จากการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-Learning)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้เข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่าย					
2. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้สื่อสารกับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นได้อย่างชัดเจน สะดวก และรวดเร็ว					
3. การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเตรียมความพร้อมในการเรียนเพิ่มขึ้น เช่น ค้นคว้าเพิ่มเติม ประชุมกลุ่ม อ่านเนื้อหา และทบทวนเอง					
4. สามารถส่งผ่านเอกสารประกอบการเรียนผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้กันได้ ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนได้รับความสะดวกมากขึ้น					
5. เป็นการให้เทคโนโลยีขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ทุกพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง					
6. สื่อการสอนรูปแบบต่างๆบนเว็บไซต์ เช่น Macromedia Flash, Chat, Webboard ทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจ					
7. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้สื่อสารทางด้านภาพ เสียง และข้อมูลได้ชัดเจนมากขึ้น					
8. การตอบโต้การผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะปรึกษาผู้สอนอย่างใกล้ชิด ในเวลาใดก็ได้					

การรับรู้ประโยชน์จากการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-Learning)	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. ผู้เรียนสามารถตอบสนองทันทีกับผู้สอน และเมื่อเกิดข้อสงสัยก็สามารถซักถามปัญหาหรือข้อข้องใจได้					
10. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสนุกสนาน และมีชีวิตชีวา					
11. ผู้สอนสามารถติดตามว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้มากน้อยเพียงใด					
12. การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ช่วยพัฒนาขีดความสามารถของการสื่อสารทางไกล และเกิดการสื่อสาร 2 ทาง (2ฝ่ายตอบโต้กันได้ทันที)					
13. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆอย่างเท่าเทียมกัน					
14. จุดมุ่งหมายของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนมีมาตรฐานการศึกษาเดียวกัน					
15. ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้สิ่งที่ตนเองสนใจได้อย่างอิสระ					
16. การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้มีความยืดหยุ่นด้านเวลา					
17. การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้มีความยืดหยุ่นด้านสถานที่					
18. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนทางไกลมากขึ้น เช่น ใช้ผู้สอน 1 คน ต่อผู้เรียนจำนวนมาก สามารถเลือกเวลาเรียนและสถานที่ได้ตามความต้องการของทั้งผู้สอนและผู้เรียน					
19. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายทั้งในการเดินทาง และอื่นๆ					

20. ท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร เกี่ยวกับ อุปสรรคของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต .....

.....

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจในสภาพของการสื่อสาร

ความพึงพอใจ	พอใจ อย่างยิ่ง	พอใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่ พอใจ	ไม่พอใจ อย่างยิ่ง
1. ท่านพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพราะถึงแม้ผู้สอนอยู่คนละสถานที่กับท่าน แต่ท่านก็ไม่รู้สึกแตกต่างไปจากการสื่อสารในห้องเรียนปกติ					
2. ความฉับพลันในการให้คำตอบของผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัย					
3. เนื้อหาวิชาที่มีการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม					
4. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นระบบที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนสำหรับท่าน					
5. ท่านสามารถนำข้อมูลในการเรียนการสอนบนอินเทอร์เน็ตมาเปิดทบทวนดูได้เมื่อใดก็ได้ที่ต้องการ					
6. ภาพ เสียง และข้อมูลที่ท่านได้รับผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความคมชัด					
7. อุปกรณ์การถ่ายทอดเนื้อหา ทั้ง Hardware และ Software และความเร็วในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตมีความเร็วและสมบูรณ์					
8. เว็บไซต์ผู้ให้บริการมีการเตรียมความพร้อมทางด้านบริการรองรับการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตของผู้เรียน					
9. การควบคุมและนำเสนอบทเรียน และข้อมูลต่างๆผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีความสมบูรณ์แบบ					
10. ท่านมีความพึงพอใจในการเป็นผู้เรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
11. ในสภาพของการเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ท่านมีการเตรียมความพร้อมมากขึ้น					
12. ท่านมีโอกาสซักถามแสดงความคิดเห็นกับผู้สอนได้เช่นเดียวกับห้องเรียนปกติ					
13. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของการเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					

ความพึงพอใจ ลักษณะเฉพาะของอินเทอร์เน็ต	พอใจ อย่างยิ่ง	พอใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่ พอใจ	ไม่พอใจ อย่างยิ่ง
14. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อ สมัยใหม่ที่ช่วยให้ท่านมีความสะดวกในการ เรียนมากขึ้น					
15. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยให้ท่านได้ เรียนกับอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญโดยไม่ต้อง เดินทางไกล					
16. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยให้ท่านได้ เลือกเรียนในสิ่งที่ท่านต้องการ โดยกำจัด ปัญหาเรื่องการจัดเวลาเรียน และสถานที่เรียน					
17. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยให้ท่าน ได้รับความรู้อย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร					
18. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยลด ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของท่านได้					

19. ในส่วนของความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-learning) ท่านมีความคิด
เห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร .....

.....

.....

.....

.....

.....

📌 ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถาม 📌

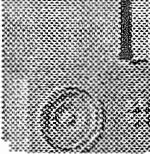

QUESTIONNAIRE

การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์
และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้
(E-learning) ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอความกรุณาทุกท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อ
ประโยชน์ต่อการศึกษาและค้นคว้าวิจัย อนึ่ง เพื่อเป็นการขอบคุณในความร่วมมือของท่าน ในวันที่
31 เมษายน 2545 จะมีการจับรางวัลผู้โชคดี 5 ท่าน จากจำนวนท่านที่ตอบแบบสอบถามครบ
สมบูรณ์ ดังรายการของรางวัลดังต่อไปนี้

	Motorola T190 ระบบ Dprompt 1800 จำนวน 1 เครื่อง
	วิทยุกันน้ำ Tkyho Radio AM/FM rubber radio with station selector in antenna, requires four AA batteries. จำนวน 1 รางวัล
	Lite Internet Click2Net (100 hrs) จำนวน 1 รางวัล
	Lite Internet Click2Net (50 hrs) จำนวน 3 รางวัล

ผู้วิจัยจะติดต่อไปยังท่านที่ได้รับรางวัลทาง อี-เมลล์ ที่ท่านแจ้งไว้ในแบบสอบถาม

เงื่อนไข: ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องเป็นผู้ที่เคยหรือได้เริ่มต้น การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้
(E-LEARNING) ในเว็บไซต์ผู้ให้บริการต่างๆมาแล้วระยะเวลาหนึ่ง

<< โปรดลงทะเบียนก่อนตอบแบบสอบถาม (เพื่อยืนยันการรับรางวัล) >>

ชื่อ * นามสกุล
 รหัส วัน/เดือน/ปีเกิด มกราคม 25 (เพื่อยืนยันการรับรางวัล)
 ไปรษณีย์
 E-mail *

แนะนำให้เพื่อนที่เรียน E-Learning มาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ กรุณาใส่อีเมลล์ของเพื่อน

เว็บไซต์ E-Learning ที่ผ่านใช้บริการ โปรดระบุ *

เริ่มกรอกแบบสอบถาม

เริ่มใหม่

© TwinSoft Computech Inc. 1997-2001 Last modified: 26/02/2545

QUESTIONNAIRE : ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม: Page 1/4

1) เพศ

 ชาย หญิง

2) อายุ

 ไม่เกิน 20 ปี 41-50 ปี 21-30 ปี 51-60 ปี 31-40 ปี 60 ปีขึ้นไป

3) การศึกษา

 มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี / เทียบเท่า มัธยมปลาย/ปวช. ปริญญาโท / เทียบเท่า ปวส. อนุปริญญา อื่นๆ โปรดระบุ

4) อาชีพ

 นักเรียน นิสิต นักศึกษา เกษียณ / ว่างาน รับจ้าง / ลูกจ้างโรงงาน พนักงานบริษัทเอกชน รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ วิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์ นักกฎหมาย วิศวกร สถาปนิก ฯลฯ ธุรกิจส่วนตัว แม่บ้าน อื่นๆ โปรดระบุ

5) รายได้ต่อเดือน

 น้อยกว่า 5,000 บาท 20,001 - 25,000 บาท 5,001 - 10,000 บาท 25,001 - 30,000 บาท 10,001 - 15,000 บาท มากกว่า 30,000 บาท 15,001 - 20,000 บาท6) ภูมิลำเนา (โปรดระบุจังหวัด)

หน้าถัดไป

เริ่มใหม่

QUESTIONNAIRE : ตอนที่ 2 การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับ E-LEARNING): Page 2/4

8) ท่านแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Learning) จากสื่อต่อไปนี้บ้าง และบ่อยครั้งเพียงใดในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา

สื่อบุคคล	บ่อยมาก (7 ครั้งขึ้นไป)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปานกลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อยนัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคยเลย
1. เพื่อน	☐	☐	☐	☐	☐
2. บุคคลในครอบครัว	☐	☐	☐	☐	☐
3. ครู อาจารย์	☐	☐	☐	☐	☐
4. ผู้บังคับบัญชา	☐	☐	☐	☐	☐
5. เจ้าหน้าที่จากเว็บไซต์ผู้ให้บริการ E-Learning	☐	☐	☐	☐	☐

ความถี่ในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน

9) ท่านแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Learning) จากสื่อต่อไปนี้บ้าง และบ่อยครั้งเพียงใดในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา

สื่อมวลชน	บ่อยมาก (7 ครั้งขึ้นไป)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปานกลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อยนัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคยเลย
1. วิทยุ	☐	☐	☐	☐	☐
2. โทรทัศน์	☐	☐	☐	☐	☐
3. หนังสือพิมพ์	☐	☐	☐	☐	☐
4. นิตยสาร	☐	☐	☐	☐	☐
5. เว็บไซต์บริการข่าวสารทั่วไป	☐	☐	☐	☐	☐

ความถี่ในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ

10) ท่านแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Learning) จากสื่อต่อไปนี้บ้าง และบ่อยครั้งเพียงใดในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา

สื่อเฉพาะกิจ	บ่อยมาก (7 ครั้งขึ้นไป)	บ่อย (5-6 ครั้ง)	ปานกลาง (3-4 ครั้ง)	ไม่บ่อยนัก (1-2 ครั้ง)	ไม่เคยเลย
1. แผ่นพับ	☐	☐	☐	☐	☐
2. โปสเตอร์	☐	☐	☐	☐	☐
3. โฆษณาบนเว็บไซต์	☐	☐	☐	☐	☐
4. การจัดอบรมสัมมนา	☐	☐	☐	☐	☐
5. นิทรรศการ	☐	☐	☐	☐	☐

หน้าถัดไป

เริ่มหน้าใหม่

QUESTIONNAIRE : ตอนที่ 3

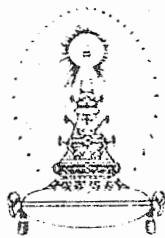
การรับรู้ประโยชน์จากการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-LEARNING): Page 3/4

การรับรู้ประโยชน์จากการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-LEARNING)	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็น
1. การเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้เข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่าย	☐	☐	☐	☐	
2. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นได้อย่างชัดเจน สะดวก รวดเร็ว	☐	☐	☐	☐	
3. การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเตรียมความพร้อมในการเรียนเพิ่มขึ้น เช่น ค้นคว้าเพิ่มเติม ประชุมกลุ่ม อ่านเนื้อหาและทบทวนเอง	☐	☐	☐	☐	
4. สามารถส่งผ่านเอกสารประกอบการเรียนผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้แก่กันได้ ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนได้รับความสะดวกมากขึ้น	☐	☐	☐	☐	
5. เป็นการใช้เทคโนโลยีขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ทุกพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง	☐	☐	☐	☐	
6. สื่อการสอนรูปแบบต่างๆบนเว็บไซต์ เช่น Macromedia Flash, Chat, Webboard ทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจ	☐	☐	☐	☐	
7. เครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้การสื่อสารข้อมูลทั้งทางด้านภาพและเสียงชัดเจนมากขึ้น	☐	☐	☐	☐	
8. การโต้ตอบกันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะปรึกษาผู้สอนอย่างใกล้ชิด ในเวลาใดก็ได้	☐	☐	☐	☐	
9. ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับผู้สอนได้ทันที และเมื่อเกิดข้อสงสัย ก็สามารถซักถามปัญหาหรือข้อข้องใจได้	☐	☐	☐	☐	
10. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีความสนุกสนานและมีชีวิตชีวา	☐	☐	☐	☐	
11. ผู้สอนสามารถติดตามว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้มากน้อยเพียงใด	☐	☐	☐	☐	
12. การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ช่วยพัฒนาขีดความสามารถของการสื่อสารทางไกล และเกิดการสื่อสาร 2 ทาง(2 ฝ่ายโต้ตอบกันได้ทันที)	☐	☐	☐	☐	
13. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆอย่างเท่าเทียมกัน	☐	☐	☐	☐	
14. จุดมุ่งหมายของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-Learning) คือการทำให้ผู้เรียนมีมาตรฐานการศึกษาที่เท่าเทียมกัน	☐	☐	☐	☐	
15. ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจได้อย่างอิสระ	☐	☐	☐	☐	
16. การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้มีความยืดหยุ่นด้านเวลา(เข้าเรียนหรือทบทวนเวลาใดก็ได้)	☐	☐	☐	☐	
17. การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้มีความยืดหยุ่นด้านสถานที่ (เข้าเรียนจากที่ใดก็ได้)	☐	☐	☐	☐	
18. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ช่วยเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนทางไกลมากขึ้น เช่น ใช้ผู้สอน 1 คนต่อผู้เรียนจำนวนมาก ทั้งผู้สอนและผู้เรียนสามารถเลือกเวลาเรียนและสถานที่ได้ตามความต้องการ	☐	☐	☐	☐	
19. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	
20. ท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร เกี่ยวกับ อุปสรรคของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอิน					

QUESTIONNAIRE : ตอนที่ 4

ความพึงพอใจในสภาพของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-LEARNING): Page 4/4

ความพึงพอใจ	พอใจอย่างยิ่ง	พอใจ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจ
1. ท่านพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพราะแม้ผู้สอนอยู่คนละสถานที่กับท่าน แต่ท่านก็ไม่รู้สึกแตกต่างไปจากการสื่อสารในห้องเรียนปกติ	☐	☐	☐	☐	
2. ความฉับพลันในการให้คำตอบของผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัย	☐	☐	☐	☐	
3. เนื้อหาวิชาที่มีการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเหมาะสม	☐	☐	☐	☐	
4. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นระบบที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนสำหรับท่าน	☐	☐	☐	☐	
5. ท่านสามารถนำข้อมูลในการเรียนการสอนบนอินเทอร์เน็ต มาเปิดทบทวนดูได้เมื่อใดก็ได้ที่ต้องการ	☐	☐	☐	☐	
6. ภาพ เสียง และข้อมูลที่ท่านได้รับผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความคมชัด	☐	☐	☐	☒	
7. อุปกรณ์การถ่ายถอดเนื้อหา ทั้ง Hardware และ Software และความเร็วในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต มีความรวดเร็ว และสมบูรณ์	☐	☐	☐	☐	
8. เว็บไซต์ผู้ให้บริการการเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต มีการเตรียมความพร้อมทางด้านบริการรองรับ การเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตของผู้เรียน	☐	☐	☐	☐	
9. การควบคุมและนำเสนอบทเรียน และข้อมูลต่างๆผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีความสมบูรณ์แบบ	☐	☐	☐	☐	
10. ท่านมีความพึงพอใจในการเป็นผู้เรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	☐	☐	☐	☐	
11. ในสภาวะของการเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้ท่านมีการเตรียมความพร้อมมากขึ้น	☐	☐	☐	☐	
12. ท่านมีโอกาสซักถามแสดงความคิดเห็นกับผู้สอนได้เช่นเดียวกับในห้องเรียนปกติ	☐	☐	☐	☐	
13. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	☐	☐	☐	☐	
14. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อสมัยใหม่ ที่ช่วยให้ท่านมีความสะดวกในการเรียนมากขึ้น	☐	☐	☐	☐	
15. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยให้ท่านได้เรียนกับอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญโดยไม่ต้องเดินทางไกล	☐	☐	☐	☐	
16. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยให้ท่านได้เลือกเรียนในสิ่งที่ท่านต้องการ โดยกำจัดปัญหาเรื่องการจัดเวลาเรียน และสถานที่เรียนออกไป	☐	☐	☐	☐	
17. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยให้ท่านได้รับความรู้อย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	☐	☐	☐	☐	
18. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของท่านได้	☐	☐	☐	☐	
19. ในส่วนของความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ (E-Learning) ท่านมีความคิดเห็นเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร					

คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

13 ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ท่านผู้เกี่ยวข้อง

ด้วยนางสาว เกศรา ชั่งขวลิต นิสิตชั้นปริญญาโท ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชา
นิเทศศาสตร์พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอ
เป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่าน
เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล" โดยมี รศ.
พัชนี เขยจรรยา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่เป็น
ผู้ที่เคยหรือได้เริ่มเรียนในหลักสูตรต่างๆ ของเว็บไซต์ผู้ให้บริการ E-learning บนเครือข่าย
อินเทอร์เน็ตมาแล้วเป็นระยะเวลาหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานของท่านได้โปรดให้ความร่วมมือในการ
การเก็บข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น โดยโปรดทำ Link เพื่อเชื่อมโยง
แบบสอบถามที่นิสิตได้จัดเตรียมไว้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับเว็บไซต์ของท่าน ทั้งนี้เพื่อเป็น
ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ. ดร. ธนวัต บุญลือ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

โทร. 0-2218-2160

What do you about me ?...

What's new insite ?

- ๓ โลกกันนะ! พูดภาษาอังกฤษเป็นถนนรก
- ๓ การบาชามพุทธประสงต์
- ๓ เหตุผลอันลึกลับ 7 ประการที่ผู้ชายไม่อยากจะแต่งงาน
- ๓ ดูกษ์งามยามตัดเล็บ
- ๓ บวชนิกายไหนดี
- ๓ ยาสีฟันครีมห่าความสะอาดแบบลูกเงิน

DNA GENERATION

ตอน นี้ร่างกายแห่งความคิดคือจินตนาการ

" ผมเดินทาง ไม่เหมือน คนหลายคนที่มีรถ แต่ก่อน ผมไม่เคยคิด ผมไม่เคย คิดเลยว่า ความเป็นอัจฉริยะ ที่บังเกิดขึ้น ในความคิดของผม เพราะมัน ไม่ได้คิด เหมือนแต่ก่อน เมื่อเรามองสะพานข้ามแม่น้ำ เราไม่ได้เห็น เป็นสะพาน ท่อน้ำ ที่เราไม่ได้มอง เห็น เป็นท่อน้ำถึง จินตนาการผนวกกับประสบการณ์ต่างๆ ผสมผสาน ในเป้าหมาย ของการ โฆษณา ออกเป็นศิลปะ อันล้ำค่าที่ บรรจงสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อคนอื่นหลายๆ คนที่มองชีวิต ที่ดำเนินไปวัน โดยไม่คิดจะปรับปรุงสิ่งที่อยู่รอบข้างให้ดูสดใสราบรื่น มีรสชาติ แต่ มันเกิดกับผมได้อย่างไรไม่ทราบด้วยเหตุ จึงมองความตามที่ยังเกิดแก่ทุกสิ่ง ข้อความ ที่ได้พรรณนา ได้บอกกล่าวถึงเรื่องราวหลายๆอย่าง อยากเขียน อยากบอก แต่หลายคน มองกลับกัน กลับกลายเป็นว่า คำบอกคำกล่าว นั้น ช้ำซาก ทั้งเป็นเรื่องราวใหม่ๆ ที่ไม่ได้ เหมือนของเดิมแม้แต่นิดเดียว ตัวรูปแบบการเล่าที่อาจจะค่อยคิดปะ ๗ เพราะทักษะของ คนเราไม่เหมือนกัน ผมเลยมีอาจจะถ่ายทอดทางคำพูดได้ จึงต้องมาสร้างสรรค์ตาม จินตนาการ เป็นตัวหนังสือ สดแล้วแต่ผู้อ่าน จะเสียเวลา หรือ ไม่ สำหรับที่อ่าน นี้"

จากข้อความข้อต้น เป็นจินตนาการ ของบุคคลหนึ่งที่แสดงความคิดของตน ในตัวเอง เพื่อหาทางออก เหมือนกับการเล่า แต่ที่นี่คือปะกาย แห่งความคิด มันคือจินตนาการ นั่นเอง...

อยากโฆษณา..

๓ ร่วมส่งรูปเพื่อชิงรางวัลมากมายที่ belabela.com คลิกเลย

๓ ร่วมกรอกแบบสอบถามเพื่อ ชิงรางวัลมือถือ จักรวาล 30 เมษายนนี้ คลิกเลย

โฆษณา >> 01 4073041

๓ : : : : : : : : : : : : : : : : : 24 ชั่วโมงบริการ

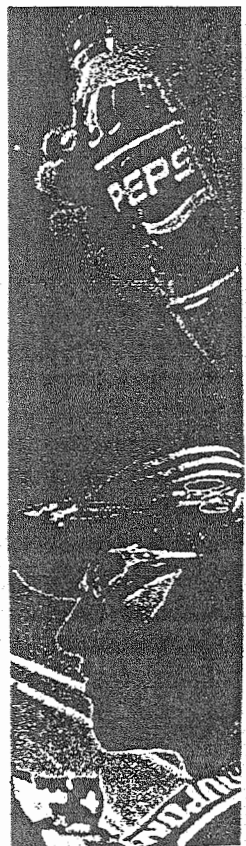
Services for you

เรายินดีให้บริการส่งไฟล์ กับท่าน ในด้าน ส่งข้อมูลต่างๆ ผ่านอินเตอร์ เนต ดังต่อไปนี้

- ๓ Free mail 5 MB
- ๓ Web Directory
- ๓ Formula Center
- ๓ Translate today!
- ๓ Forum Stock
- ๓ Best Study Tips!
- ๓ Make up [beauty]
- ๓ Sheet Center
- ๓ Where-are you?

ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

- ๓ มหาวิทยาลัยทั่วโลก
- ๓ เอนทรานซ์ในไทย
- ๓ ทูนเรียนต่อทั่วโลก
- ๓ ผักฝีมือและอาชีพ
- ๓ แนะนำแนวทางหากอยากรู้

NETWORK SU

17/4/45

Vocabulary ::

ban (n.v.) = ห้ามจากหน่วยงานหรือ รัฐบาลเมื่อเราทำผิดในขณะนั้นที่จะให้กระทำ

Example:

- He was **baned** from driving for three years.

PEOPLE IN GUIDE

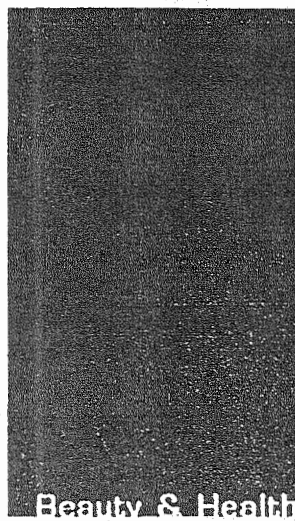
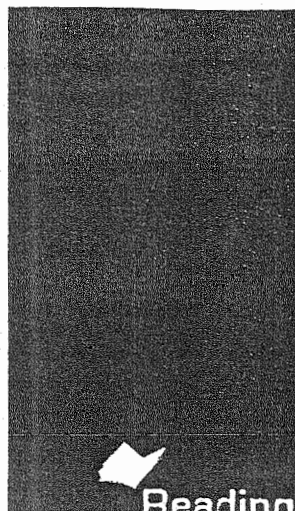
GIVE YOU

คือเป็นผู้สร้างสรรผลงานศิลปะ ทั้งงดงามยิ่ง ใน
เมืองไทย ในทศวรรษนี้
* เอลิมริบ โชมิตทิพัฒน์ *

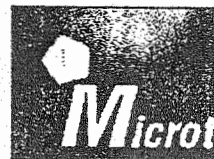
ช่างประติมากร ช่าง NEW

อีกครั้งหนึ่งของลูกผู้ชายชาวพุทธ ที่จะทำอะไร
เพื่อตัวเองและคนที่ตัวเองรัก กรุณาเสียสละเวลา
สักนิดเพื่อ อ่านข้อความ ที่บรรจุเขียน ในแต่ละ
ตอนต่อไปนี้ เพื่อจะ มีสักวันหนึ่ง ท่านจะได้ทำสิ่งนี้
ในหนึ่งครั้งของชีวิตท่าน ค่ะ

www.belabela.com
www.itthaipo.com
www.thaitelecom.com
www.maama.com
www.mthai.com

POWER SUPPORT

ขอต้อนรับทุกท่านเข้าสู่ LearnOnline
มิติใหม่แห่งการศึกษาไร้พรมแดน ศูนย์รวมแห่งความรู้ทางวิชาการทางอินเทอร์เน็ต
และการศึกษาผ่านดาวเทียมแห่งแรกของประเทศไทย รู้จักเรามากขึ้นใน [About Us](#)

- About Us
- Courses
- How to Apply
- News
- Interesting Articles
- Links
- FAQ
- Sample Courses
- Free Membership
- Staffs Only

:: Search Engine

:: Member Center

[Personal Profile](#)
[Change Your Password](#)

Discussion Forum

สำหรับผู้ที่ลืม Username กับ Password
คลิกที่นี่

Get FREE membership now!
Your free membership gives
you access to all of our free
courses and services.

Designed by
Thailand Garza Institute of Science and
Technology (TGIST), National
Science and Technology Development Agency
(NSTDA)

What's new

NEW [ข่าวฝากประชาสัมพันธ์ เรื่องการจัดการฝึกอบรม ด้านการออกแบบวงจรรวม](#)

เนื่องด้วยโครงการศูนย์พัฒนาธุรกิจออกแบบวงจรรวม (Thailand IC Design Incubator(TNDI) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) เล็งเห็นว่าการจัดหลักสูตรการอบรมในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ โดยการจัดการอบรมการออกแบบวงจรรวม โดยการจัดการฝึกอบรมในครั้งนี้มี 2 หลักสูตร

- 1."VHDL Application Workshop" วันที่ 24-26 เมษายน 2545
  - 2."FPGA Design Workshop" วันที่ 1-3 พฤษภาคม 2545
- >> [รายละเอียด \(11/04/45\)](#)

NEW [ประกาศย้ายที่ทำการใหม่ อาจทำให้การเข้าชมติดขัด](#)

เนื่องจาก สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้ย้ายที่ทำการใหม่ไปที่อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย จังสิต อันจะทำให้ท่านเข้าชมบทเรียนติดขัดบ้าง อย่างไรก็ตาม เราจะพยายามให้ช่วงเวลาติดตั้งระบบใหม่ดังกล่าว เป็นไปโดยเร็วที่สุดและให้มีผลกระทบต่อท่านน้อยที่สุด

>> [ที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ใหม่ และแผนที่ \(10/04/45\)](#)

NEW [วิชาใหม่ FPGA และ CMOS เปิดรับสมัครแล้ว](#)

LearnOnline กำลังจะเปิดเรียนวิชา FPGA for Synthesis and Verification และ CMOS IC Layout Design เนื้อหาของหลักสูตรจะครอบคลุมความรู้ทางด้านกรออกแบบวงจรรวมในระดับ High-Level Design ด้วยภาษา VHDL และการประยุกต์ใช้งานชิป FPGA (Field Programmable Gate Array) และได้เข้าใจถึงกระบวนการออกแบบวงจร CMOS ในระดับกายภาพ น่าสนใจมากสำหรับ วิศวกรที่ทำงานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ ช่วงเทคนิคที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการออกแบบวงจรต่างๆ และผู้สนใจทั่วไป

>> [FPGA for Synthesis and Verification \(10/04/45\)](#)
>> [CMOS IC Layout Design \(10/04/45\)](#)

NEW [กำลังจะนำกลับมาเรียนใหม่ในอีก 2 วิชา](#)

ขณะนี้ ทางทีมงานกำลังเตรียมตัวที่จะเริ่มเปิดเรียนครั้งใหม่ อีก 2 วิชา คือ Risks and Dangers of Chemical Products และ Cybertools for Research ดังรายละเอียดนี้

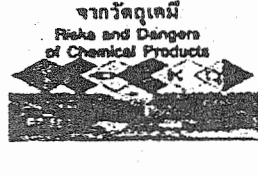
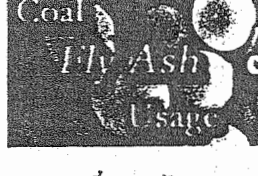
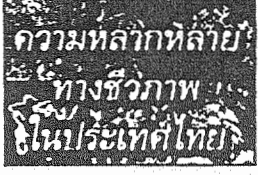
>> [Risks and Dangers of Chemical Products \(28/03/45\)](#)
>> [Cybertools for Research \(28/03/45\)](#)

[ข่าวดีสำหรับผู้ที่สมัครใหม่ และผู้ที่ยังลังเลใจอยู่ในขณะนี้](#)

LearnOnline ได้ขยายเวลาเรียนวิชา ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย ออกไปอีก 1 เดือน ถึงวันที่ 27 เมษายน 2545 ซึ่งรวมระยะเวลาทั้งสิ้นประมาณ 3 เดือน (26 มกราคม - 27 เมษายน 2545) และในวันที่ 27 เมษายน จะมีการส่งท้ายวิชา e-Learning นี้ ด้วยการบรรยายพิเศษเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติม เช่นเรื่อง นกเงือกกับความหลากหลายทางชีวภาพของไทย โดย รศ. ดร.พีโด พูลสวัสดิ์ จากมูลนิธิศึกษาและวิจัยนกเงือก เป็นต้น

>> [รายชื่อผู้จองหนังสือและ CD-ROM ปฐมนิเทศ \(09/04/45\)](#)
>> [ชมภาพทัศนศึกษาที่ สวนอุทยานปราบบุรี \(21/03/45\)](#)
>> [ชมภาพทัศนศึกษาที่ หน่วยจัดการป่าชายเลยที่ พบ.1 \(21/03/45\)](#)
>> [ระบบนิเวศป่าชายเลน \(18/03/45\)](#)
>> [มีสิทธิ์เบิกค่าลงทะเบียน \(11/02/45\)](#)
>> [คู่มือผู้เรียนฉบับปรับปรุงใหม่ \(06/02/45\)](#)

Online Courses

- >> [ประมวลภาพกิจกรรม วันประชุมพิเศษ \(30/01/45\)](#)
- >> [รายชื่อผู้สมัครเรียน \(11/03/45\)](#)
- >> [ลงทะเบียนเรียน](#)

ข่าว [ด่วน!! เปิดรับสมัครผู้เรียนวิชา "การเขียนแผนธุรกิจ" \(Business Plan Online\) แล้ว](#)

ข่าวดีสำหรับผู้ประกอบการ SMEs และผู้ที่ต้องการเรียนรู้และเสริมทักษะในการเขียนแผนธุรกิจ LearnOnline ร่วมกับ สถาบันคีนันแห่งเอเชีย (KIASIA) และ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (UTCC) พัฒนา web-base course ใหม่ วิชา การเขียนแผนธุรกิจ (Business Plan) โดยจะประชุมพิเศษเคลื่อนไปเป็นวันเสาร์ที่ 20 เมษายน 2545

- >> [รายละเอียด \(21/03/45\)](#)
- >> [Download Brochure \(PDF File 289 K-B\) \(11/02/45\)](#)
- >> [Download ใบสมัคร \(PDF File 239 KB\) \(11/02/45\)](#)

[ข่าวดีของผู้เรียนวิชา Biodiversity](#)

ผศ.ดร.นริศ สิตะสุวรรณ หัวหน้าภาควิชาชีววิทยา ม.เชียงใหม่ ยินดีเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ e-learning วิชานี้ และอำนวยความสะดวกในการสั่งซื้อหนังสือ+CD Rom ให้กับผู้ที่สนใจที่อยู่ในภาคเหนือตอนบน โปรดติดต่อได้ที่ 053-943348 (18/02/45)

สำหรับผู้สนใจรายใหม่ และผู้ที่สมัครไว้แล้วแต่ยังไม่ได้ชำระค่าลงทะเบียนเรียนวิชา ความหลากหลาย

ขณะนี้ท่าน มีสิทธิเบิกค่าลงทะเบียน 1200 บาทได้แล้ว ถ้าท่านเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในภาครัฐ ดังนั้นขอเชิญทุกท่านเข้ามาเรียนวิชานี้ให้สนุก และเล่น Internet ให้ได้รับความรู้ควบคู่กันไป

- >> [รายละเอียด \(11/02/45\)](#)

[ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล](#)

ขอความร่วมมือช่วยตอบแบบสอบถาม เพื่อการเก็บข้อมูลสำหรับทำวิจัยในหัวข้อ "การผสมหาข่าวสารการรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนรู้หรือ e-learning" ของนิสิตชั้นปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย5

- >> [กรอกแบบสอบถาม \(14/02/45\)](#)

[ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม](#)

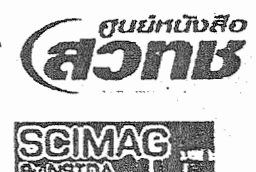
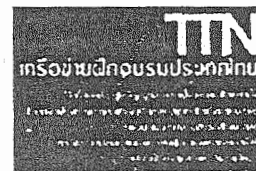
เนื่องจากขณะนี้ สบวท. (TGIST) ซึ่งเป็นผู้จัดทำ Web - based Course ขึ้นเผยแพร่ทาง Web site LearnOnline มีความประสงค์จะพัฒนารูปแบบ และขอความช่วยเหลือของ Web - based Course ให้ตรงตามความสนใจ และรสนิยมของผู้เรียนมากขึ้น จึงใคร่ขอความกรุณากรอกแบบสอบถามต่อไปนี้ ข้อมูลที่ท่านให้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป

- >> [แบบสอบถาม](#)

[ประกาศ สถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย](#)

เรื่อง หลักเกณฑ์การออกประกาศนียบัตรและใบรับรอง สำหรับการเรียนแบบเสมือนของสถาบันฯ เพื่อให้การเรียน แบบเสมือนของสถาบันฯ มีเอกสารรองรับที่เป็น มาตรฐานแน่นอน สบวท.จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ และสำหรับผู้เรียน ทาง LearnOnline กำลังจัดส่ง ประกาศนียบัตร และใบรับรองไปให้ ดังเช่นที่จัดทำให้อุเป็นตัวอย่าง

- >> [หลักเกณฑ์การออกไป](#)
- >> [ตัวอย่างใบประกาศนียบัตร วิชา Biodiversity](#)
- >> [ตัวอย่างใบรับรอง วิชา Biodiversity](#)

>> News Archive

What's new Interesting Articles

รวมบทความที่น่าสนใจ

LearnOnline สรรหาบทความที่น่าสนใจตลอดจนเรื่องราวที่มี
สาระน่ารู้มากมาย ชมหัวข้อบทความที่น่าสนใจ

What's new Distance Learning Links

รวมรายชื่อเว็บไซต์ที่มีการเรียนการสอนผ่านทาง

อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

LearnOnline ขอแจ้งข่าวดีแก่ทุกท่านที่สนใจการเรียนการสอน
ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เราได้รวบรวมรายชื่อและ Link
ไปยังเว็บไซต์นั้นๆ เพื่อความสะดวกสบายในการค้นหาของท่าน
ดูรายชื่อเว็บไซต์

ทางเลือกใหม่ล่าสุดเพื่อพัฒนาบุคลากร

ในภาคอุตสาหกรรม สำหรับปีสาธิต 2000

โดย เครือข่ายฝึกอบรมประเทศไทย (Thailand Training Network) มีดีใหม่แห่งการ
เรียนรู้ ทางเลือกใหม่แห่งการพัฒนา ทรัพยากรบุคคล ศูนย์รวมแหล่งวิทยากรที่
ทันสมัยทางเทคโนโลยี และการจัดการชั้นสูง เผยแพร่สู่สาธารณชนโดย การอบรม
ทางไกลผ่านดาวเทียม ด้วยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ สอดตามรายละเอียดเพิ่มเติมที่
เว็บไซต์ TTN Online

[Home](#) | [About Us](#) | [Contact Us](#) | [FAQ](#) | [Courses](#) |

[How to Apply](#) | [Sample Courses](#) | [Interesting Articles](#)

Site List Updated: 04/11/2002 18:29:36

Comments & suggestions: webmaster@learn.in.th

For more information please contact: learn@learn.in.th

visits to our web site since February 28, 2000

LearnOnline : contributed by Thailand Graduate Institute of Science and Technology (TGIST), NSTDA.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว เกศรา ชั่งชวลิต เกิดวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2518 เกิดที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี อักษรศาสตร์บัณฑิต สาขาภาษาญี่ปุ่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2540 และเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2543